

Jugoslovenkam

posvećuje

izdatelj.

*Domorodna ljubav,
Sloga domorodna,
Domorodna žrtva:
Tri su zrna plodna,
Iz kojijeh niče
Domovini sreća
Prava, postojana,
Čvrsta i najveća.*

J. Sundečić.

Molitev.

*Ti, ki si nas stvaril
Kakor listja, trave,
Pol sveta podaril
Bil si sinom Slave:
Čuj nas večni Bog!
Tvoji smo sinovi.
Dela blagoslovi
Nasih slabih rok;
Ti nas varuj zmot,
Ti v pomoč nam bodi,
Kuzi pravo pot,
Ki nas k sreči vodi.
Ti nam daj kreposti,
Da, kar sklene um,
V djanji naš pogum
Skaže brez slabosti.*

S. Jenko.

Predgovor.

V veselji in v tugi Sloven prepèva sladke pèsmi domo-
ljubja in mile svoje žalostinke. „Nema veselice poštene,
pri kateri se ne sliši pèsmic sladki glas“ so besède ne-
umrlega knezovladike Antona Slomšek-a. Sloven se v
pèsmah moli Bogu, večnemu vladarju neizmèrnih svètov,
svojo iskreno in gorečo ljubezen do domovine in do pre-
svètlega cesarja, kateri ljubi z enako ljubeznijo vse narode
avstrijanske v dobrem in slabem združene, razodèva on
v nježnočutnih pèsmicah, za ktere je njegov jezik, jezik
predragi materinski, kakor vstvarjen. V vsakem hramu,
kjer je Slovenka, donijo pèsmic glasovi od zore do mraka,
s kterimi si ne krati samo časa, temuè tudi žlahta misli
in srce. Slovenski hraber vojak, ki je vsegdar pripravljen
žrtvovati življenje svoje za drago domovino, za preljub-
ljenega cesarja, stopa budivne pèsmi prepèvaje blèdi smrti
nasproti, da slavno zmaga ali čestito umerje na bojnem
polji.

Naš jugoslovenski narod ima obilo junaških in domorodnih pèsmi, ktere že od nekđaj veselo razlegajo se po hribih in dolinah, ter tudi po dvoranal izobraženih mestjanov. Nabral sem jih torej lépo rokohvat, da bodo milodišeča kitica za tisočlétnico slovenskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda, da bode še vročēja naša vroča ljubezen do domovine in cesarja.

Slovenskim děvicam in mladenčém naj bodo v znamenje iskrene ljubezni, ktero čuti vsako srce za našo mladino upapolno, da prigrli vse, kar je sveto, krasno in resnično.

Donite tedaj zlate pèsnice po premili naši domovini od sevra do juga, od vzhoda do zapada, kedár zvoní jezik mili, dragi, sladki naš slovenski.

V Brěžicah na novo létó 1863.

Dr. J. R. Razlag.

Cesarska pesem.

Bog ohrani, Bog obvari,
 Nam Cesarja, Avstrijo!
 Modro da nam gospodari
 S svete vere pomočjo!
 Branimo mu krono dedno
 Zoper vse sovražnike;
 S Habsburškim bo tronom vedno
 Sreča trdna Avstrije.

Za dolžnost in za pravico
 Vsak pošteno zvesto stoj,
 Če bo tréba, pa desnico
 Srčnim upom dvigni v boj!
 Naša vojska iz viharja
 Prišla še brez slave ni, —
 Vse za dom in za Cesarja,
 Za Cesarja blago, kri!

Meč vojščaka naj varuje,
 Kar si pridnost zadobi;
 Bistri duh pa premaguje
 Z umetnijo, znanostmi!
 Slava naj deželi klije,
 Blagor bod' pri nas domá;
 Vsa, kar solnce jo obsije,
 Cveti mirna Avstrija.

Trdno dajmo se skleniti:
 Sloga pravo moč rodi;
 Vse nam bo lahko storiti,
 Ako združimo moči.
 Brate vodi vez edina
 Nas do cilja enega;
 Živi Cesar, domovina:
 Věčna bodi Avstrija!

In s Cesarjem zaročnica,
 Ene misli in krvi,
 Vlada milo Cesarica,
 Polna dušne žlahtnosti.
 Kar se more v srečo šteti,
 Věčni Bog naj poděli:
 Franc Jožefu, Lizabeti,
 Celi hiši Habsburški!

Slovenija

Njegovi cesarski visokosti, presvätlemu careviču Rudolfu, prvorojencu in prestolnemu nasledniku o Njegovem rojstvu 21. avgusta 1858.

Kviško rojaki! na bregih posavskih,
Kviško na brégh primorskih, podravskih,
Radostni glas po državi doni,
Z bliskom oznanja, kaj dans se godi:
Čujte, radujte se vsi narodi,
Slava Bogu na višavah bodi:
Avstrii krasni se dedič rodit!

Radost neskončna vse srca ogreva,
Vrisk od planine v planino odméva;
Čujte veselo zvonenje zvonov,
Čujte mogočno grmenje topov:
Praznik obhajamo Avstrijani,
S srcem in dušo vladarju vdani,
Bog ga ohrani očeta rodovi!

Vremo Ti, novorojenec! k zibeli,
In se priklanjamó Tebi veseli:
Dete preljubljeno, dète mlado,
Naj Ti preblašene léta tekó,
Sije na nebu Ti solnce jasno,
Slava naj diči Ti krono krasno!
Brani pravico z junaško roko!

Val na skalovji razkaja se v pene:
Stali Ti bomo kot skalnate stene,
Ako Ti sila krivična preti;
Tvegamo za-Te življenje in kri! —
Čujte, radujte se vsi narodi,
Slava Bogu na višavah bodi;
Prvorojenca nam Bog naj živi!

Fr. Cegnar.

Kdo je mar ?

Vse doseže, kar mu drago,
 Bodi slava, bodi blago;
 Vse doseže soséd moj.
 Dlan doma mu ne odreče,
 Gre na tuje, dobro steče,
 Njemu zlata kaplja znoj.
 Vidši tujče krasne čine
 Se zavzame iz daljine —
 Kdo je mar?
 Mi zapojmo: Rodovine
 Je slovénski oratár.

Čujte bor, vojaške roje!
 Kroglá žvižga, boben poje,
 Grad valí se v sip in prah.
 Vragu péta se zabliška,
 En junak za njim pritiska,
 Udri, udri mah na mah!
 Kjer zadene, iskra šine,
 Šest jih pade, kjer poríne, —
 Kdo je mar?
 To pogumen koreníne
 Je slovénski oratár.

Blaga polna trg in cesta,
 Barka plava v daljne mésta,
 Velki kúpèc pošlje vse.
 Nam nanese mére zlata,
 Njemu vse odprte vrata,
 Zemlja skor njegova je,
 Kupi polje, plavž, grajšine,
 Dnarje meri na štrtine; —
 Kdo je mar?
 Taj bogati koreníne
 Je slovénski oratár.

V zbor učenih, véde slava,
 Stopi moder, bistra glava,
 Vse jezike svéta zná.
 Če zapoje, vse pogleda,
 Na katedru grom beseda,
 Zvezde šteje, pravdo dá.
 Svet posluša modrovine,
 Se začudi koncu tmíne, —
 Kdo je mar?
 Taka glava koreníne
 Je slovénski oratár.

Nek' se trudi v sodni hiši,
 Rase krópkó, viši, viši,
 Pravde čist, želézen hram.
 Vse ga slavi, vsi so vnéti,
 Zvezda se na prséh svéti,
 Cesar cló ga čísla sam.
 Kakor solnce iz višine
 On zasíje, krívo zgíne, —
 Kdo je mar?
 Taj pravičen koreníne
 Je slovénski oratár.

Pusti svét, opravke svoje,
 „Sursum corda“ v domu poje
 Mož pobožen, rajski svat.
 Vse obrne v božjo slavo,
 Mitra kíniči sveto glavo,
 Papež píše: „Ljubi brat!“
 Kadar grob nemilo zíne,
 Angelj čist na svétu míne, —
 Kdo je mar?
 Taj pobožen koreníne
 Je slovénski oratár.

Bodi v tugi, bodi v šali
 Zmir ponižno Boga hvali,
 Ter ne zabi rojstva nit.
 Skaz je njemu krasno lice,
 Uma sprave, sle, pravice,
 Zvezdojasen, čist osvit.
 Če zavist lizuna zvine,
 Da zamigne sin krtine:
 Kdo je mar?
 Zagromimo: Čast očine,
 Scer slovenski oratür.

J. Kozeski.

Naprej!

Naprej zastava Slave,
 Na boj junaška kri!
 Za blagor očetnjave
 Naj puška govori.

Z orožjem in desnico
 Nesimo vragu grom;
 Zapisat v kri pravico,
 Ki tjerja jo naš dom.
 Naprej i. t. d.
 Drum, drum, drum.

Draga mati je prosila,
 Roke okol' vrata vila,
 Je plakala moja mila:
 Tu ostani ljubi moj!

Z Bogom mati, ljubca zdrava!
 Mati mi je očetnjava,
 Ljubca moja čast in slava;
 Hajdmo, hajdmo zanjo v boj!
 Naprej zastava Slave
 Na boj junaška kri.

S. Jenko.

Vojaška.

Kaj bliska se v jasnem, kaj votlo doni
 Pred nami na levi na pravi,
 Od sela do sela okrogí vrši
 Ko jeka v zaprti puščavi?
 Orožje se bliska, vojaški je šum,
 Vidi se čuda okinčanih trum;
 Vitezi cenjeni
 Kam ste namenjeni
 Kaj vam užiga obrazu pogum.

Mi čvrsti Slovenci smo, gremo na boj,
 Za pravdo, za dom, za cesarja;
 Zakonu domačemu vitežki roj,
 Protivnega groza viharja;
 Obraze bojari nam hrabrosti blesk
 Desnica, če vdari, razruši kot tresk,
 Ude trum ločimo,
 Grade naskočimo,
 Tabor pred nami drobi se ko pšk.

Podravske, posavske planjave so nas
 Iz krepkega jedra rodile,
 Neplašba, svoboda, premaga ta čas
 So tri rojenice nam bile,
 Železo je prva nadihnula v dlan,
 Sloboda domovja zaročila bran,
 Zmaga le gledala,
 Nekaj povedala
 Slišali bote, če bliža se dan.

Več ljubega naše domovje ima,
 Kot celega sveta države
 Bogastva neskončno v naročji gorā;
 Na vidu cveteče dobrave,
 In deklice naše so limbarja cvet
 So tanke kot jelke, njih usta so med;
 Mi jim odrečemo
 Spubiti nečemo,
 Gremo ostudnega tujca objet.

Nabita je risanca, oster je meč,
 Obilno v krtušu je blaga,
 V junaškemu srcu poguma še več,
 Na vruga, o bratje, na vruga!
 Stoletni raztrgati v migljeji hrast,
 Je dana nevihti gotova oblast;
 Hujše mi planemo,
 Urniše zmanemo,
 V prah jo spremenimo vražno pošast.

J. Koseski.

Vojaška.

Oj tovarši krv junaška
 Na sovraga na sovraga
 Vabi slava nas vojaška,
 Vabi nas vesela zmaga, naša zmaga
 Za deželo za rojake,
 Za svobodo za cesarja
 Potegnimo meče jake
 Staro-slavnc.

Kupo v roko, krepečaj žile,
 Da jo dobro zaigramo,
 Naj nad nami vžiga trésk,
 Mi se ne podamo.

Blagoslovi, boja Bog, nas!
 Mi oklenemo se tvoje roke
 Ti nas peljal v zmago boš.
 Kupo v roko i. t. d.

Dokler sveti solnce božje,
 Cvete gora in planjava
 Bo češčeno naše orožje,
 Se bo péla naša slava.
 Kot z oblaka grom udarli
 Na sovražne roje bomo,
 Oni bodo nam béžali
 Mi vriskali:

Kupo v roko, krepečaj žile i. t. d.

Kako groza tam vihrava,
 Desno, lévo krilo dávi,
 Strah, trepet, obup obdava
 Na široko plan krvaví! —
 Réšena je domovina
 Strt sovraga meč morivni,
 Dan napočil je réšivni
 V blesku zmagel

Kupo v roko, krepečaj žile i. t. d.

Boben kliče, tromba poje,
 Bodí zvesta sablja draga,

Straši, sekaj divje roje,
 Kinčaj te krvava sraga. —
 Na bojišče na bojišče,
 Kak široko smrt korači!
 Tla krvavo pozorišče
 Nam veselje!
 Kupo v roko, krepčaj žile i. t. d.
 Dobro smo jo zaigrali,
 Tresk nad nami vžigal je,
 Mi se ne podali!
 Hvala Bogu na višavi,
 Da nam dal sovražnika je v roko,
 Peljal v slavno zmago nas!

Vojaška.

<p> Pet črevljev merim, palcov pet; Adijo, ljubca, starši In z Bogom vi tovarši Dopolnil sem devetnajst let; Pet črevljev merim, palcov pet In čvrste sem postave Od nog do glave. Očetov dom! ti na slovo, Kdor ni za boljo rabo, Naj varje dom in babo, Al v šolah beli si glavo! Junaka vabi boj, ne bo Se trudil on z drevesom In ne s peresom. Učeni stan je zaničvan, Skrbí in hude leta Moré ubozga kmeta, Naj prvi stan vojaški stan: Vojak živi vesel v en dan Saj cesar dá pol hleba In kar je treba. </p>	<p> Doma povsod, doma nikir Obhodi dosti sveta, Zavolj njega dekleta, Ženice imajo prepír; In kadar zapusti kvartir, Si marsiktera 'z hiše Solzice briše. Le eni ljubici je zvest, Ti ljubci čast se pravi, Ta gre z njim v boj krvávi, Ga spremi črez gore brez cest, In črez ozidje trdnih mest, Kjer smrt junaške brate Povabi v sváte. Saj vem, da mora vsak umret' In iti vsak k pokoju, Na postlji ali v boju, Potrta starost, mladi cvet. — Pet črevljev merim, palcov pet, Veselo čem živeti, Junaško — vmrěti. </p>
--	--

Dr. Prešeren.

Budnica.

Bratje, kliče domovina
Vstan' te v njeno sveto službo,
Dolžnost vsakega je sina,
(Da ustopi v sveto družbo)
Ktera materi pomaga,
Rešit tujega se vruga.

Glejte kako ona stoka
U verige vsa vkovana,
Polna plaka, polna joka
(Z žalostjo je vsa obdana)
Stopte bratje v sveto družbo —
Domovine sveto službo!

Da jo rešimo težave,
Svobodo ji spet dobimo,
Drage naše očetnjave —
(Lice tužno razvedrimo)
Stopte bratje v sveto družbo —
Domovine sveto službo!

Slušaj, slušaj draga mati!
Od vseh stran že hrum se sliša,
Vstajajo že tvoji svati,
(Varhi tvojega svetišča)
Vsi kričijo: Hajd u boje
V brambo domovine svoje!

Dav. Trstenjak.

Lavdon pri Belemgradu.

Stoji stoji tam Běligrad!
Za gradom teče rdeča kri,
Za gradom teče rdeča kri,
Da b' gnala mlinske kamne tri.

Tam Lavdon vojvoda stoji,
Krvavi meč v rokah drži,
On že imeti Běligrad,
In turško vojsko pokončat!

Ošaben Turk se mu smeji
In Lavdonu tak govori:
„Si prišel mene ti častit,
Al' prišel zajee si lovit?“

„Ne pridem zajcev jaz lovit,
Al' prišel tebe sem častit:
S svinčen' mi krogla' te škropil
In s črnim prahom bom kadil.“

Cesarske puške pokajo,
Se turške gospe jokajo;
Cesarski bombe mečejo,
Se Turki z grada vlečejo.

Glej tak mogočen Lavdon je
Premagal vse sovražnike;
In dokler Běligrad stoji
Na slavo Lavdonu slovi.

Narodna.

Pesem brambovska.

Presvetli Cesar vabi nas
Na domovine bran'
Grmi že město, trg in vas
K banderu ven na plan'.

Pri tem bander' prisežemo,
Na pričo je nebó,
Da kamor pojde, pojedemo,
Veselje nam je to.

Sovražna roka še nikir
Ni boja žugala,
Le skrb nas je za ljubi mir
U brambo združila.

Če naš'ga kaj prevzetniki
Od nas bi hteli imet'
Mi srčni radovoljniki
Jih hočemo podret'.

Mi brambovci ne iščemo
Kraljestva tujga last;
Za svoje se potegnemo
In za dežele čast.

Za božjo reč namčrjen bod'
Ognjeni strël in meč
Za svetlega Cesarja rod
Na vojsko hočmo teč'.

Ohranit to je vsak dolžan,
Kar je narljubše kom'
Za svoje starše stojmo v bran
Otroke, ženo, dom.

Zdaj potrdimo bratovšno,
Naj roko vsaki da,
Da se prisega naša bo
Povsod razlegala.

V. Vodnik.

Prisega.

Pred Bogom smo,
Ki pregleda srca vse,
Pravičen je
Nanj mislimo,
Prisežemo
Da hočemo biti vselej zvest'
Zastavimo svoje dobro vëst,
Prisežemo.

Pred Bogom smo,
Ki cesarsko krono bran'
Jo Francu bran'
Nanj mislimo,
Prisežemo;
Povelja Cesarjeve držat'
V orožji in boji trdno stat'
Prisežemo.

Pred Bogom smo,
Naj zadene nas tudi smrt,
Nas Bog potrd'
Nanj mislimo,
Prisežemo;
Za banderom tak dolgo pojdemo,
Da z božjo močjo dopolnimo.
Prisežemo!

V. Vodnik.

Brambovska dobra volja.

Kar smo mi brambovci,
Več nismo cagovci,
Volje smo židane,
Dobro nam je.

Kaj neki maramo
Samo to baramo
Kje so sovražniki?
Jih čmo nabit.

Drava čegava je
Soča čegava je
Jih bomo varvali
Kdo jih če pit.

Pridte sovražniki,
Pridte razbojniki,
Tepeni bodete,
Vas je premál.

Poljci, Estrajhari,
Čehi in Madjari
Vsi smo za enega,
Eden za vse.

Mi vas povabimo,
Ki ne pozabimo,
Kaki vojaki ste,
Zajmite z nam!

Z vrhom natočimo
Kozarce, hočemo
Najpred Cesarjevo
Zdravico pit.

Zdaj pimo tičino
Za Cesaričino
Zdravje, naj lilija
Večno cvetě.

Domove varite,
Prav gospodarite
Ženice, matere,
Stari možje.

Neveste ljubice
Trčmo na kupice,
Ko nazaj pridemo,
Poroka bo.

V. Vodnik.

Vojakom za slovo.

V brambo slavne domovine
Kliče cesar svoje sine,
Kliče hrabra Avstrija.
Tak na noge korenjaki,
Slavovēnčani vojščaki —
Za cesarja in Boga.

Ostre meče opašite,
Puške s krogliami nabite,
In na puške bajonet!
Ura že slovesna bije,
V zraku se zastava vije
In krog nje očestva cvēt.

Srečno, srečno! Bog vas vodi,
Desni angelj z vami hodi
Črez doline in gorē;
V duhu bomo vas spremljali
In po hrabrosti poznali,
Da ste sini Avstrije.

Za vas bomo mi molili,
Ko se bote srčno bili,
Sekal meč bo mah na mah,
Da sovražnike pobili,
Na vse kraje razkadili
Bi kot vēter cestni prah.

Ko na čelo mir drhali
Bote z mečem zapisali,
Zopet pridite domó!
Da junaške hrabre sine,
Sine drage domovine,
Z vencí slave vēnčamo.

Če bi pa po božji volji
Padli tam na slavnem polji
Vas ne bilo več nazaj:
Bodí vaša tovaršija
Jezus, Jožef in Marija —
Vas spremljaje v sveti raj!

J. Virk.

Molitva graničara.

Bože, zovem tebe!
 Nuz gromotni jek pušakah,
 Zvek sabaljah, vaj junakah
 Kralju ratah, zovem tebe;
 Bože, vodi mene!

Bože, vodi mene!
 Dičnoj smrti, il pobedi.
 Tvoju volju ruka sledi,
 Kako hoćeš vodi mene;
 Bože, poznam tebe!

Bože, poznam tebe!
 Kak u cvetnom perivoju
 Tak u dobru i u boju.
 Sveg izvoru! poznam tebe,
 Bože, štiti mene!

Bože, štiti mene!
 Dokle bēsni srēba boja,
 Razpršujuć krila svoja.
 Vojujućeg štiti mene,
 Bože, slavim tebe!

Bože, slavim tebe!
 Ili pao na stratištu,
 Pobedio l' na bojištu.
 Živ i mrtav slavim tebe,
 Bože, pomoz' mene!

Bože, pomoz' mene!
 Grom topovah, jek pušakah,
 Zvek sabaljah, vaj junakah,
 Kad bēsni, pomoz' mene,
 Bože, zovem tebe!

L. Ilić.

Ljubav junaka prama svojoj majci pri odlazku na vojsku.

Evo, jur me zove u daleki svet
 Nemila roda našeg sudbina;
 Sad moram, majko, tvoja nevinna
 Ostavit prsa, moje duše cvet:
 Jur mi srce kloni,
 Oko suze roni
 Uspomenom kod me majke sretnih let.

Preda mnom se sada vije prvi dan
 Dětinstva moga, u kom' si mila
 Majko, mene na svet porodila;
 Sad stoprv tvoje boli čutim stan:
 Moje malo telo
 I tve mleko belo
 Sad u zibki vidim: o moj sladki san!

Sada kad razstavlja bojna sila nas
 Čelove one, sladki naručaj,
 Ljubavi tvoje, ah, veseli raj!
 U suze utaplja sva taj gorki čas.
 Kazat nemrem više,
 Samo još uzdiše:
 S Bogom majko! z mog' plačućeg srca glas.
 I ti s Bogom, družbo! s Bogom ostaj sva!
 Sestrice mile! s Bogom ostajte!
 Uspomenu svedj moju nosite!
 Ja jur odlazim, s Bogom, braćo má!
 Molite se Bogu,
 Da se vratit mogu,
 Opet videt vaša lica milena!

P. Stoós.

Oproštaj vojnika s ljubovcom.

Dužnost zove! — s Bogom mila,	Jer kád budem u pò rati
Ka si radost moja bila!	Pred dušmanom moro stati,
Ja polazim na bojišće	Ov će ljubac men' uzdići,
Za dom, kralja i ognjišće.	Da éu bolje moći sići.
Zato zadnji celov, pusti,	I ak verna budeš bila:
Na koralnih tvojih usti,	Nahudit mi neće sila
Da ti mogu sada dati,	Okrutnoga nigda vraga —
Nježna Milko, neuzkrati!	S Bogom ostan' Milko draga!

L. Ilić.

Moji sablici.

Oj ostra moja sablica,	Oj ostra moja sablica,
Preljuba mi prijateljica!	Preljuba mi prijateljica!
Ne zabi, da si ti skovana,	Ne zabi, da za vse narode,
Da braniš dragi dom Slavjana,	Svoboda dokler jim ne bude,
Za mater svojo vnetega.	Prostiti jih si brušena.
Oj ostra moja sablica,	Oj ostra moja sablica,
Preljuba mi prijateljica!	Preljuba mi prijateljica!
Ne zabi, da za božjo slavo,	Ne zabi, da za vse tovarše,
Za véro staro, véro pravo,	Za brate, sestre, ljube starše
V pravično budeš bitvo šla.	Za pravdo njih si zdélana.

Oj ostra moja sablica,
 Preljuba mi prijateljica!
 Ne zabi, će me zlo zadene,
 Da hude si moći jeklene,
 Odrėsiti si bratica.

Oj ostra moja sablica,
 Preljuba mi prijateljica!
 Ne zabi, da, ak se po volji
 Boga godi po zemlji okoli,
 Je tvoja shramba — nožnica.
 Dr. L. Toman.

Davoria.

Kad našinci idu u vojnike,
 Gdē zelene beru lavorike,
 Borba jim je zabava predraga
 Još milije pobediti vruga;

Jer puščani prah
 Ne zadaje njima strah,
 Njega na boj mati
 I nevěsta prati,
 Otac želi sēdi,
 Da vruga pobēdi.
 Napred ide oružanom
 Junak rukom,
 A zimzelen vije mu se
 Za klobukom,
 Pēva, kliče naški sin,
 Pred njim trepti dušmanin.

Puška puca i topovi riču,
 A junaci oružani viču:
 Ajte, ajte naši u vojnike,
 Gdē se kupe otačbine dike;

Jer evo nam gazi vrag
 Našeg doma mirni prag.
 Na bojnomu polju,
 Gdē s' vitezi kolju,
 Ber'te Slave cvētje,
 To uvenut neće.
 Dok se naša snažna miče
 Desna ruka,
 Dopadnut će ljuti dušman
 Tri sta mukā,
 Kad zaželi svētlī car,
 Iē će u smrt graničar.

Popotnica srbska.

Rado ide Srbin u vojnike,
 Gdē zelene bere lavorike,
 Borba njemu zabava je draga,
 Još milije sakrušiti vruga,
 Jer puščani prah
 Ne zadaje njemu strah.
 Njega na boj mati
 I nevěsta prati,
 Otac bēli sēdi,
 Da vruga pobēdi. —
 Napred ide s oružanom Srbin rukom,
 A zimzelen vije mu se za klobukom,

Pěva, kliče srbski sin,
Pred njim trepti dušmanin.

Davoria.

Bubanj zove, topi ruče,
Sablje zveče, trublje zvuče:
Ajda dakle na bojišće
Za dom, kralja i ognjišće.

Već po zraku barjak leti,
Pomozde nam Gjuro sveti!
Od junačke ruke tmasti
Mora danas dušman pasti.

Ali složno poprimiti,
In z olovom pozdraviti
Domovine treba vraga,
Neka padne već bez traga.

Njega razbit i potući,
Pomoć će nam svamogući,
Samo složno krajišćani,
Verna bratjo Gradišćani!

Jer bolje je svima pasti,
Neg da dobi dušman tmasti;
Zato brže na bojišće
Za dom, kralja i ognjišće.

Oriovčanin.

Napred.

Hajda braćo, hajd junaci,
Konjanici i pešaci!
Brusmo sablje, brusmo kose
Nek se zlobi na strah nose!
Braćo, svaki izmedj nas
Neka čini rodu glas!

Koj nam rod i dom zatira,
On pod kosom nek umira,
Koj podkapa nam pravice,
Neka pada od stréljice.
Braćo, svaki izmedj nas
Neka čini rodu glas!

Kad se ljuta zvěr dovučē,
Ilir šakom nju zatuče,
Kad mu zmija ká doplazi,
Bosom nogom nju pogazi!
Braćo, svaki izmedj nas
Neka čini rodu glas!

Kada strašna bura puše,
Da se stari hrasti ruše,
Iliru se srdce širi,
Braćo, mi smo svi Iliri;
Braćo, svaki izmedj nas
Neka čini rodu glas!

Kad se sveta stožer trese,
Kad se žarke munje krese,
Kada zemlja strahom zeva,
Ilir si brez straha spēva:
Braćo, svaki izmedj nas
Neka čini rodu glas!

Ilir nikog sam nerani,
Nego samo svoje brani,
Zato straha ne poznade,
Ak svet projde na komade.
Braćo, svaki izmedj nas
Neka čini rodu glas!

Pesma junačka.

Hajd u bitvu! kaži svetu cilom,
Da uzbijati znađeš silu silom;
Koj bo sada u zapečku sedi,
Kukavica živeti nevrēdi.

Obodri se, domovina plače,
Jer u njojzi tudjini harače;
Pokaži jim, dēte Davorovo,
Čemu nosiš mač, prah i olovo.

Upotrebi sile svoje, lave,
Na bojištu traži vēnac slave,
Gdē su dusi Marka velikoga,
I junaka Zrinja Sigetskoga.

Hajd u bitvu, hajda na bojište!
Brani rod svoj, kuću i ognjište!
Osto, propo, jedna ti je slava,
Samo da je domovina zdrava.

I tako će kasni još potomak
Dētci kazati, da si bio momak,
Ime tvoje u zvezde kovati,
Tebe svojim spasiteljem zvati.

Stepan Marjanović.

O bitvi.

Bili nam junaci dēdje,
Moć nam opasuje ledje,
Na sovražnika udrimo,
Groma strel se ne bojimo!
Bratje! krēpkí mi Slovani
Složni na bojišēi zbrani.

Naj nas plašijo pošasti,
Vse pred nami mora pasti,
Kamor jeklo naše vdari,
Grom zapoje, blisk se žari.
Bratje! krēpkí mi Slovani
Složni na bojišēi zbrani.

Smrt gre z nami po planjavi,
Vre za nami šum krvavi;
Srce naše željno vpije
Po otetbi domačije.
Bratje! krēpkí mi Slovani
Složno na bojišēi zbrani.

Že v krvi se prostost svēti,
Vsi hitimo jo objeti!
Ker obdani smo s pravico,
Bratu brat podaj desnico!
Bratje! krēpkí mi Slovani
Složni na bojišēi zbrani.

J. Novak.

Slovenski duh.

Hej Slovenci naša reč slovenska živo klije,
Dokler naše verno srce za naš narod bije;
Živi, živi duh slovenski, bodi živ na veke!
Grom in peklo, prazne vaše proti nam so steke.

Bog pač, gromo-vladni, nam podal je dar jezika,
 Da nihče na temu svetu nič nam ne podtika,
 Bo naj kolikor ljudi tolkanj ertov u sveti,
 Bog je z nam', kdor proti nam, ga Perun će podreti.

Naj tedaj nad nami strašna burja naj se znese,
 Skala poka, dob se lomi, zemlja naj se trese,
 Bratje! mi stojimo pėvši, kakor zid ograda, —
 Črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpada.

Slavska reč.

Brod nek čuti udarca
 Krive vožnje svoje,
 Ja cu pėvat od srca
 Pėsme glasne svoje!
 Za franceske ne marim
 Marzilčice glasa,
 Več ja hoću, da sborim
 Od domačeg klasa;
 Bili? (bili) Bili? (bili)
 Za zvaol bolje zglavje,
 Bili? bili?
 Za zvo bolje Slavje?
 Slavje nek zaori,
 Kud se slavska reč govori,
 Slavje nek zaori,
 Kud se slavski govori.

Od Kamčatke do Labe
 Polje se proteže,
 Slava gděno neslabe
 Snope svoje veže;
 Pėvom obdari čedo
 Duba i jablana,
 Klas i hrana seže do
 Kine i Japana.
 Klasje (ječi) klasje (ječi)
 Nas zove k poslu zora,

Klasje (ječi) klasje (ječī)
 Po dolu i po gora,
 Klasje nek zaori,
 Kud se slavska reč govori a. t. d.

Poscb južni Slavjani
 Jesmo mi Iliri,
 Tim imenom nazvani
 Po Evrope liri;
 Ova k svrhi nek pelja
 Domoljubne sine,
 Doklam nebo i zemlja
 Světa ovog čine
 Ne li (jest, jest!) — ne li — (jest, jest!)
 Ne li istina prava?
 Ne li (jest, jest!) — ne li — (jest, jest!)
 Koristna sloga zdrava?
 Sloga nek zaori,
 Kud se slavska reč govori a. t. d.

Otačbino! Prot Bogu
 Tužbu dizat bû mi,
 Mučat ja već ne mogu,
 Pretuja jako šumi,
 Stranka huda lomaće
 U tebi se krijē,
 Ka nij' vredna, domaće
 Sunce da ju grije;
 Van šnjom, (hajd, hajd!)
 Iz groba duh nas snubi,
 Van šnjom, (hajd, hajd!)
 Kroz zlobu duh se gubi;
 Van šnjom nek zaori,
 Kud se slavska reč govori a. t. d.

Slavjani.

Tko je rodjen Slavjan, rodjen junak,
 (Slavjanski neka danas diže barjak u zrak);
 Svak dobra konja jaši, svak bridku sahlju paši,
 (Ajd braćo u ime Boga samo nek je Sloga).

Eto na nas divlji crni varvar,
 (Gazeć nam rod i jezik, mili božji podar),
 Těm prie neg nas zakla, bacmo ga na dno pakla,
 (Ajd Slavi, Bog je z nami, vrazi su prot nami).

Odzgo Česi (Poljaci, Slovaci) odzdo Iliri
 (Bratsku si daju ruku na junački taj čar);
 Krš koplja, zvuk rogova, zvek mača, grom topova,
 (Ajd bratjo u ime Boga, tri smo na jednoga).

Doba je već, ajdmo, ajdmo, ajdmo,
 (Dušmanskom krvlju slavu našu da peremo),
 Svak jednu glavu skini, pak jo kraj druge rini,
 (Ajd Slavi, Bog će dati, vrag će postradati).

Hej Slované!

Hej Slované! ještě naše slovanská řeč žije,
 Dokud naše verne srdce pro náš národ bije.
 Žije, žije duch slovanský, bude žít na věky,
 (Ilrom a peklo marne vaše proti nám jsou vzteky!)

Jazyka dar svěril nám Bůh, Bůh náš hromovládny,
 Nesmí nám ho tedy vyrvat na tom světě žádný;
 I nechať jest tolik lidí, kolik čertů v světě,
 (Bůh jest s námi, kdo proti nám, toho Perun smete).

Nechať také se nad námi hrozná bouře vznese,
 Skála puka, dub se láme, země ať se třese;
 My stojíme stále, pevně jako skály hradné:
 (Černá zem pohltí toho, kdo odstoupí zrádně).

Kje dom je moj?

Kje dom je moj?
Sava teče po ravninah,
Drava dere po pečinah;
Glej povsod spomladni cvet,
Zemeljski raj na pogled.
In to je slovenska zemlja,
Na slovenskem dom je moj.

Kje dom je moj?
Ne poznaš li v zemlji mili
Slavskih sinov hrabrih v sili?
Bister um, dušic krotkost
Ste med družmi njih lastnost.
To pa je Slovenski narod,
Med Slovenci dom je moj.

Kje dom je moj?
Tam kjer Soča v blagem kraju
Vije se — podobnem rajju;
Tam kje žlahtne trtice
Venčajo goričice.
In to je slovenska krajna,
Na Slovenskem dom je moj!

Kje dom je moj?
V sinjega morjá zrkalu —
Čudapolnem ogledalu —
Se primorski kraj blišči
Z brežičiki prijaznimi.
To pa je slovenska zemlja,
Na Slovenskem dom je moj!

Kje dom je moj?
Kjer slovenske slišiš peti
Pesmi, kjer junaki vneti
Si slovenske deklice
Zbirajo za ljubice;
Tam kjer vlada glas slovenski
Na Slovenskem dom je moj!

Kje dom je moj?
Goratan, Primorje, Krajna,
Ž njimi Štajer — zemlja sjajna —
Dom rodu so slavskega
Dom rodu junaškega-
In to je Slovenja mila
Med Slovenci dom je moj!

Kje dom je moj?
Iz orjaškega Triglava
Gleda doli mati Slava,
Sinke kliče in buči
K delu, slogi, srčnosti.
Duh slovenski zopet véje,
Na Slovenskem dom je moj!

Pirnat.

Moj stanak.

Gdē stanak moj?
Sava teče po ravninah,
Kupa šumi po pečinah,
Z gore zvira grozda med
Zemeljski raj na pogled.

A to je ta krásna zemlja,
Hrvatska je stanak moj!

Gde stanak moj?
Znaš u miru bogomilom
Duše nježne s tela silom,
Misó krepku svaki čas
Dušmaninu na užas,
To Hrvatah slavno pleme,
Medj Hrvati stanak moj!

Kde domov můj.

Kde domov můj?
Voda hučí po lučinách
Bory šumí po skalinách
V sadě skví se jara květ,
Zemský ráj to na pohled:
A to jest ta krásná země,
Země česká domov můj!

Kde domov můj?
V kraji znáš li bohumilém,
Duše utlé v těle čilem,
Mysl jasnou, vznik a zdar,
A tu sílu, zdoru zmar:
To je Čechů slavné pleme,
Mezi Čechy domov můj!

Poděbradská.

Moravo! Moravo! Moravičko milá!
Co z tebe pochází, chasa ušlechtilá,
Chasa ušlechtilá, žádostivá boje,
(A jaké to konjstvo rodí páda tvoje!)

Moravo! Moravo! Moravičko drahá!
Proč se přidržuješ uhlavního vraha,
Uhlavního vraha, Paň Bůh na to patří,
(Že jsme my Čechové tvojí vlastní bratři).

Moravo! Moravo! vždycky's při nás byla,
Ty si s námi první kalich Páně pila,
Kalich Páně pila, slávu vojny nesla,
(Pročby's teď krkavci v dravě spáry klesla).

Moravo! Moravo! tvá orlice pastrá,
Byla našeho lva vždy upřímná sestra,
Vždy upřímná sestra; budiž ji i dále;
(Mame my jednoho a dobrého krále!)

Rojakom!

Hej, rojaki! opasujmo uma svetle meče,
 Plemenita krv po krèpkih naših žilah teče;
 Bog nam dal je dobro srce, um in pamet zdravo;
 Povzdignimo krèpke glase domovini v slavo!

Iz pšenice, vrli bratje! ljuško populimo,
 Zdravo seme v brazde rojstne njive zaplodimo,
 Da se krèpi ona od zaroda do zaroda,
 Da na zemlji diči se od vzhoda do zahoda.

Dovršujmo nam od zgoraj dano naročilo,
 Da ne bo nam solnce za gorami zatonilo,
 Da sijalo vedno lepše bo pred naše vrata;
 Hej rojaki! kviško, da nam pride doba zlata!

Populimo trnje, lemež naj ledino reže,
 Dokler temna noč na naše grobe se ne vleče;
 Vreme se zjasnuje, ne bučijo več vetrovi,
 Taja se ledina, vzeli so slovo mrazovi.

Drami se prebela Vila na zeleni gori,
 Sveti se ji lice in oko v rumeni zori;
 Hej, rojaki! kako poje, poje in prepèva,
 Da se gora trese, da nebeški strop odmeva!

Fc. Cegnar.

Hajdmo!

Hajdmo, hajdmo bračo!
 Složno, složno samo,
 Našem milom rodu,
 Nov život da damo.

Ruke, srca, duše,
 Hoćenja i volje,
 Složimo u jedno,
 Bit će za nas bolje. —

Visoko je slava,
 A k njoj staza mučna:
 Al što neprokrči
 Pomoč mnogoručna?

Nije, nije pravo,
 Da naš rod u tami
 Kò nevoljni sužanj
 Do vijeka čami. —

Hajdmo, hajdmo bračo!
 Složno, složno samo,
 Našem milom rodu
 Nov život da damo!

J. Sundečić.

Složno!

Složno, složno braćo mila
 Po Slaviji slavnoj,
 Nek nas vodi naša vila
 K zori obećanoj,
 Korak, korak za korakom,
 Slavjan žurno za Slovjakom,
 Na bojište za dom mili
 Ajdmo, ajdmo proti sili
 Ajdmo, ajdmo doba je.

Napred, napred, ajd' Slavjane,
 Iz duboke tmine,
 Danak nama beli svane,
 Sva opakost mine.
 Korak, korak za korakom,
 Slavjan žurno za Slovjakom,
 Na bojište za dom mili
 Ajdmo, ajdmo proti sili
 Ajdmo, ajdmo doba je.

Slogi.

Čista dĕvo, u kĕ višnjem raju
 Blagenosna sunca zrake sjaju,
 Daj, o Vilo, da se ogrlimo,
 Seko mila, da se posestrimo.

Daj, Slovenah da narod ustane,
 Duh dĕdovah da u njima plave,
 Božanstvenom vatrom upaljeni
 Da se sĕte, što ĕe reć: Sloveni.

Daj, da, kako medj cvĕtjem ljubica,
 Kano orao izmedj drugih pticĕ,
 Tako oni moćju ognja tvoga
 Vazda budu kruna roda svoga.

I kakono rekovna klisura,
 Kad nemirna uzbudi ju bura,
 Što je pĕska, što sitna kamena,
 U stran tera s mĕsta nekrenjena.

Tak što gnjila, što 'e bolestna sada,
 Sa slovenskog stabla nek' opada,
 Za da zdravo voće tim laglje
 Veće, lepše i bolje dozrije.

Slava Slovencom.

Naj viharja moč razsaja,
Hraste cepi, skale taja,
Pahe zemlje naj zdrobi;
Vendar kakor siva skala
Sred viharjev trdna stala
Věčna bo Slovincov čast!

Naj se ves svet zoperstavi,
Narodu pravice davi,
In kovati ga želi;
Slave zora bo světila,
Zob verige razdrobila
Věčna bo Slovincov čast!

Naj mrtvaški strup jezika
Nas srdito v srce pika,
Naj le slabo govori;
Vzeti nam ne more slave
Ne vtajiti bistre glave;
Věčna bo Slovincov čast!

Zato mi, Slovenje sini,
Zvesti svoji domovini
Eno srce bōdimo!
Če nam je ljubezen mati,
Ino sloga nas pobrati,
Věčna bo Slovincov čast!

Za Hrvate; naše brate!

Bratje! urno gor' planimo,
In orožje zagrabimo!
Mati splošna hoče nas.
„Za Hrvate“
Vrle brate!
Kliče vpije nam na glas.

Narod hrabri, bojoslavni —
Narod silni, starodavni,
Z nami ene zibelke
So Hrvatje
Naši bratje,
Z nami ene matere.

Narod drugi jih zatreti
Hoče jim svobodo vzeti,
Oj krivice divjih zlob!
Glej Hrvatom
Našim bratom
On pripravlja smrt in grob.

Nikdar tega ne pustiti,
Vse se zanje mora biti,
Kar le ima Slave ime;
Za Hrvate
Naše brate
Domu, caru prevestě.

Kakor luna zvezd obdana,
Glej junake okrog bana,
Ki razsvětlja hudo noč,
Da Hrvatom
Svojim bratom
Dušo, krv — življenja moč.

Da svoboda srečo čini
V krasni mili domovini,
Sužnosti propade zid,
Da Hrvatov
Slavnih bratov,
Vseh Slovanov raste snid.

In ko tuja nas armada
S silno vojsko kje napada,
Kdo nas vendar rešil bo?

Le Hrvatje
Naši bratje
Imajo srce za to.

Oj zato tud' mi planimo,
In orožje zagrabimo
Kadar mati hoče nas!
Za Hrvate
Naše brate
Če nas kliče boja čas. —

Dr. L. Toman.

Reč domorodca.

Dusi, koji rod svoj ljube,
Netreba, im da se snube
K domoljubnoj zabavi,
Pustmo dakle plaho žitje,
Na pó mrtvo ono bitje
U živućej naravi.

Hajdmo krepko, al ne besno,
Niti levo niti desno,
Več po stazi dedovah;
Slava vsakog bodi slava,
Strogo čuvat svoja prava
Prot napasti vragovah.

I po kopnu i po vodi
Nek nas božja milost vodi
Pod zakona barjaci,
Um nam vazda bio sveća,
Cilj obćeni roda sreća,
Svi Iliri vojaci!

Kada besna družba: gore,
Strele, bura, grom i more
S Ulisom vojevaše,
I kad mu več jadra i vesla
Ljuta voda bjaše odnesla,
On neuplašen veljaše:

Nek utone, što ostati
Neće — put nek smrtju plati;
Moje srce nepadne.
Tako duh od straha prosti
Burno more i jakosti
Oblada nenavadne.

T. Blažek.

Ne udajmo se!

Ne vdajmo se, ne vdajmo se!
Z Črnegore do Urala,
Od Balkana do Triglava
Kliče krasna majka Slava:
Slavjani, ne vdajte se,
Ne vdajmo se, ne vdajmo se!

Ne vdajmo se, ne vdajmo se!
Kliče krasna mojka Slava:
Hajd Slovani, pristopite!
Narod, krv in dom branite!
Slavjani, ne vdajte se!
Ne vdajmo se, ne vdajmo se!

Ne vdajmo se, ne vdajmo se!
 Kliče krasna majka Slava:
 Za menoj! Jaz bom zmagala!
 Svoboda nam bo sijala!
 Slavjani, ne vdajte se!
 Ne vdajmo se, ne vdajmo se!

M. Vilhar.

Nebojmo se!

Nebojmo se, braćo mila!
 Naš će vođja sloga biti
 Kud udari naša Vila,
 Naš se mora vrag rušiti.

Koj nam truže domovinu,
 Navaljuje prot naravi,
 Pravaš naših na starinu,
 I otima ime slavi:

Na njegov braćo udarajte,
 Njega zrno nek dohvati,
 Samo složno zapjevajte,
 Bog će silni uz nas stati.

Neganivo ko klisura
 Nemilujte, ko nas psuje —
 Hura braćjo! složno hura!
 Dom i kralj i Bog nas čuje!

L. Vukotiniović.

Slavjanom.

Bratje, to mi dovolite,
 Da se smēm Slovenca zvati,
 Da smēm čelo vzdigovati
 Ker Slovencev sem rodu!
 Bratje, to mi dovolite,
 Da o bregu bistre Save,
 Da na ceći zemlji Slave
 Zvest'ga skažem se sinu.

Bratje, to mi dovolite,
 Da vam dajam krepko roko
 In ljubezen pregloboko;
 Saj sem iskren domačin
 Bratje, jaz sem Slavjan! Nikdar
 Ne bo roka spon poznala!
 Svoboda mi bo sijala
 Saj Slovinc sem, Slave sin!

M. Vilhar.

Grobničko polje.

Prosto zrakom ptica leti,
 Prosto zore zvēr prolazi,
 A ja, da se lanci speti
 Dam tudjincu, da me gazi?
 Tko ne voli umrēt prije
 U tom naša krv nevrije!

Znam, da naši pradēdovi
 Celim svētom gospodjahu;
 A ja jezik da njihovi
 U robskomu tajim strahu?
 Tko nevoli umrēt prije,
 U tom naša krv nevrije!

Sam ću ubit svog' jedinca,
 Nož u srce rinut žene;
 Neg da vidim od tudjinca
 Slobode mi porušene;
 Tko to izvest gotov nije,
 U tom naša krv nevrije!

Sam ću palit krov nad glavom,
 Pripravit' si grob gorući;
 Neg' da tudjin mojim pravom
 U mojoj se bani kući
 Tko to izvest gotov nije,
 U tom naša krv nevrije!

Rusan.

Vsakemu svoje!

Prosto rěče ptica zrake,
 Prosto v gori srna skače
 In jaz tujca pa napake
 Bi pretrpel njega tlače,
 Kogar v srce to ne peče,
 V temu naša krv ne teče.

Vem, da moji pradědovi
 So si zmage vence vili
 In mi jezik bi njihovi
 V robskem strahu zdaj tajili,
 Kogar v srce to ne peče,
 V temu naša krv ne teče.

Raji vpalim krov nad glavo,
 Se pokopljem v zemlji svoji
 Kot da z mojo bi se slavo
 Tuje košatil v hiši moji,
 Ki storiti tega neče,
 V temu naša krv ne teče.

Slovanska domovina.

Gdě je slavska domovina?
 Je li ruska carevina,
 Ka orjaško svoje tělo
 U tri svęta širi smęlo?
 Nije ona samo, nije,
 Slava drugdě jošte bdije.

Gdě je slavska domovina?
 Je li srbska pokrajina,
 Ili stara zemlja ona,
 Gdě bi Retra i Arkona?
 Nije ona samo, nije,
 Slava drugdě jošte bdije.

Gdě je slavska domovina?
 Je li zemlja leškog sina,
 Gdě junački narod stoji
 I za slavu ljubav goji?
 Nije ona samo, nije,
 Slava drugdě jošte bdije.

Gdě je slavska domovina?
 Je l' joj veća još širina?
 Može bit se ona kriya,
 Tam z Moravcom Čeh gdě biva?
 Nije tamo samo, nije,
 Slava drugdě jošte bdije.

Gdē je slavsko domovina?
 Je li tamo, od starina
 Gdš panonski Slovak hodi,
 'Tilū, krotki život vodi?
 Nije tamo samo, nije,
 Slava drugde jošte bdiye.

Gdē je slavsko domovina?
 Je l' joj takva velicina?
 Il je tam, gdē tla celiva
 Dunaj, Taja, Litva živa?
 Nije tamo samo, nije,
 Slava drugde jošte bdiye.

Gdē je dakle domovina
 Stara slavsko otačbina?
 Je li tam, gdē vlada Krajnac,
 Istran, Štajerc, Goratanac?
 Nije tamo samo, nije,
 Slava drugde jošte bdiye.

Il je slavsko domovina
 Stan Hrvata, Dalmatina?
 Il je Bosna, Crnagora,
 Gdē već zora dan otvora?
 Nije tamo samo, nije,
 Slava drugde jošte bdiye.

Nije tamo samo, nije,
 Veće svuda slava bdiye,
 Gdēgod slavski jezik vlada
 Od severa do zapada,
 Jug i istok mili gdi je,
 Tam Slavjanski dom svudi je.

To je slavsko domovina,
 Gdē nevlada snaga ina,
 Nego narav krotka, mila,
 Ka je prvim ljudim bila,
 To je, to je druga nije,
 Prava narav gdēno bdiye.

Tim potrebno vekom nije,
 Da tko svemu svētu krije,
 Gdē i kuda vlada Slava
 Od naravi majka prava;
 Jer gdē ona pomno bdiye,
 Pritvornosti tamo nije,

Ivan Kukuljević.

Domovini.

Bo li zdrava domovina!
 Mili moj slovenski kraj,
 Ti prekrasna, ti edina
 Me ni si zemeljski raj.

Tuje šege, tuje ljudstvo
 So prijatli, bratje ni,
 Slava le, slavensko čuvstvo
 Srce moje veseli.

Primi celov zemlja mila,
 Primi srce moje v dar,
 Da bi vedno matka bila
 Ne pozabljena nikdar.

Dr. Razlag.

Domovina.

Ptica goru, zver pečinu
 Ljubi ko svoj mili stan:
 Kak mi nebi domovinu,
 Gdë vidësmo prvi dan?
 Koje zrakom prodisasmo,
 Koje hleb nam hrana bi,
 Koje s vatrom ogrijasmo,
 I napismo s' vina mi!
 Gdë je naših predka slavni,
 I rodbine krvne grob;
 Gdë nas jedna sudba ravni
 Zla, il' dobra goni kob.
 Gdë na nešto kamen svaki
 Opominja sladko nas;
 I besede naše jaki
 Gdë s' u pjesmi čuje glas!?

Domovino, domovino!
 Sve smo tebi dužni dat;
 Zate nam je sve jedino:
 Mir, tišina, borba, rat.
 Slobodno je nama zate
 Žrtvovati svaku stvar,
 Kad narne dušman nate,
 Da nanese tebi kvar.

Slobodno je zate nama;
 Ustat, pasti, živit mret;
 Jer je nama svet'nja sama
 Kamen, drvo il' tvoj cvet.
 Sladko ime domovino!
 Ko od srca nebi svog
 Ljubil tebe, za te ginó;
 Neb ljubio njega Bog.
 U krivdu bi težku pao,
 Kad bi kazó da t' je sin,
 I sam sebi zažegao
 Večne kletve živi stinj.
 Tvojoj zemlji njeg've kosti
 Neb' amanet mogle bit:
 Neg ko znaci grdne zlosti
 Morale bi vrh nje plit.
 Ljub'mo dakle domovinu
 Kao isti život svoj,
 I s njom svezu u jedinu
 Dušu i srce svaki spoj; —
 Ljub'mo dakle domovinu
 Kao mili život svoj,
 Kao majku svim jedinu
 Sve do groba služeć njoj! —
 J. Sundečić.

Najmilija mi pjesma.

Svaka pjesma — koja
 Pjesmom zvat se može,
 Da je meni mila,
 Svëdok si mi Bože! —

„Vesela“ veselju
 Mom nedaje roka;
 „Žalostna“ mi suzu
 Izmami iz oka.

Al' ta pjesma — koja
 Koda slave niže:
 Mene moću svojom
 U nebesa diže. —

J. Sundečić.

Společní.

Sedněme si k stolu,
Bratři, přátelé!
Píme a pak spolu
Pějme vesele!
Hle jak vínko perly házi!
To nás sprostí všech nesnázi!
České víno, český zpěv
Matnou nám rozproudí krev.

Proč bychom na světě
Byli sloupové,
Když kolem nás květe
Kviti májové?
Vždyť po nás se rády točí
Českých dívek modré oči;
Pějme chválu českých děv,
Ať slaví je český zpěv!

Aj, ti naše vlasti,
Matko rozmilá!
Tys do vence slasti
Všecky vevila:
Zpěv a víno, děvče hezké,
To jsou dary země České;
Česká zem a český zpěv,
Tot jest rajske krásy zjev!

J. Marek.

Domovina.

Besěda sladka, domovina,
Ne přideš več mi iz spomina;
Kot iskra živa v srcu tliš,
Ljubezen k sebi mi budiš.

Ko solnca žar na tebe sije,
Srce veselo v meni bije;
Al žalost trga mi duha,
Meglá nesreč ak te obda.

Obličje, ak' je jasno tvoje,
Veselo moja struna poje:
In če oko se ti solzi,
V potokih moje se topí.

O sijaj, sijaj, solnce milo,
Na ljube domovine krilot
Obličje jasni ji temno,
In krasi s cvetjem jo ljubot
And. Praprotnik.

Rodu na poštenje.

Svim, koji se Slavi zovu,
Na poštenje čašu ovn,
Braćo mila, praznimo!
Nek se slava svud imenu
Širi dičnoga plemena,
Jednoskupno želimo!

Drugú rodu slovenskomu
Svaki věrni sin nek svomu
Na čast vrōdnu napie:
Ljubav, sloga, da sjedine
Srca braće, nemir ginc,
Nek srdačno vapie!

Al, jer něki mudro kaže,
 Da do triput Bog pomaže,
 Zato tretju točimo:
 „Bog dao sreću svakom sinu,
 Koi ljubi domovinu.“
 Svi u skupa recimo!

Jure Tordinac.

Napitnica.

Dajmo žalosti slovo,
 Sladko vince pimo;
 Ko ga v kup'ci već ne bo,
 Družega nalimo.
 Vsak popi,
 Ga izli
 Brez skerbi.

Naj se pėsmice vrstė
 Vsaka skerb naj mine,
 Naj vesele nas store
 Naj otožnost zgine:
 Le zapoj
 Bratec moj
 Jo z menoj.

Vmes naj pėsem se glasi
 V srca naj nam seže,
 Naj k ljubezni nas budi
 Zvesto naj nas veže:
 Vse okrog
 Brez nadlog
 Živi Bog.

Trėimo še enkrat vsi:
 Živili Slovani!
 Bratje naše so krvi,
 Bog nam jih ohrani!
 Vse okrog
 Brez nadlog
 Varuj Bog.

Dajmo zvesto si rokė
 K zlogi ljubeznivo,
 Naj za Slavo nam srce
 V prsih bije živo:
 Da za njo
 Zmir oko
 Vneto bo.

Gr. Krek.

Zdravica.

Puna srca, pune čaše,
 Neka živi, što je naše,
 K tomu ljubav svaki čas,
 Braćo, neka vodi nas!

Bože živi naše krasne,
 Našeg žitja zvėzde jasne!
 Neka bude čitav svėt
 Njima samo jedan cvět!

Bože živi prijateljje
I sve domorodne želje!
U njih nam je prava slast,
U njih domovine čast.

Ovu čašu za Slavene!
Nek jim slava nepovene,
Od nje ime naroda
Čuva nas od propada

Jošte jednu za Ilire,
Nek se slože i rašire
U jeziku, kreposti
I u staroj vjernosti!

Braćo! sada zadnju čašu
Za ljubav i slogu našu,
To je ona silna moć,
Ka će spravnat sve jednoć.

Aleksander Zdenčaj.

Zdravica.

Kozarce v roke,
Veselje v srcē
In pēsem ganljiva pridrla
Ko tok bo iz gladkega grla —
Bo vse omečila
Bo vse pridobila
Duše mrtve.

Kozarce v roke
Razum pa v glave!
In misel velika postala,
Besēdi se jasni bo vdala,
Bo vse predramila,
Bo vse pridobila —
Duše mrtve.

Kozarce v roke
Pogum pa v srcē!
In moč še v telesu zakrita
V obupu, v žalosti pobita
Bo krepko zbudila,
Bo vse pridobila —
Duše mrtve.

Kozarce v roke
Vzemite vrste!
Razumnost resnici le pravi,
Srce pak priljubljeni Slavi;
In tuja bo sila
Na meji pustila —
Duše mrtve.

Dr. L. Toman.

Zdravica za Slovence.

Slovec Slovenca vabi
Če se ti pit' ne gabi,
Tak pridi v gorco k nam!
Smo dobre volje tam.

Bomo enó zapeli,
Da bomo prav veseli;
Vsa žalost naj neha,
Kjer vince je doma.

Visoke so gorice,
In žlahtne so trtice,
Ki pri nas rastejo,
In vince dajejo.

Vinograd obdelvati
Slovec vsak mora znati;
Kdor delal prav ne bó,
Naj pije le vodo.

Tud trte se solzijo,
Prej da vince rodijo;
Naj tudi se poti,
Kdor vince pit' želt.

Po pameti ga pimo
Da pamet ne zgubimo,
Kak grdo bi pač bló
Neznati kam damó.

Kdor vince prav uživa,
Veselje v srce vliva;
Če srce dobro ni,
Ga vince le skazi.

Zdaj kupice nalimo,
Na zdravje tvojo pimo,
Ki si povabil nas,
Da nam je kratek čas.

Napij še ti zdravico
Za družbe veselico;
Če prazen bo bokal,
Boš pa za druž'ga dal!

Slomšek.

Napitnica.

Il' ovako, il' onako —
I u ratu budmo tako,
Ko pri čaši uvěk naši:
Věrní domu i caru,
Neka diva svět ognjišta,
Nek si pari glavu,
Miš nij' nikad ništa
Učinio lavu,
Nije, nije, nije.

Neboji se psina'
Naša domovina,
Doklam vruća krvca
Grije naša srca.

Bilo kak mu goder drago,
Narodnost je naše blago;
Tko ju tare il' trt daje,
Nema mesta med nama.
To dēte kazat more
I starac u gunjcu,
Da vrana ništ' nemore
Učiniti suncu.
To ne, to ne, to ne!

Neboji se psina'
Naša domovina,
Doklam vruća krvca
Grije naša srca.

Dolenska.

Pridi Gorenc!
Z mrzle planine,
Vabi Dolenc
V gorke doline;
Mrzel je led,
Pridi se grēt!

Solnce gorkó
Tukaj nam sija,
Trta ljubó
Gor se ovija,
Vince z goré
Greje srce.

Bratř nas rod,
 Bratř nas Sava;
 Pridi na brod
 Krški s Triglav:
 Bratec, bod moj!
 Pij ga z menoj.

Trta rodi,
 Trud pozabimo,
 Vince blišči,
 Slovencom napimo,
 Bratom okrog:
 Živi jih Bog!

B. Potočnik.

Písen Čecha.

Kde muj je kraj, kde má je vlast?
 To jmeno má největší slast!
 Není to blud, není to klam,
 Zem českou za svou vlast že mám:
 Není mi země jako země,
 Hlas přírody to volá ve mne,
 A srdce mé volá s plesem,
 V Čechách jen já že doma jsem.

Zde jsem zrozen a pestován,
 Od matky české odchován,
 Ta pod srdcem mě nosila,
 Slzami lásky zrosila,
 Zde léta jsem prožil mladosti,
 Zde rajske jsem zažil blahosti;
 Protož volám polem, lesem:
 V Čechách, tu já jen doma jsem!

Zde jsem učil se Boha znát,
 Co dítě otcem svým ho zvat;
 Zde muj vzděláván byl rozum,
 A zde je muj otcovsky dum:
 Na něj mé oko rádo patří,
 Zde sestry mě, tu moji bratři
 Mne touba lásky táhne sem;
 U nich tu já jen doma jsem.

K nim stejný mrav a stejný zvyk,
 K nim stejný mne volá jazyk,
 Jazyk to Jana, Václava,
 Jejich odkaz a oslava:

Reč, již Lumír a Zábaj zpíval,
Až Vyšehrad se tím ozyval,
Ta jest posud i mým hlasem
Jen mezi Čechy doma jsem.

Zde jsou hroby praotců mých,
A v těchto prah svaty jejich;
Mne duch jejich obletuje,
V snách libých se mi zjevuje;
A v lůně té posvátné země
I já jejich ležet chci plémě.
Protož mení mi zem co zem,
A já v Čechách jen doma jsem!

Čelakovský.

Dolenska zdravica.

Prijatli zdaj vesel' bodimo,
Težave, skrbi pozabimo,
Nar lepši je dan
Za dolensko stran:
Čast Bogu za to recimo.

Le bodite Gorenci u snežninah
U svojih gorah in pečinah
Žalost je use
Kamor ozrem se,
Po vaših gorah in pečinah.

Use drugač Dolencem solnce sije,
Kolkokrat brez skrbi zavpije,
Ijubi bratec naš
Vzemi v roke glaž
Pij na zdravje tovaršije.

Tukaj se život redi in pase,
Kjer nam vinska trta rase;
Sladek je njen sad,
Vsak ga vživa rad,
In gre tebi in meni v lase.

Le primi bratec kupico v ročico
In trdi z nami dolensko pravico!
Čisto ga izpij
Pa naprej napij
Saj imaš modro glavico.

Narodna.

Gorenska zdravica.

Bratci veseli vsi
Pěsem zapojmo mi
Od vinca sladkega
Ko solnce čistega.

Glažke nalimo si,
Ven ga popimo vsi!
En glažek al pa dva,
To nam korajžo da!

Kadar pri miz' sedim,
 Glažek u rok držim,
 Si srce mi smeje,
 Oj kakšno veselje.

Kadar pa vinca ni,
 Takrat me vse boli,
 Vince mi zdravje dá,
 Ker moč u seb' imá.

Kadar pa dnarcov ni,
 Kaj pa nas to skrbi?
 Saj hirt še kredo 'ma,
 Bratci le pijmo ga!

Gorenska.

Napitnica.

Pimo ga, pimo,
 Dokler živimo,
 Saj ne dobimo
 Kaplje ga tam!
 Vince rumeno,
 Čisto in sladko
 Teče nam gladko;
 Pimo ga le!
 Pimo ga, pimo i. t. d.

Pimo ga, pimo,
 Dokler živimo,
 Saj ne dobimo
 Kaplje ga tam!
 Vince iz glave
 Sitne zabave,
 Grenke težave
 Vedno podi!
 Pimo ga, pimo i. t. d.

Pimo ga i. t. d.
 Le ga nalimo,
 Le ga popimo,
 Le ga požgimo
 Polni bokal!
 Pimo ga i. t. d.

M. Vilhar.

Čaša moja.

Čašo moja, čašo moja!
 Zašto si mi prazna?
 Natoči se, natoči se
 Stěpi na veselje;
 Pritoči se, pritoči se
 Devam na veselje;
 Dotoči se, dotoči se
 Slavom na veselje.

Sada pijem, sada pijem
 Stěpi na veselje;
 Sad izpio, sad popio
 Devam na veselje.
 Sad dopijam, sad popiam
 Slavom na veselje;
 Dakle daj, dakle daj izpij
 Svima na veselje.

Zdravica.

Hočeš zapeti
Drúšino vneti
Kupco v desnico!
Vberi zdravico!
Vzemí si mero,
Kakoršno katero.

Iščeš resnice
Brez pohlenice
Vince t' jo kaže —
Vince ne laže;
Kjer je potuha,
Vince jo zduha.

Čutiš nadloge
Žalost in toge,
Vinca natoči,
Srce pomoči!
Božje zdravilo
Te bo zvedrilo.

Kadar pa grenka
Smrt nam zaklenka
Več ne pomaga
Marvin ne Draga. —
Pimo na mnenje:
Daljšat' življenje.

B. Potočnik.

Napitnica.

Nikaj na svetu lepšega nij,
Nego gorica, kada rodi.
Kume moj dragi, daj se napij,
Dugo nas nebu, daj se ga vžij.

Mužek se trudi, ter se vrti,
Da se mu delo ne zamudi.
Kume i. t. d.

Ognec si loži, v klěti sedi,
Kumu napija, pak mu veli:
Kume i. t. d.

Moramo spravít posudu tu;
Vince i k létu rodilu bu.
Kume i. t. d.

To mi po glavi zmirom hodi,
Da mi se delo dobro vgoti.
Kume i. t. d.

Kolja nasečem, bělil ga bum,
K trsju dopeljem, očtril ga bum.
Kume i. t. d.

Zima prestane, rezal ga bum,
Grebnice povalin, kopal ga bum.
Kume moj dragi, daj se napij,
Dugo nas nebu, daj se ga vžij.

Žene dovedem, kopal ga bum,
Dok ga uzkopam imel ga bum.
Kume i. t. d.

Vežal i snažil bum ga ja sam,
Kajti ja posel taj dobro znam.
Kume i. t. d.

Budem ga kopal, trsil se bum,
Pak se napijem, da jakši bum.
Kume i. t. d.

Kosi po grmu fučkavaju,
Kopači lozu okapavaju;
Kume i. t. d.

Bum ga prekopal još jedan put,
Tako opravim velik ov trud.
Kume i. t. d.

Lagve bum strugal, kace nabil,
Da me krvavi pot bu probil.
Kume i. t. d.

Do toga dojde sveti Mihal,
Grozdje dozrie, budem ga bral.
Kume i. t. d.

Kada pak sprešam svoje grozdje,
Onda pozabim na sve trude.
Kume i. t. d.

Mošta si točim, srce krepim,
Da se bar malo razveselim.
Kume i. t. d.

Martinje dojde, krstil ga bum,
Vince postane, točil ga bum.
Kume i. t. d.

Idem iz kleti čaturicom,
Žena me čeka pogačicom.
Kume i. t. d.

Jedem i pijem z decom, ženom,
Koji se trude skupa z menom.
Kume i. t. d.

Petar u pivnicu s klučići leti,
Pipu skreće, ter ovak kriči:
Kume i. t. d.

Zakaj se trudim, neg da pijem,
Zakaj se mučim, neg da živem.
Kume i. t. d.

Danas al sutra mrtav nam glas,
Vince ostane, nebude nas!
Kume i. t. d.

Narodna.

Zdravica domorodna.

Kraljević je Marko
Hrabar junak bio,
Nego je i hrabro
Rujno vince pio:
Dakle i mi, braćo,
Njegovi unuci,
Nasledujmo Marka,
S čašami u ruci!

Nije zalud Marko
Rujno vince pio;
Već je njim za mejdan
Srce slobodio;
Dakle i mi, braćo,
Markovi potomci,
Pijmo i budimo
Na mejdanu momci!

Kad pokuša zlotvor
Bitje nam oteti,
I nas sokolove
U verige speti,
Onda, braćo, onda
Markovi potomci,
Svjet nek vidi, da smo
Na mejdanu momci!

Kad zatrubi trublja
U borbu za prava,
Kada krvcu našu
Tražit bude Slava.
Onda, bratjo, onda
Markovi potomci,
Svjet nek vidi, da smo
Na mejdanu momci!

Bože živi Marka
 U našoj pameti!
 Bože i nas živi!
 Pijmo, vreme leti.
 Onda, bratjo a. t. d.

D. Rakovac.

Lizinka.

Lizinka — ach, to je děvče!
 To je ruže rozvita:
 Mléko, krev, jsou její tváře,
 Z očka plane nebes záře;
 Kdo ji spatřil, kdo ji zná,
 Hned se mu o ráji zdá.

Lizinka — ach, to je děvče!
 To je rajske stvoření;
 Promluvili neb zazpívá,
 Jako stříbro to zvonívá;
 Dech její jest — korení,
 Usta — kvitků spojení.

Lizinka — ach, to je děvče;
 Jako z větru utkané!
 V chůzi, v tanci jen se snáší,
 Vděky, kam se hne, roznáší,
 A to vděky neznané,
 Pávaby nehledané.

Lizinka — ach, to je děvče!
 To je anděl vtělený;
 Dobrá, vřidná ku každému,
 A pobožná k Bohu svému;
 Když poklekne k modlení,
 Každý by se modlil s ní.

Lizinka — ach, to je děvče!
 To je Češka upřímná:
 Nestydí se mluvit česky,
 Ach jak jí to sluší hezky!
 „Oni“ nikdy neriká,
 Každému hned zavyká.

Lizinka — ach, to je děvče!
 To je blaženosti brám!
 Toli děvče nedostanu,
 Radši mládencem zůstanu,
 Ve věnci se pohřbit dám,
 Sám a sám — ach, sám a sám!

J. Marek.

Zadovoljni Kranjec.

Od straže Hrvaške
 Gor solnce mi pride,
 U nograde Laške
 Po poldne zaide;
 Z Beneškega morja
 Jug čelo poti
 Od Štajerca borja
 Pri děl' me hladi.

Mi brazd'jo konjiči
 Za hajdo, pšenico,
 Nevtrudni deklíči
 Pa běljo tančico;
 Kaj maram, se hraha
 Prisluži zadost',
 Ni síle trebuha
 Okoli mi nost'.

Imam oblačilo
 Domač'ga padvana,
 Ženica pa krilo
 Iz pravga mezlana;
 Se sveti na lice
 Ko pirh moj škrlat,
 Nje šapelj, jeglice,
 Nje modric je zlat.

Rad plešem okrogle,
 S péto glas dajam,
 Premétam vse vogle,
 Se v cépa dva majam;
 Nožico pa Mince
 Za mano drobni,
 Pobira stopince
 Se v kroge vrti.

Na žgancih tropine,
 Pa kislega zelja,
 Bob, kaša vse mine,
 Ko pridem od děla,
 Al bodi pogača,
 Klobasa al sok,
 Al kar se obrača
 Na rožnu okrog.

Za vsako povelje
 Mam zidano voljo,
 Za brambo dežele
 Al hodit u šolo:
 Povsodi se maham,
 Kot čvrst korenjak,
 Pa delam, pa baham
 Pa pijem tobak.

V. Vodnik.

Oda vinski trti.

Zdrava bodi draga trta,
 Necenljivi dar nebes,
 Kras gorice, slava vrta,
 Zemlji naj svetejši les,
 Večih čud ne děla luna,
 Solnce nima te moči,
 Nima take sile struna,
 Ko rodiš jo trta ti.

Ti ozdraviš srca rane,
 Bolečine utopiš,
 Tebi žalost se ugane
 Ti obupe odpodiš.
 Ti unameš čut nebesen,
 Dvigneš duba v zvezden zrak,
 V prsih zbujaš sladko pësen,
 Čela razvedriš oblak.

Ti gostiji radost daješ,
 Si na piru prvi svat,
 Ti na plesu pete maješ,
 Zvezi vtisneš ti pečat.
 Zora mu iz lica sije,
 Kogar ljubiš, trta ti,
 Kadar druge zima brije,
 Kresen žar mu vžiga kri.

Gladko, kakor val po cvëtu,
 Tok življenja mu šumlja,
 Zdravje pije vsemu svëtu,
 On sovraštva ne pozna,
 Starček, kakor srna skaka,
 Ti ga trta pomladiš!
 Rëva mine siromaka,
 Sanja si kraljevi bliš.

Cvetje seješ ti v pustino,
 Razsvetliš tamote kraj,
 Zemljo sicer solz dolino
 Premeniš u sladek raj.
 Ni jim mēre, ne števila,
 Kar učiniš čudnih děl;
 Komaj pevec bi Ahila
 Tvoje hvalo vso prepěl.

Toraj, trta! zdrava bodi,
 Rodi vince, ko doslej!
 Večni točo ti odpođi,
 On te s toplim solncem grējt!

Podgorski.

Vinski hram.

Sozidal sem si vinski hram,
 Na srēdo med vinogradom;
 Če kdo prijatli ima čas,
 Naj pride k meni v vas.
 Le sladko vince pijemo,
 In hvalimo Boga,
 Z veseljem ga nalijemo,
 K' tak dobrega nam da.

Je hladno, kakor grudnov led,
 Po sodih vince dobrih lēt;
 Natočil bodem ga bokal,
 Pa še kaj zraven dal.
 Le sladko vince i. t. d.

Kdor svoje dni ni vinca pil,
 Ne pel, ne ljubil; nič ni vžil:
 Zatoraj ljubim in pijem,
 In pojem koder grem.
 Le sladko vince i. t. d.

Bog živi nas še mnogo lēt;
 Ohrani trtice in klēt;
 Na zdravje žen in vsih deklet,
 Brez njih je prazen svēt.
 Le sladko vince i. t. d.

V. Kurnik.

Veseli hribček.

En hribček bom kupil,
 Bom trte sadil,
 Prijatle povabil,
 Še sam ga bom pil.

Tam gori za hramom
 En trsek stoji,
 Je z grozdjem obložen,
 Da komaj drži.

Že čriček prepēva
 Ne more več spat';
 V trgatev velēva
 Spet pojdemo brat.

Konjiči škrebļjajo
 In vozjo težkó,
 Ker vince peljajo,
 K' je močno sladkó.

Prelepo rumeno,
 Kot čisto zlató;
 Le pijmo pošteno
 Prežlahтно blagó.

Po stari pomnožena.

Kimovce.

Trtica mila
 Jaz te častim;
 Draga mi bila,
 Dokler živim.
 Grozdiče sladko
 Zobat veliš,
 Z smēhom presladko
 Vince rodiš.

Ti si kraljica
 Zlatih cvētic;
 Razveselica
 Ljubljenih tic.
 Trtica běla,
 Vsmili se me,
 Ti si vesela
 Oh jaz pa nel

Mene je z jokom
 Rodila mat',
 Z jokom in stokom
 Pojdem tuđ' spat.

Trtica míla,
Jaz te častim,
Draga mi bila,
Dokler živim!

M. Vilhar.

Zenuška.

Má tys láska jediná,
Ženuško ty předrahá,
Jížto srdce jsem věnoval,
Sni se těšil a radoval;
Má tys láska jediná,
Ženuško ty předrahá.

Což já o peníze dbám!
Jen když tebe, ženo mám,
Můj poklad je láska tvoje,
Blaho vlasti, děti moje,
Co já o peníze dbám,
Jen když tebe, ženo, mám!

Zabrádenku krásnou mám,
Sil a sázel já v ní sám;
Nebe mi tam požebnalo,
České kvítí rozkvétalo;
Zabrádenku krásnou mám,
Sil a sázel já v ní sám.

Ženo má, ty jsi můj ráj
Ať jsem stár, mně květe máj,
Ať šedivěji mě vlasy,
S tebou žiju mladé časy;
Ženo má, ty jsi můj ráj,
Ať jsem stár, mně květe máj.

Vše, co já od Boha mám,
Věrně vlasti zanechám,
Ale ženuško má, tebe
Vezmu já s sebou do nebe;
V jedno spojil nás Bůh sam,
Samou tě zde nenechám.

Jelen.

Naj bolje vince.

Naj bolje, sladko vince
Za deco — bělo je;
Iz pod pečdvja zvira,
Prelěpo světi se.

Od tega vinca glava
Bolèla te ne bo;
Telo bo tvoje zdravo,
In spanje presladkò.

Po logu tiho teče,
Živinco napojí,
Tud tičica si žejo
Brez plače ognasi.

Je čista voda zdrava
Za deco majhino,
Tak mislim, da starejim
Tud škodvala ne bó.

Slomšek.

Kolednica.

Bog daj srečo t hišni oče,
 Hišni oče, hišna mati!
 Naj sprostre nad vašo hišo
 Svoje krila angelj zlati,
 Mir, edinost in veselje
 Iz visave v hišo trosi,
 Drage vaše glave varje,
 Dobre dela k Bogu nosi;
 Skrb, bolezen in nesreče
 Naj podi od praga hiše,
 Z dobrotljivo svojo roko
 Naj vam grenke solze briše,
 Vaše upe, vaše nade
 V svoje bukve zapisuje,
 In z periščem polnim hrame
 Vsako jesen napolnuje,
 Hišno sleme ognja varje,
 Polje toče in viharja;
 Naj vas spremlja na vsih potih,
 Sije zarja vam njegoval
 Dobri ljudi, dobri starši,
 Veselite se z družino!
 Naj gorijo vaše srca
 Za Boga in domovino!
 Da razpel bo nad Slovenci
 Svoje krila angelj zlati.
 Bog daj srečo! hišni oče,
 Hišni oče, hišna mati!

Fr. Cegnar.

Moj spominek.

Kdo rojen prihodnjih
 Bo meni včerjeh,
 Da v lètih nerodnih
 Okrogle sem pèl.

Ne žvènka, ne cvènka,
 Pa bati se nič,
 Živi se brez plènka
 O petji, ko tič.

Kar mati učila,
 Me mika zapet;
 Kar starko zložila,
 Je lično posnet.

Redila me Sava,
 Ljubljansko polje,
 Navdala Triglava
 Me sněžne gore.

Vršaca Parnasa
 Zgol' svojega znam,
 Inacega glasa
 Iz gosli ne dam.

Latinske, Helenske,
 Tevtonske učim,
 Za pevke Slovenske
 Živim in gorim.

Ne hčere ne sina
 Po meni ne bô,
 Dovolj je spomina:
 Me pesmi pojô.

V. Vodnik.

Domovini.

V domači pokrajni okoli hoditi,
 Vse znance objeti ves željen gorim;
 V domači dolini le enkrat še biti
 To samo na zemlji goreče želim.

Se v vrtu sprchajam, me v hišo poganja,
 Pa tudi v hiši srcé me boli;
 Ker je poželjenje brez vsega nehanja
 Mi v vrtu in hiši počitek gréni.

Oj, da bi mi b'lo od Boga pripuščeno,
 Z oblaki hiteti tje, kjer sem doma!
 Življenje bi bilo spet razveseljeno,
 Dopolnjene želje goreče srca.

Oj rad bi kot tiček se kviško povzdignil,
 Od njega perute na pósodo vzeti!
 Čez gore bi hitro domu jo potegnili,
 Deželo domačo prav srčno objeli.

Pa ker nam na zemlji ne gré vse po volji,
 Zamorem le v duhu pozdraviti te;
 In vselej, ko roso zagledaš na polji,
 Se spomni na svoj'ga rojaka solze.

Kdar vidiš ob solncu oblake goreče,
Tokrat se jaz tebi na poti smejim;
In kadar ti najdeš cvetlice dišeče,
Glej, takrat za tebe moliti, klečim.

In slišiš prepjevati ptičke vesele,
Nasprot' jim prijazno obrni glavó,
In misli da takrat iz tuje dežele,
Rojak tvoj u pesmi Ti poje slovó.

In kadar zvečer že temota prihaja,
In mesec med zvezdami lepo blišči,
Si misli: zdaj mene moj ljubček odaja,
Ker v duhu on zmirom pri meni živi.

Tako si ti misli, ne bo te goljfaló,
V resnici sem v duhu pri Tebi vselej;
Do zadnjega zdihljeja bode ostalo
Srca poželenje do tebe, kot zdaj.

• Milotinke.

I.

Skupaj sva pri oknu stala,	Goste zvezdice si štela,
Gledala sva na nebó,	Gledala jih brez skrbi,
Luna mračno je sijala,	Si nad eno se zavzela
Vanjo vprla si okó.	In pobesila oči.

Mene pa ste dvé navdale,
Gledal vanje sem zavzet;
Bile so oči prezale,
Biser tvoj, najlepši cvet.

II.

Sklepala roke si bele,	Jaz zamaknjen v te sem gledal,
In molila si zvestó;	Sklenil sem kot ti roke;
Kaj besede so želéle,	Rad bi bil, prerad povedal
Ti edina več samó.	Svoje skrivne ti želje.

Prosil bil bi, da molila
Bi pohlevno za me zmir;
Da bi kdaj mi izprosila
In dobila srčni mir.

III.

Želěl bi da bil bi ptica,
Da bi zletel čez gore;
Da prinesla perutnica
Bi kdaj v tvoje me roke.

Pravil od nesreč bi peze,
Od ljubezni, ki gorl,
Spomnil bi te prejšne zveze,
Spomnil prejšnih srečnih dni.

Vem, da bi me vpokojila,
Dala k slovesu rokó;
Vem, da bi mi obljubila,
Še ljubiti me zvestó.

Gr. Krek.

Naša zgodovina.

Bridka žalost me prešine,
Ko se spomnim domovine,
Vsemu svetu nepoznane,
Od nikogar spoštovane.

Kdo spominja se nekdanjih
V rævni zemlji pokopanih?
Tiho bori vnuk koraka
Čez grob borega očaka.

V zlatih črkah v zgodovini
Se beró narodov čini,
Al od našega ni glasa
Z prešnjega, ne zdan'ga časa.

In če ura nam odbije,
Črna zemlja nas pokrije,
Kdo bo še za nami prašal,
Kdo se z nami oponašal?

Kako rod za rodem gine,
To pověst je domovine
Vsemu svetu nepoznane
Od nikogar spoštovane.

S. Jenko.

Na vlast.

O vlasti má, drabá ty vlasti Česká!
Tys blaho me, tys rozkoš, má;
Tvé lúno moc požehnala nebeska;
Hle, jak již nad tebou to najpeknější ráno vysvitlá!
Tu ples a zpěv vždy zaznívá,
Tu láska děv cnost šlechtívá,
To moje vlast, překrásná, vlast to má Česká!
Tu ples a zpěv vždy zaznívá,
Tu láska děv cnost šlechtívá,
To Česká vlast má krásná,
Je Česká vlast má krásná!

O vlasti má, slavná ty vlasti Česká!
 Jeť slávy tvé památník Vyšehrad;
 Ne Praha jen, mnohá i kaple veská
 Ctně předky tvé slaví, nám ukazuje v lesku na sta vnaď;
 Tvě slávy květ, již zahlazen,
 Vrací se zpět jsa omlazen
 Tou láskou přátel tvých, ty vlasti má Česká!
 Tvě slávy květ, již zahlazen,
 Vrací se zpět jsa omlazen;
 To Česká vlast má krásná,
 Je Česká vlast má krásná!

O vlasti má, dobrá ty vlasti Česká,
 Z těžkého spanku nově zbuzená!
 Aj! plápolá ti láska zlatobleská,
 Vyjasní lěko své, tvá sladká řeč kolem se rozlehá.
 To štěstí přál ti světa Pán,
 Dobrý že král ti k spáse dan;
 Blahá jsi, preblahá jsi, vlasti Česká:
 To štěstí přál ti světa Pán,
 Dobrý že král ti k spáse dan;
 Jsi, Česká vlast má, krásná,
 Je Česká vlast má krásná!

Chmelensky.

V spomin Valentina Vodnika.

V Arabje puščavi
 Se tiček rodi;
 V odljudni goščavi
 Sam zase živi.

So zvezde sestrice
 Mu mēsec je brat;
 Ni dano mu ptice
 Si ljubico zbrat.

Zanj družba ne mara
 In on ne za njó;
 V samoti se stara
 Mu leta tekó.

Naj slajše dišave,
 Ki zanje sam vé;
 Naj žlahtniše trave
 Kadila dragé.

In miro nabéra
 Netruden vse dni,
 Se vbada se vpera
 Za smrt le skrbi.

Grmado z njih děla
 Prileten samčē,
 Ko pride smrt běla
 Na nji se sožgē.

Ven plane 'z plamena
S svetlobo obdan,
Slovečga imena
Ptič Fenis na dan.

Tak pevec se trudi
Samoten živi,
Se v slavi, ko zgrudi
Za smrt, prerodi. —
Dr. Prešeren.

Himnus na Vodnika.

Tvoja struna je zapela,
Domovina se zavzela,
Srca vse je vnel nje glas.
Noč morivna je zbežala
Nevmerjoča ti ostala
Bode slava večni čas.

V pevskem raji zdaj zahaja,
Ki Slovence nas navdaja
Tvojga duha silna moč;
In Slovenija krog glave
Ti ovija věnec slave
Vēnec vědno nevēn'joč.

Dr. L. Toman.

Vodniku.

Pesmičice tvoje prekrasne lepē,
Od srca do srca po svetu donē,
Kdo je Ilirje sinove budil?
Svoj dom jih ljubiti braniti učil?

Kdo je gladkōje, sladkeje zapel?
Glavico razjasnil, svoj narod unel?
Slavec, ki klical si brate na dan,
Tvoj duh naj nas vodi čez hribe čez plan!

Tebe, naš Vodnik, prepēvajo v prek
Ti v srcih Ilirrom boš živel na vĕk!
Pesmičice tvoje so vēnček cvetic, —
Da lepše bi pele, pod nebom ni ptic!

M. Vilhar.

Vodniku.

Pred tisoč spomladni
Slovincov rodu,
Slovinci so peli
Ze himne Bogu.

V širocih pokrajnah
Slovenec vesel,
Je vitezom svojim
Slavice že pel.

Al hudih udarcov
 Omagala moč,
 Potihnejo pesmi,
 Nastala je noč.
 In pèvska Modrica
 Noč dolgo zaspi,
 Ta pèsnika čaka,
 Da naj jo budi.

Zdaj pride naš Vodnik
 Zakliče: bod' dan!
 Modrica slovenska,
 Čas pozni je — vstan'!
 In čujte vršenje!
 Lej zarije kras!
 Kot Eola harpe!
 Blišuje se glas!

Tak' Vila slovenska:
 Budnik kdo je moj?
 Vodnik moj! al' ti si?
 Ti prvo zapoj!
 Gre, pije Savico,
 Živ pèsemski vir;
 Napije zdravico,
 Ga vname požir.

In tam, kjer „Savica“
 Peneča bobni,
 In gor' na „Vršacu“
 Se pesem glasi.
 Zapoje „rojakom,“
 Prebuja jim um;
 „Dovoljnemu Kranjcu“
 Porašča pogum.

In „Milico“ poje,
 Okrogle drobni,
 Tud „Anakreonta“
 Po vrednem slavi.
 „Ne žvenka ne plenka,
 Pa bati se nič,
 Živi se brez cvenka
 O petji, ko ptič.“

In pèvska Modrica
 Zmlajšuje mu moč;
 In vrednega Sina
 Ovènca rekoč:
 „Ne hčere, ne sina
 Po tebi ne bó;
 Dovolj je spomina
 Te pèsmi pojô.“

B. Potočnik.

Triglav.

V gorènsko oziram se skalnato stran,
 Triglava bliše se verhovi,
 Prot jasnemu nebu kipi velikan,
 Kaj delajo gleda sinovi,
 On vidèl je zgodbo Slovenje otrok,
 Je slišal njih petje i vriask in njih jok.
 Vse je vihar razdjal; —
 Narod je smiraj stal,
 Gledal na Triglava nebà obok.

Pridrla je vojska iz Turških krajin,
 Tovarša nje smrt in razdjanje;
 Triglav je videl iz jasnih višin
 Veliko nadlog, pobijanje.
 Sovražnikov štel ni junaški Slovenc,
 On hotel je smrt al zmage le venci;
 Krv so prelivali
 Turke pobijali
 Zadnjič zadobili zmage so venci.

Verige žulile so nas do kosti,
 Krivice so vrat nam klonile,
 Po svetu omike že zarja bliši,
 Veselo zapojte tud Vile,
 Slovenskim sinovom da v srce doni,
 Da vikše dolžnosti in slavnije ni,
 Ko za domovja čast,
 Blagor in srečno rast
 Delati, dokler naš Triglav stoji.

Semrajc.

Savica.

Noč na nebu zvezdice prižiga,
 V jezeru njih svit pri svitu miga,
 Nič miru ne dramí tibega;
 Le Savica hči kraljeva
 Pribobni in pesem péva
 Od nje doma slavno mirnega.

Megla zgine, jutra zor vzdigvati,
 Mladi dan začne se oživljati,
 Vsa narava radost diha le;
 In Savica, hči kraljeva,
 Pribobni in pesem péva,
 Da srce slovensko milo je.

Kar oblaki gor se pripodijo,
 In dolino mirno zatemnijo,

Hudo vreme krog in krog vrši;
 In Savica, hči kraljeva,
 Pribobni in pësem pëva,
 Da zmagavca čez Slovence ni.

Blisk obžari strmo peč višave,
 Grom pretresa žile sive glave,
 Piš podi razpënjeno vodo,
 In Savica, hči kraljeva,
 Pribobni in pësem pëva,
 Hrabrosti slovenske konc ne bó.

Kak pod žumnim slapom kamnje pleše,
 Ki ga val od trde stëne kreše,
 In v vrtincih urno suče krog;
 In Savica, hči kraljeva,
 Pribobni in pësem pëva,
 Rod slovenski brani ljubi Bog.

Blisk povgasne grom strašivni mine,
 In nebo zdaj čisto čez doline,
 Se razpenja, hladni diha pih;
 In Savica, hči kraljeva,
 Pribobni in pësem pëva
 Od prelepih časov svobodnih.

Že počiva mirno vsa narava,
 Od Savice preč čolniček plava,
 Zadnjič slišim zdaj še pësmico,
 Jo Savica, hči kraljeva,
 Pribobni razglasno pëva
 Od Slovenje slavno pësmico.

Dr. Toman.

Slovo Žolepaškim planinam.

Z Bogom hčere stare matere, mogočne Slave:
 Košata Radoha, visoka Ojstrica,
 Gorjata Rinka in zobata Olšova!
 Povzdigajte Slovencom bistro glave,
 Naj bojo vrli sini Slave.

Iz krila vašega Savina čista zvirá,
 Studenec bistrournosti, moške moči:
 Planine čedi, ravnine rodovito porosí,
 Nam v tuje kraje pot odpira,
 Mogočne plave tira.

Dereča Drava, svetla Sava in Savina,
 Mogočne vode in slovenske sestre tri,
 Vsaka po svoji stezi neprenehoma hití,
 In te uči, Slovenska rodovina!
 Kako se zadobi modrina.

V nebesa kažejo mogočni velikani,
 V nebesa vzdigajmo mi srce in oko;
 Slovencom luč naj sveta vëra bo.
 Le bistrimo si glave, ne drëmajmo zaspani,
 Drugim rodom prodani.

Orjaške glave starodavne, le trdno stojite;
 Za pravico in resnico trdno stati
 Hočmo tudi mi, da bode Slava naša mati!
 Ve, bistre reke, nam pa neprenehoma rosíte,
 Naj bodo naše dëla rodovite.

Anton Martin Slomšek.

Ilusítska.

Tešme se sladkou nadëjí,
 Že se vrátí (dávne časy)!
 Že nám opëť zajasnëjí
 České meče, (české hlasy)!
 Český kroj at každý nese,
 I vše obyčeje dávne,
 Nade všecko ono slavné
 Staročeské:
 Milujme se, nedejmo se,
 Vybijme se, napijme se,
 Milujme, napijme se,
 A pak vybijme se!

Amen! rač to Bože dáti!
 Oroduj za nás, svaty Václave,
 Vojvodo české země!
 Milujme se, nedejme se,
 Vybijme se, napijme se,
 Milujme, napijme se,
 A pak vybijme se!

Dokud krev v nás česká plyne,
 Hruď zahriva, (srdce sílí),
 Sláva česká nezahyne
 Vznese hlavu (lev náš bílý.)
 Neprátelem budem bráti
 Tak jako medvědům v lese,
 Budou oni tancovati,
 Když zazpívám:
 Milujme se a t. d.

Síla naše skaly láme
 A pěst česká (hruzu kaže);
 My se podrobit nedáme,
 Dokud vládnou (naše páže)
 Ať se jak osyka třese
 Hejno ošemetných vrahů,
 Vykropíme jimi Prahu,
 Zpívající:
 Milujme se a t. d.

Svobodu jsme zas nabyli,
 Hajme ji co (klenot skvělý),
 Bychom ji zas neztratili,
 Buďme svorní, (buďme bdělí);
 Ať se český národ vznese,
 Ať se radujou Čechové,
 Ať i naši právnickové
 Po nás pějou:
 Milujme se a t. d.

Ljubezen domovine.

Kdor ima srce,	Čvrst Slovencev rod,
Zna za dom solze	Čist prebiva tod;
Za slovenske domovine raj.	Oj prijaznost čista tù cvetè.
Zanjo rad živi,	Vsak prijatla 'má
Zanjo hrepeni,	Zvest objema ga,
Njo, le njo bo ljubil vekomaj.	To navada stara tukaj jè.

Od snežnih planin
Do trtic dolin
Mile pësmice povsod pojó.
Slovec je rad vesel;
Kaj, da bi ne pël,
Njemu pësmi iz srcá tekó.

B. Potočnik.

Prolëtje domorodno.

Prolëtje evo nami se javlja,
Nebo se čisti, zemlja ponavlja;
Vëtarce toplo duva kroz hvoje,
Duva i šalje duhove svoje:
Buditi semenje, pupove ganut,
Mirisom sladkim cvëtke nãdanut,
Travu urediti zelenim resom,
Lepira dignuti s praha k nebesom.

Prolëtje evo nami se javlja,
Narod se čisti, krepko ozdravlja;
Srce mu toplo igra i poje,
Poje i šalje pësmice svoje:
Buditi ãutjenja, k narodu ganut,
Narodnom slastju žulje nãdanut,
Misli urediti narodnim resom,
Narod svoj dignuti s praha k nebesom.

Sunašce blaženo, blažena zvanja,
Malo po malo magle razganja;
Snëga več neima, leđ se raztaplje,
Svud u potocih žive su kaplje.

Rosa počimlje padat u njive,
Rosulje svuda proniču gljive,
Prolétje evo nami se javlja,
Nebo se čisti, zemlja ponavlja.

Bratinska sloga, blažena zvanja,
Malo pa malo smutnje razganja.
Omraze neima, gnjev se raztaplje,
Svuda u krvi žive su kaplje.
Ljubav počimlje vladat nad svima,
Ljubicah bratskih svuda već ima.
Prolétje evo nami se javlja,
Narod se čisti, krěpko ozdravlja.

P. Preradović.

Pod lipo.

Lipa diščeó
Preljubo drevó,
Ko maš cvětečo
Košato glavo,
Drevo si sveto
Uže od někđaj,
Še je uneto
Za tebe vse zdaj.
U tvoji senci
So stali enok
Vrli Slovenci
U kolu okrog.

In darovali
So svojim bogom,
In prisegáli
Smrt večno vragom.
Pesmi donile
So daleč okrog,
Ino polnile
Nebeski obok.
Kot so dedovi
Branili svoj rod, —
(Tako sinovi
Ga bran'te povsod!)

Dav. Trstenjak.

Prostost.

O veselem jutra zoru
Hodil sem po hišnem dvoru,
Kar jo ptiček priskaklja:
Ah ni mogel prileteti,
Se mu mora milo zděti,
Strta je perutica.

Matica za njim prišviga,
Posvari ga, mu pomiga,
Kam da revček naj hiti.
Kak se spenja, kak skakuje,
Milo, milo kak žaluje,
Da oběh perutic ni.

Kupe zrnja zdaj zagleda,
 Jih obskakje, jih obsēda,
 Kupce krog i krog obgrē;
 Pa mu matica zapoje:
 Varuj, varuj dete moje,
 Da kdo ne zasači te.

Meni zlo se ptiček smili,
 Ga oteti hočem sili
 K sebi bliže vabim ga:
 Bodi moj, te bom napajal,
 Pital pridno, ne nugajal,
 Dal ti dosti dobrega.

Kar se mati oglasila:
 Sinek! kaj sem te svarila?
 O brezskrbna ti mladost!
 Ptiček zdaj vso moč si vzame,
 In se vzdigne, ter objame
 V viših zrakah ga prostost.

Zdaj zažvrgolita sladke,
 Glasne pesmi, milogladke,
 Da razlega se nebo. —
 Mislim, da sta hvalo pēla,
 Da jih sužnost ni objela;
 Sužen biti je strašno!

Dr. Toman.

Slovenska deželca.

Jaz vem za deželo, prelepo slovi;
 Vsak kdor jo poznā, jo visoko časti;
 Slovensko deželo u mislih imam,
 Nikolj je visoko, dost hvalit' ne znam.
 Zatoraj, zatoraj rēsniēno povem:
 Slovenski deželi enake ne vem!

V tej lepi deželi jaz mirno živim,
 Pošteno s prijatelji se veselim;
 Pošteno veselje povsod je domā,
 Slovenci povsod so veselga srca.
 Zatoraj

V tej lēpi deželi prijatle imam,
 Od lica in srca jih dobro poznam,
 Njih srce je čisto prav kakor zlato,
 Prijatelja svojga pozablo ne ho.
 Zatoraj

V trgatvi slovenski v jeseni sem bil,
 Vsak dan se pri drugih ljudeh veselil;
 Veselje jeseni pozabil ne bom,
 V jeseni Slovenja veselja je dom.
 Zatoraj

In moram svoj kruhek iskati drugod,
 V slovenski deželi ga najdem povsod;
 Navadil povsod se bom hitro ljudi,
 Saj so mi Slovenci prijatelji vsi.
 Zatoraj

In pridem kedaj še sem k vam spet nazaj
 Pogledati, káko godí se vam kaj;
 Zaupam, da boste prijatli mi še,
 Da ni še nobeden pozabil na me.
 Zatoraj

Večerni obrazi.

I.

Tihi mrak zemljó pokriva,
 Luna sréd neba veslá;
 V gojzdu slavec že počiva,
 Pěsmic milih ne žvrglja.

Božji sel skrbno iz raja
 V solzne kraje pride spet,
 S spanjem vtrudene navdaja,
 Pokoj nosi križem svét.

Ne žaluje več siróta,
 Rana več je ne hólí,
 Ker jo v tihi sen zamóta,
 Žalost vsako prepodi.

II.

V razvalino luna sije,
 Vanjo moj se vpre pogled,
 Žalost v srce meni lije
 Prejšne slave vničen sled.

Tukaj nekdam so betale
 Hrabrih vitezov nogé;
 Čase zlate žvenketale,
 V prsih gréle jim srcé.

Zdaj kraljuje groza tiha,
 Iz ozidja diha strah;
 Věter čez robovje piha,
 Tla zarašča zelen mah.

III.

Zvesto gledam zvezde zale,
 Ki na nebu v kraj gredó;
 Usta polne so njih hvale
 Strune jim pojó takó:

„Srečne trikrat zvezde mile,
 Vljile mir ste mi v srcé;
 Spet obraz ste mi zjasnile,
 Proč odgnale vae željé.“

„Ne more srca pušice,
 Ki rodile so obup;
 Ne solzi se mlado lice,
 Ker ste želu vzele strup.“

Gr. Krek.

Na vlast.

Vlasti jaké to sladké jmeno,	Tvou chci láskou vočne plati,
Usty lásky vysloveno!	K tobě pred svetem se znati,
To svate slovičko vlasti	Všude tebe zastati,
Heslo me a má je slast!	Tobě verna zastati.
Vlasti má, drabá ty máti!	K tobě co dcera se míti
Tím jmenem chci já tě zvati;	A co matku svou tě ctiti,
Vlasti! ty jsi matka má!	Pro tě horit, o tě dbát,
Matka, — a já dcera tvá!	Vše, co mám, v obět ti dát.
Tvou dcerou chlubim se slouti,	Krev, co mě probíhá žily,
K tobě chci co k matce lnouti;	Duševni, tělesné síly,
Láska mne s tebou pojí,	Tobe dam i čela pot,
Rány osudně hojí.	Své zdraví a svůj život.

Přijmi pak v poslední době
 Tvou dceru do hrobu k sobě,
 Nás ni smrt nerozdvojí,
 Chci i mrtva být tvojí!

Dle Chmelenskeho.

Na Dr. Prešernovem grobu.

Ko zvezde luč, poprej nikdar poznane,
 Prísvětíl je tvoj duh nam iz noči!
 „Al roži so le kratke ure dane“:
 Za tobój zgodaj nam oko rosi
 Na grob, kjer tvoja struna mila j' omelknila.
 Al tvoj pepel naj tíhi mir pokriva,
 Da ravno hitro vzet veliko si končal,
 Objema te mladika věčno živa;
 Dokler svoj jezik bo Slovan poznal,
 Bo srce tvoja struna mila mu budila.

F. Levstik.

V spomin Prešernu.

V logu domačem na lipovi veji
 Slavec od zore do mraka je pel,
 Čul se v dobravi še glas ni milejši,
 Vtihnile sape so, ko je začel.

Vidél, da brate so spona žulile,
 V mreži slepote je slišal njih stok;
 Vidél v temnici sestrice premile,
 Slišal neveste zgubljene je jok.

To mu je vsékalo rane krvave,
 To je ranilo njegovo srce;
 Sam'c je oblétal domače dobrave,
 Samec obhodil snežene gore.

Pesme prepeval je žale in mile
 Od domovine nesrečnih sinov,
 In od ljubezni sladkosti in sile,
 Ki umorila ves up je njegov.

Da zalezvale povsod so ga sove,
 Sivi kregulji preganjali ga,
 Vendar budil je domovja sinove,
 Vendar razbil je oklépe duha.

Rojstvo doživel je zvezde nebesne,
 Vidél je solnca svobodnega kras;
 Znebil veselo vezi se télesne —
 Joka po njem se zdaj lipa na glas.

Fr. Cegnar.

Bože, Bože! . . .

Bože, Bože! . . . kad sam děte bio,
 Malo děte, razsute pameti,
 Čestoput sam gorke suze lio,
 Čestoputa k tebi, Otče sveti!
 Ruke dizô, klečeć na koleni,
 Da igračku ti daruješ meni. —

Bože, Bože! . . . kada l' mladić posta',
 Te mi ljubav njedarcem zavlada,
 Ja sam k tebi dosta puta, dosta,
 Dizo oči, dizo ruke tada,
 I molio t' sa suzom na licu,
 Da mi dadeš ljubljenu dčevicu. —

Bože, Bože! . . . potom otac kao
 Milih, nježnih i ljubeznih čeda, —
 Kad si mi ih u milosti dao,
 Moći tvojom da ih i od vreda
 Ti sahraniš, — vek pripadam tebi,
 Da nikakvom tako caru nebi. —

Bože, Bože! . . . pa baš evo sada,
 Preda te mi i pred milost tvoju,
 Sama suza i koljeno pada,
 Da t' i želju domorodnu moju
 Ja izrazim, a ti da je čuješ —
 Da se mojem narodu smiluješ.

Bože, Bože! . . . spasi narod ovi!
 Bože spasi dostojanje tvoje! . . .
 Da ustane ko Izraelj novi!
 Da obnovi živovanje svoje! . . .
 Bože spasi! . . . četiri su veka,
 Da s' on muči a još nema lëka!

J. Sundečić.

Strunam!

Strune! milo se glasite,
 Milo, pësmica! žaluj;
 Srca bolečine skrite
 Trdosrčni oznanuj:
 Kak blëdi mi moje lice,
 Kak umira luč oči,
 Kak teko iz njih solzice,
 Ki ljubezen jih rodi;

Od željã kako zdihuje,
 Po nji hrepeni srcë,
 Kak mu je vscelje tuje,
 Kak od sreče nič ne vë;
 Kak seboj me vedno vleče,
 Koder hodi, njen' obraz,
 Kak obličeje nje cvetëće
 V srcu nosim vsaki čas;

In kak ve, ki bi nje hvalo
 Rade pčle zanaprej,
 Ak se ne usmili kmalo,
 Morte vtihniti' vėkomejt

Te in take ve nosite
 Tožbe, strune! kje do nje;
 Ako mor'te, omečite
 Neusmiljeno srce. —

Dr. Prešeren.

Hrvatska domovina.

Vedro nebo, vedro čelo,
 Blaga prsa, blage noći,
 Toplo leto, toplo delo,
 Bistre vode, bistre oči.
 Vele gore, veli ljudi,
 Rujna lica, rujna vina,
 Silni gromi, silni udi; —
 To je naša domovina.

Zanju srpi, mašu kose,
 Ded se žuri, snope broji,
 Škriplju vozi, brašno nose,
 Snaša preduć dēte doji:
 Pase marha, rog se čuje,
 Oj, oj, zveći, oj, u tmīni,
 K ognju star i mlad putuje,
 Eto slike našoj domovini. —

A. Mihanović.

Slovenka.

Kaj maram, da nimam
 Srebra ne zlata;
 Ljubezen goreča
 Tuđ nekaj velja!
 Kaj maram, da nimam
 Prekrasnih oblek;
 Zvestoba naj mene
 Odeva na vek!

Kaj maram, da nimam
 Na hribu gradu;
 Po hišici nizki
 Še več je miru!
 Kaj maram, da nimam
 Po zimi cvētte;
 Saj cvete mi vėdno
 Nedolžnost iz lic!

Kaj maram, da nimam
 Obilo blaga;
 Ne hodim po svētu,
 Sem rada doma!
 Kaj maram, da v dar mi
 Ne prstan že zlat;
 Še lože brez njega
 Grem dēlat in spat!

Kaj maram, da nimam
 Ne rek ne morja;
 Ne bo mi po vodi
 Ljubezen ušla!
 Kaj maram, da nimam
 Ne gor, ne planin;
 Samo da moj ljubček
 Slovenski je sin!

M. Vilhar.

Nitra.

Nitra milá, Nitra, ty vysoká Nitra !
 Kde že sú te časy, v ktorých si ty kvitla ?
 Nitra milá, Nitra, ty slovenská máti !
 Čo pozrem na tebe, musím zaplakati.
 Ty si bola někdy všeckých krajin hlava,
 V ktorých tečie Dunaj, Visla i Morava ;
 Ty si bola bydlisko krále Svatopluka,
 Keď tu panovala jeho mocná ruka ;
 Ty si bola sväté mesto Metudovo,
 Keď tu našim otcom kázau božie slovo.
 Včilek tvoja sláva v tuoni skryta leží ;
 Tak sa časy mená, tak tento svet beží !

Pobratimija.

Naj čuje zemlja in nebo
 Kar dans pobratimi pojô ;
 Naj se od ust do ust razlega,
 Kar vsak med nami dans prisega :

Da srce zvesto kakor zdaj,
 Ostalo bude věkomaj !

In če ločenja pride čas
 Na razne pota zžene nas,
 Tu na, pobratim, roko mojo,
 Ti pa podaj desnico svojo :

Da srce zvesto kakor zdaj,
 Ostalo bude věkomaj !

Beseda dana vez velja ;
 Ne moč zemlje ne moč nebá,
 In ne peklá ognjena sila
 Vezi ne bode razrušila :

Saj srce zvesto, kakor zdaj,
 Ostalo bude věkomaj !

Slovenskim dekletam.

Oj hčerice zale naroda slavite!
 Slušajte naročbe budivnih glasov;
 Globoko si v srčeku jih ohranite,
 Iz prs so plantečega Slave sinov;
 Pomembni so časi,
 Potrebni so glasi,
 Slovenje prerodba naj bode naš slov.

Predrage sestrice, ko lunica mile,
 Blišče, ko jutranji solnčica žar,
 Vam bijejo v prsih prežlahtne le žile,
 Nbeške ljubezni napolnjeni dar;
 Ošabne visosti,
 Pregrešne slabosti
 Gotovše vas varje, kot tabor in var.

Moči ste bogate si srca uneti,
 Veljati pošteno in blago deklé
 Za mater naroda živeti, umrěti,
 Se staviti v vojske domače vrsté;
 Vse to vam podala
 Slovenija zala;

O času potrebe zna terjati vse.

Moči ste bogate, ne iščite druge,
 Obrnite pridno jo v plodno obrest,
 Da spolnite vse sporočila zasluge
 Spolnjenja, da hvali prečista vas včst.

Ta mater le ljubi,
 Je nikdar ne zgubi,
 Ki v mislih in djanji ostane ji zvest.

Vrtite tedaj se v pohištvanju pridno,
 Skrbite marljivo, trudite se zló,
 Da hiša domača se snaži prav vidno,
 Da pridnost pripelje v njo radost, blago.

Le mater prašajte,
 In se zanašajte
 Na uk nje pobožen in skušen zvestó.

Podpirajte starše že v letih slabotnih,
 Kot angelj skrbec le spremljajte jih zmir.
 Na krajih posvetnega hrupa, v samotnih
 O varite srca krepost si in mir;
 Nezlobne radosti,
 Nedolžne mladosti
 Sladè naj življenja vam mladega tir.

Brez hlimbe, sumljivosti grde navade,
 Brez srda, napuha, prevzetja srcá,
 Prijazne, priljudne bodite ve rade,
 Vživajte vesele radosti svéta.
 Brez srčnega kvara
 Le vredne nje dara
 Vas hoče Sloven'ja, ki zlobe ne zná.

Če zarja čistosti mladenčca pregane,
 Ljubezen goreča drvi ga za vam',
 Maj čiste ljubezni se v srcih užgane
 In pa rodoljubja zedini dvoplam;
 Le v tem se ljubite,
 Si zvesti bodite;
 Ljubezen ta dvojna je vrednosti znam.

Za to se z mladenčem prehrabre postave
 Obljubite v matere cenjene čin,
 Ki čuti se nepremeljivo, da Slave
 Za njeno povišbo le rojen je sin;
 Ki v njeno le zmago
 Življenje da drago,
 Če tuje ji pripravlja predrzen pogin.

In kadar veselje vas, mati postati,
 Pregréje v srcé in rodi se otrok,
 Svarite, redite mu v srčiku zlati
 Pomen rodoljubja prežlahtni, visok;
 Od zibelke male
 Do možnosti zale
 Skrbi naj edine vam bode otrok.

Pojite mu roda presvete napeve,
 Da v srcu občutek se čisti in kri;
 Trebite iz srca škodljive mu plève,
 Da jedro živelnjo mu ne zaduši,
 Da čisto in jasno,
 Da krepko in krasno
 Slovensko v slovenskem otroku plodi.

Da, kadar ošabno vas tujček popraša:
 Kje imate kinč vaš in vaše blagó?
 Rečete pogumno: to cvetka je naša,
 Kazajte otroka: to kinč in blagó!
 Le s takim se blagam
 Ne s tujim nesnagam'
 Slovenije kinčajo hčerke samó.

Dr. L. Toman.

Uspomena na Vraza, Blažeka i Nemčiča.

Oj pupolju ruže krasne,
 Što mi veneš veče sad!
 Ni razvio još se nesi,
 Što mi gineš toli mlad!

Gorko suzo, što niz lice
 Potčeeš mi sada dol'
 Kojano te tajna tuga,
 Kojano te rodi bol?

Vene pupolj ruže krasne,
 Jer ga obstré ljuti mraz,
 A men' bolnu na um padè,
 Na um padè „Stanko Vraz.“

U zelenoj vidim gori
 Slomljen ležat viti bor,
 Dični ponos gore čele,
 Ponos, ures i uzor!

A što ti je srce moje,
 Kakov li te stiže jad,
 Da s' od boli tako gorko,
 Zajecalo bolno sad?

Slomljen leži bor u gori,
 Vijor ljut ga baci tam,
 Tomo Blažek — Antun Nemčič —
 Kud odoste vajme nam?

Slovenkam.

Děvo mila, děvo krasna!
 Vatra plane meni jasna,
 I uztrepte prsi moje,
 Kad spomenem ime tvoje.

Struka si mi vilinskoga,
 Uma pako božanskoga,
 Lica běla i rumena,
 Čela vedra i poštena.

Žarke tvoje crne oči
Bratski vežu zlobne moči,
Plam se u njih s vodom sklada,
Jer med njima ljubav vlada.

Usta, izvor sve miline,
Nježnosti su znak nevine,
Děvičanska pako njedra
Zora bela zora vedra.

Al neljubim te rad toga,
Već što s' roda slovenskoga,
Jer kada mi naški kažeš:
„Ja te ljubim“ tad nelažeš.

A. Zdenčaj.

Vltava.

Vltavo, Vltavo!
Reko Čechů, reko síly!
Kam se děly tvoje Vily,
Kam ti ladní slavíkove,
Kam ti zpěvní Lumírové?
„Slavíkove odletěli,
Lumírové povymřeli.“

Vltavo, Vltavo,
Reko Čechů, reko síly!
Vrátí se ti tvoje Vily?
Přilítnou ti slavíkove,
Vstanou z mrtvých Lumírové?
Bude nám zas zpěvu dáno?
„Bude dáno, ano, ano, ano!“

Picek.

Slovenska deklica.

Sem slovenska deklica,
Milka mi j' imé,
Sem obraza bistrega,
Hrabro 'mam srcé.
Ljubi moj je čvrst rojak,
Lep slovenski je junak,
Ljubi moj je Slave sin,
Krepki sin planin.

Kadar se možila bom
S toboj, moj junak!
Mora strašnih topov grom
Tresti zemlje tlak.
In na grada razvalin'
Te objamem, sin planin!
Dam ti roko, ljub' junak,
Hrabri korenjak.

Mati me slovenska je
Nježno dojila,
V sladkem domoljubji me
Je odgojila.
„Bog vas živi věčni čas!“
Pela zmiraj bom na glas:
„Bog vas živi mamica
Vrla Slovenka!“

Sem rodu slovenskega
Kaj je „slava“ znam;
V sreću mi do „slavnega“
Divji sanje plam. —
Sinček moj pa mora bit'
Naroda, svobode škit,
Mora Slave bit' vojak
Srěni korenjak.

Kadar pride boja dan,
 Venc mu pletla bom,
 In če pade bojnih ran —
 Padel je za dom.
 Potlej grob bom venčala,
 O junaku vriskala,
 Padel v bran je naroda —
 Srečna Slovenka!

Jeriša.

Kranjski fantje.

Kranjski fantje saj smo mi
 Slavjanske korenine,
 Junaška v žilah teče kri
 Do naše domovine.
 Slovenske ljubce zbiramo
 Se v tuje ne oziramo
 Naj gorše so Slovenke.

Kranjski fantje saj smo mi,
 Ko pesmi zapojemo:
 Čez šest fará naš glas leti,
 Korajžo si dajemo.
 Se snidemo pod lipico,
 Ga pijemo z majolčico,
 In možko se vedemo.

Kranjski fantje saj smo mi,
 Ko vriskati začnemo:
 Glas do Triglava naš doni,
 Ko fantje ga častimo.
 Planinam kranjskim zvest je on,
 Za svoje ljubce ima priklon;
 Od njega se učimo.

Kranjski fantje saj smo mi,
 Veselo mi živimo:
 Če tuje se mirno zadrži,
 Mu žal'ga ne storimo;
 Kdor išče zabavljiv' obrest,
 Pa najde kmal' junaško pest,
 Zabavljat' ne pustimo.

J. Fleišman.

Kud? . . .

Kud trtamo braćo,
 Kao slēpi tako?
 U prodor slepoća
 Vodi vesma lako!

Srb Hrvatu neka
 Bratsku ruku pruži,
 A Hrvat sa Srbom
 Nek s' iskreno adruži.

Slovenac u kolo
 Naše nek se hvata,
 Bugarin medj' nama
 Nek si bira brata.

To je nas zadatak,
 To nas svrhi vodi;
 Taka sloga naša
 Samom srećom plodi.

Pocepani, ajmeh!
 Večno ćemo stradat,
 Iz jame u jamu
 Sunovratno padat:

A vrag će se smejat
 Paklenim grohotom,
 Nad pogibom našom,
 Nad našom ništotom.

Ne za Boga braćo!
 Za živoga Boga!
 Ne bježmo od sloge;
 Jer tek može sloga

U ovom nam času
 Obstanak učuvat,
 A s vremenom težak
 Još i jaram zgruvat.

Rukujmo se zato,
 Ko mladenci isti
 Pri obredu bračnom,
 Da u zavez čisti

Želimo do groba
 Stupiti i ostat,
 I po tom na našem
 Jugu slavni postat!

J. Sundečić.

Pod oknom.

Luna sije,
 Kladvo bije
 Trudne, pozne ure že;
 Pred neznanu
 Srčne rane
 Meni spati ne pustě.

Ti si kriva
 Ljubezniva
 Děklica nevsmiljena!
 Ti me raniš,
 Ti mi braniš,
 Da ne morem spat' domá.

Obraz mili
 Tvoj posili
 Mi je vedno pred očmi;
 Zdihujoće
 Srce vroće
 Vedno k tebi hrepeni.

K oknu pridi,
 Drug ne vidi,
 Ko nebeške zvezdice;
 Se prikaži,
 Al' sovraži
 Me srcě, pověj, al ne?

Up mi vzdigni,
 Z roko migni,
 Ak bojiš se govorit'! —
 Ura bije,
 K oknu ni je,
 Kaj sirota čem storit'!

V bram poglejte,
 Mi povejte,
 Zvezde, al' res ona spi;
 Al' poslušá,
 Me le skušá,
 Al' za drugega gorí.

Ako spava,
 Naj bo zdrava,
 Ak me skuša, nič ne dě;
 Po nje zgubi,
 Ako ljubi
 Druz'ga, počelo bo srce.

Dr. Prešeren.

Lahko noč.

V sladkih sanjah spiš kraljica;	Slavček v vrtiču prepěva,
Čuje nad teboj srce,	V srce vliva sanje ti;
Ki si mila mu kraljica,	Svetla luna te oděva
Ki je srečno, kadar vē,	Z žarki, ki so miljeni.
Da te var'je božja moč	Naj te var'je božja moč
Lahko noč!	Lahko noč!

Spančkaj, sladke sanje vživaj,
 Ki ljubezen jih daje;
 Sladko, mirno v njih počivaj,
 Pokoj naj objame te;
 Spančkaj, daj ti božja moč
 Lahko noč!

F. Malavašič.

Pri luni.

Mila, mila lunica,	Zbudi, zbudi ljubico,
Kje je moja ljubica?	K okencu privabi jo,
Kje je, kje je Milica,	Saj vesela z menoj bo,
Up moj'ga srca?	Zbudi, zbudi jo!
Al še misli na me?	Prišla bo na okence,
Al je pozabila,	Gledala bo na me;
Da živeti za me	Dala mi bo rožice
Mi je obljubila!	Zbrane oh le za me!

M. Vilhar.

Kovářská.

Není muze nad kovare!
 Mužt on celý přime tvare,
 On zná státi na svych nohou,
 On tež tuhé ramě má,
 Díla věčná krásu mnohou
 Rukou hlavou vykoná!
 U nás — u nás jde ráz na ráz,
 Ráz na ráz,
 Tu rána na ránu
 Co hrom dopadá,
 Na darmo nižádnou
 Kovár nezadá.

Kovár rád má všecko rázné,
 Reč ni rány nechce prázné
 Slovo mužně, rány hrotně,
 Statny čin pro dobrou věc!
 A tak ohně, zmlátí protně,
 Každý odpor našinec!
 U nás atd.

Kovár je vždy muž od rány,
 Jako doma tak před pány:
 Krivě srovná, zdorně zlomí,
 Přítel práv, ne lichých slov,
 Buší kov neb zrádce hromí
 Jak co přijde na nákov.
 U nás atd.

Kovár nezná hluky marné,
 Vyčká času k ráně zdárné;
 Prv než železo je žhavé,
 Nechá hučet prázny meč;
 Znáť se z rány v době pravé
 Pravy kovár pravy Čech!
 U nás atd.

Ceská vlasť nám Bohem dána,
 Uhlím, rudou požehnána,
 Uhlí dává světlo, plamen,
 Železo zas sílu dá,
 Ohni srdcí, síle ramen,
 Světlu hlav se svět poddá.
 U nás atd.

Čech vždy byval kovář rádny,
 Bystry duchem ranou padny,
 Ruchadla znal kout i stroje,
 Ostry meč i dobrý mlat,
 Nechcem hanbit předky svoje,
 Svoji na svém chceme stát.
 U nás atd.

Dr. Rieger.

Kovaška.

Ni moža ga nad kovača,
 Prosto svoj obraz obrača,
 Se podpira, krepko nogo
 In prečvrste roke ima.
 Déla vedno, lep'ga mnogo
 Z roko, glavo dokonča.
 Tu kar, tu kar, tu kar gre
 Vdar na vdar,
 Tu jeklo na jeklo
 Kot grom mu doní,
 Zastonj nikdar kladva
 Kovač ne vihti.

Kovač rad 'ma vse prav razno,
 Črtí reč, besědo prazno;
 Mož besěda; krepko bije,
 Trdno stoji on za prav,
 Tako zdrobi in razbije,
 Kar sovražnik kolj naprav'.
 Tu kar i. t. d.

Kovač kovanje rad ima,
 Pred gospodo in doma,
 Krivo zdravna, pusto zlomi,
 Pravo ljub', krivice ne,
 Jeklo kuje, vrage hromi,
 Kar na naklo pride le.
 Tu kar i. t. d.

Kovač praznih hrupov neče,
 Če se pravi čas ne steče,
 Da želézo se razbéli,
 Vedno krepko méh bo gnal.
 V pravem čas' bije veseli
 Kovač čvrsti, Slovenc zal.
 Tu kar i. t. d.

Slovenska od Boga dana,
 Z ogljem, rudo obdarvana.
 Oglje gori, svétlo plami,
 Prot vragu želézo dá.
 Ognju srca, silni rami,
 Bistri glav' se svét podá.
 Tu kar i. t. d.

Slovec bival kovač močni,
 Bistre glave, z roko točni,
 Koval orodje in ščite
 Ostri méč in dobri mlat.
 Dédov svojih ne sramite!
 Svoj' na svojem čemo stat'.
 Tu kar i. t. d.

Dr. Rieger.

Milica.

Tak je sladka, tak je mila,
 Kot bi rože dihala,
 Krasna, kakor da b' se bila
 V rajski rosi kopala.

Kakor snóg so nje ročice,
 Ki v planini se bliščí,
 Kakor zarja njeno lice,
 Ko se v zoru rumení.

Kakor zvezde nje očesa,
 Ko ozrejo se z nebá,
 Kakor jelka nje telesa
 Rast visokoravnega.

V njo sem tako se zamaknul,
 Da mi sonce vgasnulo,
 Da mi čeli svet je mraknul,
 Vrajskem svitu zrem le njo!
 Fr. Cegnar.

Naj lepši.

Lepše rožice rodila
 Še nobena ni pomlad,
 Kakor ti predraga mila
 Si narave redki sad.
 Zarja sije ti z očesa,
 Lica so kot rože cvet,
 S tobaj bile bi nebesa,
 Gorše nima čeli svet.

Kdor te vidi, se zavzame,
 Više bitje se mu zdiš;
 Tvoj pogled ljubezen vname,
 Vse enake prekosiš.
 Tudi mene si ranila,
 Moji duši mir kališ;
 V celem svetu ni zdravila,
 Ako ti me ne zvedriš.

Ti si vredna vse ljubezni
 Meni zdiš se božji dar;
 Da bi skoraj te na desni
 Drug moj peljal pred altar.
 Zlate prstane mēnjala,
 Zvesta biti mi vsegdar;
 Sveta vez naj zavezala,
 Srečni bo zakonski par.

V. Kurnik.

Mojemu narodu.

Ako zate rod sloveni!
 Moje srce ne gori,
 Stvarnice mi srd ognjeni
 V divji vihri naj grmi.

Dokler mi mazinec miga,
 Dokler duša je v toles',
 Naj se vedno bolj užiga
 Ta ljubezen, dar nebes!

Kadar pod zelenim plajšam
 Bom zagrnjen mirno spal,
 Ona — trdno se zanašam —
 Bo puhtela še iz tal!

Požencan.

Ukazi.

Da ne smem, si ukazala,
Belih rok se dotaknit',
Zvedla, deklica si zala!
Kako znam pokoren bit'.

Da ne smem, si ukazala,
Od ljubezni govorit';
Zvedla deklica si zala!
Kako znam pokoren bit'.

Moram da, si ukazala,
Hojo k tebi opustit';
Zvedla, deklica si zala!
Kako znam pokoren bit'.

Moram da, si ukazala,
Tebe se povsod ognit';
Zvedla, deklica si zala!
Kako znam pokoren bit'.

Zraven si mi ukazala,
Da te moram pozabit';
Bogal, deklica bi zala:
Ak bi moglo se zgodit'.

Al srcé mi drugo vstvari,
Al počakaj, da to bit'
V prsih neha, — Bog te obvari!
Pred ni moč te pozabit'. —

Dr. Prešeren.

Sila spominja.

Drug ti je skrbno nastavljene mreže
Nestanovitno zasačil srcé;
Vendar na mene še nekaj te veže,
Kaj da je, komaj med nama se ve.

Marsikdaj se govorica ti zmeša,
Ko me zagledaš med drugmi ljudmi,
Marsikdaj tvoje okó me pogrěša,
Iščeš okoli me s plašnim' očmi.

Večkrat, ko vtrudena praznega hrupa
V misli zamaknjena sama sediš,
Vsili v spomin se ti pevec brez upa,
Stari čas skoro nazaj si želiš.

Marsikdaj, ko ti tvoj ljubi zapoje,
Sreče v ljubezni se baha vesel,
V srce te zbadajo pesmice moje,
Ki jih od njene neareče sem pel.

Sama sodila si pred me nemilo,
 Sama me zmirom še sodiš ostró;
 Pravijo vendar, da slabo plačilo,
 Kdor me pri tebi zatoži, dobó.

Trdna med nama vzdiguje se stena
 Z brezdna globoc'ga do strmih nebes;
 Vendar ne vdrža želj skrivnih plamena,
 Da bi ne mogel on švigniti čez.

Ne pozabiti jih, so te prosili
 Drugi, ne moje prevzetno srcé;
 V mislih ti niso, al mene posili
 Pomnila boš ti do zadnjega dné.

Dr. Prešeren.

Zgubljena vera.

Nebeško sijejo oči,
 Ko so sijale prejšne dni.
 Rudeče lica zorno še
 Cvetejo, ko so pred cvetlè.

Se usta smejajo ko pred,
 Sladkost ni manjša z njih beséd.
 Otemnil ni ga časa bég,
 Nič manj ni bel prs tvojih snég.

Život je tak, rokó, noge
 So kakoršne poprej bile.
 Lepota, ljubeznivost vsà
 Je, kakoršna je pred bilà.

Al vervat' v tebe moč mi ni,
 Kakor sim věval prejšne dni.
 Le sveta, čista gloriija,
 Ki vera da jo, je prešla.

En sam pogled je vzal jo preč,
 Nazaj ne bo je nikdar več.

Ak bi živela vĕkomej,
 Kar si mi b'la, ne boš naprej.
 Srce je moje bilo oltar,
 Pred bogstvo ti, zdaj — lepa stvar.

Dr. Prešern.

Vojenska.

Vzhĕru bratři! zbrojme pĕže,
 Král a láska k vlasti káže,
 Doba k boji zve;
 Děle, děle nemeškejme;
 Ruce bedra opásejme —
 K spáse vlasti své!

Trouba volá, prápor veje
 Necht se zdráhá, necht se smĕje
 Plĕmĕ váhava;
 Pevně, pevnĕ v slibu stujme
 Mužně vudce následujme,
 K spáse vlasti své!

Boj se bliží! boj se bliží!
 Brzo spadne, co nás tíží
 Břimĕ hubive,
 Z boje, z boje zkvete sláva;
 Chrabře chranme svatá práva
 K spáse vlasti své!

Nuže! zhoubcŭ svých se chopme,
 V proudu vlastní krve stopme
 Škudce žiznive,
 Rychle, rychle meče tasme
 Vĕrnĕ krále svého spasme
 K spáse vlasti své!

Bol. Jablonsky.

K slovesu.

Kaj od mene preč okó,
Preč obraz obračaš mili?
Kdo te mene ljubit' sili?
Rajši koj mi daj slovó.

Desno roko brez skrbi
Daj k prijaznemu slovesu,
Solz v nobenem ni očesu,
Žal-besede v ustih ni.

Žale misli v srcu ni;
Saj ni pred bilo veselo,
Ko se za te je unelo,
Naj ne bo prihodnje dni!

Vrnil bo se prejšni čas;
Hodil pota bom temotne,
Kamor sreče bo togotne
Gnal nemili me ukaz.

Moja stara ljubca bó,
Bo potrpežljivost mila
Zvezo z mano ponovila,
V zakon dala mi rokó.

Od pomoči nje podprt
Nosil bom življenja pezo,
Dokler zmaga sreče jezo
Zadnja ljubca, — bela smrt.

Dr. Prešeren.

Mornar.

Nezvesta! bodi zdrava,
Čolnič po mene plava,
Na barko kliče strél;
Po zemlji varno hodi,
Moj up je šel po vodi,
Mi drug te je prevzel.

Pri Bogu sim obljubil,
Da pred bom dušo zgubil,
Ko nehal te ljubit',
Si z desno v desno segla,
Pri Bogu si prisegla,
Mi vedno zvesta bit'.

Morja široka cesta
Peljala me je v mesta,
Kjer lepe deklice;
Obrazov njih lepota,
Sneg beli njih života
Zmotila nista me.

Spet so se jadra bele
Od južnih sap napele,
Prinesle me nazaj;
Dekleta mojga ženo
Sem najdel poročeno, —
Prestal sam Bog vé kaj!

Le jadra spet napnimo,
Valovom se zročimo,
Kak je čisto morje!
Kaj njemu upat' smemo
Mornarji dobro vemo;
Dekletam kaj, — kdo vé?

Ne straši moč viharja,
Ne grom valov mornarja,
Se smrti ne boji.
Spomin v potopu mine,
Ljubezni bolečine
Vsak dan spet oživi!

Po morji barka plava,
 Nezvesta, bodi zdrava,
 Sto tebi sreč želim!
 Po zemlji srečno hodi;
 Moj up je šel po vodi,
 Le jadrajmo za njim! —

Dr. Prešeren.

Kam ?

Ko brez miru okrog divjam,
 Prijatli prašajo me, kam ?

Prašajte raj' oblak neba,
 Prašajte raji val morjá,

Kadar mogočni gospodar
 Drvi jih sem ter tje vihar.

Oblak ne vē, in val ne kam,
 Kam nese me obup ne znam.

Samo to znam, samo to vem,
 Da pred obličje nje ne smōm,

In da ni mesta vrh zemlje,
 Kjer bi pozabil to gorje!

Dr. Prešeren.

Nezvesta.

Ljubca moja, kaj si st'čila,
 Da ti druž'ga ljubiti greš,
 Ah zakaj si prelomila
 Mi prisego, al ne vēš,
 Kol'kokrat si objubvala,
 Večkrat roko mi podala,
 In si rekla: ljubček moj!
 Jaz sem tvoja, bod' ti moj?

Več ne vēš in več ne pomniš
 Kar še jaz tak dobro vem?
 Tak' povej, zakaj prelomiš
 Mi prisego? — Potlej grem!
 Ah kako sem se jaz spekel,
 Ah zakaj ti nisem rekel,
 Da ne maram več zatē,
 Ko si jela ljubiti mē!

Čez vse sem tebe ljubil,
 Dušo dal bi bil za-tē!
 Mislil sem ne bom te zgubil;
 Pa odpadlo mi je vse.
 Menila si bit nezvesta,
 Pa postala si nezvesta;
 Bi te mogel še ljubiti',
 Pojdi, pojdi se soliti'.

Jamar.

Nezvesti.

Ti si djala
Minka zala,
Da ne maraš za me več,
In sadila
Bi nemila
Meni rada v prsi meč.

Prekanila
Si se mila;
Jaz še nisem blédih lic,
Kamor zajdem,
Tamo najdem
Pevajočih sladkih ptic!

Če za mene
Oh nobene
Zveste ptičice ne bó,
Voščim večo
Tebi srečo
Ino ljubljeno roko.

Ti si strupom
Namest upom
Nalivala si srcé!
Z Bogom hodi,
Zdrava bodi,
Jaz pa vriskam čez vrhé.

M. Vilhar.

Žalost.

Ko ptičica sem pëvala,
Sem sladke sanje sanjala;
(Oh zdaj pa nikdar, nikdar več
Veselje preč je preč.)

Cvëtela sem ko rožica,
Nebeškim žarkom ljubljena;
Oh zdaj i. t. d.

Ročice moje miljene
So zale vënce spletaie;
Oh zdaj i. t. d.

In lesketala oč'ca sta
Kot zvezdë dvë, kot solnea dva;
Oh zdaj i. t. d.

Le pod menoj še biva mir,
Krog mene pa ga ni nikir;
(Srce le tje, le tje želi,
Kjer angelj moj leži!)

Zagorska.

Bom šel na planine,
Na strme gore,
Bom slišal od daleč
Zagorske zvoné!

Zagorski zvonovi
Premilo pojó,
Nemara preljubo
K pogrebu nesó.

Pa če jo nesejo,
Le naj jo nesó;
Saj dalje ne bodo,
Da neb' šel za njo.

Zvoniti bom rekel,
Kropiti pa ne;
Kropile jo bodo
Le moje solzé.

Zagreble jo bodo
Le moje rokø;
Krog groba sadil bom
Cveticice lépe.

Med lépe cvétice
Naj mene lože,
Saj vém, da mi počí
Na grobu srce.

Narodna.

Spomen.

Séčas li se onog sata,
Kad si meni okó vrata
Bóle ruke savila,
I krijući svoje lice
Meni skoro nehotice
Tajnu ljubav odkrila?

Séčas li se onog jada,
Kad glas dojde iz nenada,
Ko iz vedra neba grom:
Da ja moram odlaziti,
Tebe dragu ostaviti
I svoj mili stari dom?

Suza zasja u tvom oku,
I otvori preduboku
Ranu tužnog srca mog.
Reći ništa ti nemogo;
Žalost nema rečih mnogo —
Pitaj glasak srca svog.

Odkad s tobom se oprostitih,
Odrekoh se sve radosti,
Prazan mi je čeli svét.
Jer bez tebe nema mene
Kano što bez rose vene
U livadi mladi cvét.

Kad će opet danak dojtí,
Da će moji jadi projtí,
Odpast s moga srca led?
Kad ću opet sréтан biti
Z nježnostju te zagrliti.
Srkat s tvojih ustah med?

S. Jović.

Slovo Milice.

Obljubil ti z menoj
 Si věnčike plesti,
 Ko rožce rodila
 Bo mila pomlad; —
 Al mogla sem čakati
 In prizanesti
 Ti věnček ljubezni podat.

Obljubil ti z menoj
 Klasovje si brati,
 Ko polje jesensko
 Bo mrak nam zakril; —
 Al mogla sem čakati
 Tebe na trati:
 Se věnček ljubezni ni zvil.

Obljubil si travico
 Z menoj kositi,
 Po logu zelenem
 Kjer rožce cveto; —
 Al mogla sem čakati
 In věnček razdrěti:
 Ker nisi ti vil ga z menoj.

Zdaj vence in klasje
 Zeleno nabiraj,
 In pleti jih za me —
 Za hladni moj grob,
 Začelo okó mi je
 Mračno umirat:
 Te Milica vab' na pokop.

Narodna.

Slovo.

Draga Minka, bodi zdrava!
 Čez planine se podam!
 Prej ko solnce zopet plava,
 Za seboj naš hrib imam!

Grenke solze bom prelival,
 Žalost trla bo srce;
 In kjer koli bom prebival,
 K tebi stegal bom roké!

Saj ljubezen naju veže
 Čez doline čez goré!
 Če okó te ne doseže,
 Pa doseže te srce.

M. Vilhar.

Vse mine.

Kje so moje rožice,
 Pisane in bèle,
 Mojga srca ljubice,
 Zlahtno so cvětele?
 Ah spomlad je šla od nas,
 Vzela jih je zima mraz.

Kje so moje ptičice,
 Kam so zdaj zletele,
 Oh nedolžne pěvčice,
 Kak so žvrgolele?
 Zanjke b'le nastavljene,
 Ptice so se vjele vse.

Kje je hladni potok moj,
Kjer sem se sprehajal,
Kjer skušnjav nevarni boj
Mene je obdajal?
Vel'ka, vel'ka suša b'la
Zemlja je popila ga.

Kje je moja utica,
Utica zelena,
Kje je hladna senčica
Z lipice spletena?
Hud vihar podrl je njo,
Oh zelena več ne bó.

Kje je tista deklica,
V vrtu je sedela,
Lěpa kakor rožica
Pěsmice je pola?
Hitro, hitro mine čas,
Mine tudi lep obraz.

Kje je fantič zdaj vesel,
Ki je to prepěval,
Da bi enkrat še zapěl,
Kratek čas nam delal?
Hitro, hitro mine čas,
Ah, ne bo ga več pri nas.

Orožen.

Svarjenje.

Stoji, stoji tam lipica,
Pod lipo hladna senčica,
Pa v senci miza kamnata,
Na štiri vogle rezana.

Okoli mize stolici,
Prelěpi stoli rezani;
Na stolih fantje mi sěde,
Med fanti deklice mlade.

Vesele pėsmi si pojo,
Pijejo vinčice sladkó,
Prijazno se pomenkvajo,
In samski stan obrekvajo.

Že priletela ptičica,
Oj drobna ptica pisana,
Že sedla je na lipico,
Zapěla tako pėsmico:

„Děvičice, noričice,
Če fantom vse verjamate;
Vam běli grad obětajo,
Pa črne kočē nimajo.“

„Vesele pėsmi vam pojo,
Vam vince točijo sladkó;
Ve z njimi se pomenkvate,
In samski stan opravljate.“

„Le pazi, pazi ptičica!
Oj drobna ptica pisana;
Če fantje tebe vjamejo,
Ti zlato perje spulijo.“

„Če meni perje spulijo,
Življenja mi ne vzamejo,
Jaz novo perje spod rėdim,
In spet v zeleni log zletim.“

„Tam bom po vejah letala,
Dėkletam milo spěvala:
Jaz sem ostala pisan ptič,
Oj, ti pa nisi več deklič.“

Narodna.

Svornost v národu.

Svorně, bratři, stájmě k matce,
K matce velké jediné,
Ať se leskem dávné slávy
Prápor se lvem rozvine :
Spanek dlouhý dal nám síly
S jitem kyne oslava :
Jenom svorně: — svorně hájí
Štit svatého Václava !

Zarívalo slunce slávy
Nad vítěznou Čechií,
Zarívalo českým vlastem
Od Baltu až k Adrii.
Slunci dána vlast je velká
Slunci Čechu oslava :
Jenom svorně: — svorně hájí
Štit svatého Václava !

České slovo světem tráslo
Vyzývajíc k zápasům,
Český chorál nebem hybal
Národ když pěl k nebesům.
V kuru světíc česky zní těž
Tvůrci věčna oslava.
Češi svorně! — svorně hájí
Štit svatého Václava !

Věren řeči, věren víře
Cyrillů a Metodů
Čech na hore dokrvácel
V oběť dal svou svobodu !
Zatluč, Čechu, na tu horu
Tam spí tvoje oslava :
Jenom svorně; — svorně hájí
Štit svatého Václava !

Velebnějším byl pad říší
Po zoufalem závodu,
Když se přidružil k nim strašný
Pád českého národu !
Však z plamenu těch jak fenix
Vzletne Čechů oslava :
Jenom svorně; — svorně hájí
Štit svatého Václava !

Národe můj zaslepený
Osudným tím plamenem,
Nevidiš, jak krev prolitá
Proudí opět pramenem ?
Plamennou tou krví z hory
Vzplane nám zas oslava :
Jenom svorně; — svorně hájí
Štit svatého Václava !

Kosti otcův v zem jsou vsety,
Krev jim stydla ve spaček,
Z kostí pučí velikáni,
Z krve rudý červánek :
Červánek, že národ vstává,
S nebe plá mu oslava :
Jenom svorně; — svorně hájí
Štit svatého Václava !

Nuže svorně, bratři, k dílu,
Naděj' kyne z východu
Přišla doba, volá nás již
Ku sláve Pán národu !
Čech se vzhlížel v slunci slávy
Čechům kyne oslava :
Jenom svorně; — svorně hájí
Štit svatého Václava !

Václav A. Crha.

Sarafan.

Stara mama, o ne šivaj
Sarafana več,
Pusti delo in počivaj,
Zlati čas je preč!

„Hčerka k meni sedi,
Ljuba hčerka ti!
Mlada si pa vedi,
Da mladost zbèži.“

„Poješ veselice,
Kakor ptič, sladko;
Bercš si cvétlice;
Pa minulo bo!“

„Prešle bodo léta,
Z njim veselja slaj,
Lic rudečih cvéta
Več ne bo nazaj!“

„Tudi jaz sem péla,
Mlada dèklica;
Zdaj sem tiha, vela,
Stara mamica!“

„Al nad hčerko sladje vživam
Prešlih veselin,
Sarafan rudeči šivam
V mladih lét spomin.“

Ruska.

Hajd na gore!

Hajd na gore, tam visoko
Sloboda još vlada,
Gledaj, kudgodj stiže oko
Tmina svuda pada,
Hitmo gore, više, više,
Rajski duh tam diše!

Sunca trak i šumska jeka
Tam nas okružuje,
„Žubor pticah, rumon rëka“
Po svuda se čuje,
Bus i trava izpod rosc
Cvot i miris nose.

Tam je tihi mir i pokoj,
Tam je duši bolje.
Dole, zemlji na širokoj
Ljudske su nevolje.
Tam srèd zraka studenoga
Svak je bliže Boga.

Hajdmo gore, što smo više
Prostiji zrak piri,
Slobodnije tam se diše,
Padaju sindžiri,
S kojimi nas dole kuju
I život naš truju.

Hajdmo gore, tam visoko,
Gdè zrak čisti vlada,
Gdè nevreba tudje oko,
Vlast čovčëka pada,
Hitmo gore, više, više,
Božji duh tam diše.

J. K. S.

Žalosten glas zvonov.

Pojo, pojo zvonovi
 Od daljnih dvéh strani,
 V bël' dan done glasovi
 K' ga zarija zlati.

U gradu začrnelem
 Glasi se prvi don;
 Pa v samostanu belem
 Odpêva drugi zvon.

U gradu gospodična
 Je zapustila svêt,
 V cvétlicah bledolična
 Leži mladosti cvêt.

U samostanu druga
 Prisego govori,
 Zvesto ljubiti spruga,
 Ki v nebu ji živi!

Pojo, pojo zvonovi,
 Dvéh src je mir otet'.
 Slovo jemljó zvonovi:
 Bog te obvari svêt!

Večernica.

Glejte že solnce zahaja,
 Skoro za goro bo šlo;
 Hlâden počitek nam daja,
 Pojdmo veselo domó!
 Čujte zvoniti,
 Počivat zvoní. Čujte
 Zvoni le zvoni nocoj,
 Sladko počivat zapoj!

Čujte po drevji šumeti,
 Glejte kak vetrič pihlja;
 Urno že začne mračiti,
 Hitro da bomo doma.
 Čujte zvoniti

Dêlo smo danes storili,
 Naj se vsa ves veselí;
 Bomo se tudi požvili,
 Že se večerja hladi.
 Čujte zvoniti

Sedmo za mizo in jéjmo
 S pametjo božje dari,
 Srce hvaležno iméjmo
 Stvarniku, ki nas živi.
 Čujte zvoniti,
 Počivat zvoní. Čujte
 Zvoni le zvoni nocoj
 Sladko počivat zapoj!

Vzem'no po jedi in pimo
 Sladkega vinca bokal,
 Svojga očeta hvalimo,
 Ki je tak dobrega dal.
 Čujte zvoniti

Zdaj si počimo po volji,
 Naj nas petelin zbudi,
 Kadar škrjanček na polji
 Juternjo pësem slovi.
 Čujte zvoniti

Vsi bomo enkrat zaspali,
 V miru počivali vsi,
 Dêlo na vselej končali,
 V hišo očetovo šli :
 Takrat zvonovi
 Zvonite lěpó : Takrat
 Kličte k očetu domó,
 Kličte nas v sveto nebó !

Slomšek.

Zvonikarjeva.

Ko dan se zaznava,
 Danica priplava,
 Se sliši zvonjenje
 Čez hribe čez plan :
 Zvonovi zvonite !
 Na dëlo budite,
 Ker naše življenje
 Je kratak le dan.

Kdor hoče živěti
 In srečo iměti,
 Naj dëla veselo,
 Pa molí naj vměs :
 Zvonovi zvonite ! .
 K molitvi vabite,
 Ker prazno je dëlo
 Brez žegna z nebés.

Če dëlavc se vpěha,
 Trpljenje mu neha,
 Ga dëlapust vabi,
 Večer ga hladi :
 Zvonovi zvonite !
 Nedëljo znanite,
 Gospod ne pozabi
 Plačilo dëli.

Ob naglo nas mine
 Ves trud, bolečine,
 Utruden se vleže
 Na pare trpin :
 Zvonovi zvonite !
 Domu ga spremite ;
 Gre z dëla in teže
 Adamovi sin.

B. Potočnik.

Veselja dom.

Preljubo veselje, oj kje si domá,
 Pověj, kje stanuješ, moj ljubček srcá ?
 Po hribih, dolinah za toboj hitím,
 Te viděti hočem, objeti želím.

Te iščem za mizo, kjer dobro jedó,
 Na plesi pri godcih, kjer sladko pojó ;
 Al' prav'ga veselja na rajanji ni,
 Pijance, plesavce veselje beži.

Te iščem po polji, kjer rožce cvetó,
 Po logu zelenem, kjer ptice pojó,
 Pa ptice vesele in rožice vse
 Le majo veselje za mlado srce.

Poslednjič veselje še le oslédim,
 Na vaško ledinco pridirjam za njim;
 Glej tamkej z otroci prijazno igrá,
 Jim kratek čas děla, pri njih je doma.

Oh blažene leta nedolžnih otrok,
 Vi 'mate veselje brez težkih nadlóg;
 Oh kako vas srčno nazaj poželim!
 Alj vi ste minule, zastonj se solzím.

Le eno veselje še čaka na me,
 V presrečni deželi, kjer mlado je vse;
 Trpljenje v toisto deželo ne zna,
 Le tamkej je pravo veselje doma.

Slomšek.

Novo leto.

Navada je vošiti
 Nov leto priti,
 Al res al z jezikom,
 Mora se st'riti,
 Delavcu nese
 Bogate dari,
 Pratkarja časi
 Tud kaj doletí.

Privošim en konec
 Starmu bolniku,
 Dolgove pobrisat
 Lenmu dolžniku;
 Zdravniku grobe
 Pogosto gnojit,
 Doktorju srečno
 Vse pravde dobit.

Sleparju saj nekaj
 Vrednosti plačat,
 Tim duarje, ki znajo
 Z njimi obračat;
 Zdiha katira
 Že dolgo moža,
 En' zaročeni
 Ne več k enega!

Ohranit poštenim
 Njih dobro voljo,
 Hinavcu pometat
 Enajsto šolo;
 Mladmu priženit
 Zadosti petic,
 Babi jezični
 Obilno novic.

Prijaznost in pokoj
 Celemu svetu,
 Zakonskim ljubezen
 Saj eno leto;
 Da čebelarju
 Vse muhe roje,
 Kmetu da dež po
 Prijatlih ne gré.

Raztrgane norce
 Al skrite v žamet
 Želim da b' lètos
 Srečala pamet;
 Birtu pokredat
 Tram, stěno in strop;
 Pivcu porajtat
 Prej ide u grob.

Bogatmu, sromaku
 Polno mošnjico,
 Da lahko za pratko
 Vrže petico;
 Ako pak ima
 Pri lanskem ostat,
 Pojde moj trebuh
 Pod rebra vasvat.

V. Vodnik.

Pojmo radi.

Le veseli pojmo radi,
 Dokler smo nedolžni mladi!
 In zakaj bi mar ne pèli,
 So nas angeljci veseli.

Saj tud angeljci pojejo,
 Svet, svet, svet Bogu ženejo;
 Ptice čast mu žvrgolijo
 In pojo, se veselijo.

Kdor nedolžen je, rad poje,
 K' ima čiste srce svoje;
 Če tud réven je, ne toži,
 Rajši eno si zakroži.

Mi pa vsi nedolžni mladi,
 Pojemo počtene radi,
 In zakaj bi jih ne pèli?
 K' so nas angeljci veseli.

Vesela šola.

Sola bod' pozdravljena,
 Ti nas veseliš;
 Si za nas pripravljena
 Da nas podučiš.
 Se učiti prav lèpó
 Naj edina skrb nam bó.

Šolarjem:
 Bog daj srečo, dober dan,
 Pridnim šolarjam;
 Vse igrače zdaj na stran,
 Nauk v skrb je vam.
 Naj srcé, ne le okó
 Uku posvečeno bó.

Pred šolo:

Oče mili iz nebes,
 Jaz te prosim zdaj!
 Zlivaj milost čez in čez
 Šole srečni kraj,
 Pošlji svetega Duhá,
 Da pomoč mi pravo dá.

Po šoli:

Slava tebi večni Bog!
 Za nauke vse,
 Milost skazal si otrok;
 Poje ti srce,
 Šola je končana zdaj;
 Bodi hvaljen vekomaj!

Učitelj.

Učitelj kraljiček
 Učencom vsem je,
 On vlada, strahuje,
 Postave daje.

Učitelj očeta
 Tud ima ime,
 Učence vse ljubi,
 Skrbuje za nje.

Učitelj vrtnar je,
 Učence redi,
 Jim čednosti rožce
 Na srca sadí.

Učitelj je rěvež
 In bogat je tud',
 Plačilo veliko
 Ga čaka za trud!

And. Praprotnik.

Slovo učencov.

Povzdignimo veseli glas,
 Junaško zapojimo,
 Da nam prijetno teče čas.
 Po bratovski živimo,
 Da b' tud za se dosti dni
 Vedno pěli brez skrbi:
 Živite prijatli, se glasi.

Slovenska zemlja naj živi
 K' je Bogu ljubezniva;
 Naj vedno sladek sad rodi,
 Se sreča nanjo zлива,
 Da očetje, inamice,
 Bratje ino sestrice
 Zdravo mirno z nami naj žive.

Prijatli če se ločimo
 Iz šole zdaj veseli;
 Obljubiti si hočemo,
 Da bomo vedno pěli.
 Naj ostane nam spomin
 Od življenja vsèh stopinj,
 Bogu zvesti ino domovin'.

Nedolžnost.

Naj lepše veselje
 Nedolžnost nam da;
 Nam slajša življenje,
 Po rožcah pelja.
 Prelëpo se sveti
 Srebro in zlato,
 Še lepše nedolžno
 Je srce mlado.

Veselo po drevji
 Golobček frfrá,
 Veselo po trati
 Jagnjiče skaklja;
 Pa lepše še bije
 Nedolžno srce,
 Ne vó za trpljenje,
 Ne grenke solze.

Glej solnčice sije
 Nedolžnim lépo,
 Naj lepše se sveti
 Od zvezdic nebo;
 Nedolžnosti roža
 Še lepše cvéti,
 Se naj bolj prijazno
 Nedolžnim sméji.

Pregrešno veselje
 Nam srce kazí,
 Napravlja trpljenje,
 Življenje grení;
 Podobno je kači,
 Ki pisana vsa
 Morivnega strupa
 Obilno ima.

Posvëtno veselje
 Se staja kot led,
 Hitrejše ko rožic,
 Popada mu cvët;
 Le trnje bodeče
 Mladenču pusti,
 In vleče pod zemljo
 Tud mlade kosti.

Če hoče skušnjava
 Omotiti nas,
 Poslušajmo takrat
 Svoj notrajni glas.
 Rudeče obrača
 Se lice na smeh,
 Al' angelj varh kliče:
 „Nikar, to je greh.“

Tak čemo varvati
 Se gréha zvésto,
 Da srca hudóba
 Omam'la ne bó,
 Naj angelj varh z nami
 Veselje ima,
 Nas lépo po poti
 V nebesa pelja.

V nebesih tam čaka
 Že angelj na nas,
 Kjer gleda veselo
 Očetov obraz.
 Iz lilje prečiste
 Ki večno cvéti,
 Nam splëta on krono
 Nebeške časti.

Krumpak.

Sladko umřiti.

Jede mladík na svém koni,
 Jede do boje:
 Vraný koník vesel skáče,
 Ale dobrá máti pláče
 (Pro dítě svoje.)

Přiklusám já zase k tobě
 Na svém vraníku;
 Nedá Čech se snad zabítí,
 Musí Lenka věnec viti
 (Mně i vraníku.)

Neplač, neplač milá matko,
 Pro syna svého;
 On jen jede tebe bránit,
 Jede vlast i národ chránit,
 (I Lenky věno.)

Kdybych ale v kruté seči
 Přec měl zajítí,
 Pak netruchli, milá matko,
 Pomni, že je Čechu sladko
 (Pro vlast umřiti.)

Goslim!

Gosel vsaj jemati mi nikar,
 Mojih gosel glasnih!
 Vgasnite mi raji solnca žar, —
 Gosel ne dam krasnih.
 V prsih zvoní in doni mi sladko,
 Ko z vajeno strun se dotaknem rokó;
 Sladkosti ljubezni pozabljenih dni,
 Zvestost domovini mi v srcu budi:
 Gosel ne jemajte mi nikar,
 Gosel mojih glasnih.

Gosel vsaj jemati mi nikar,
 Mojih gosel glasnih!
 Vgasnite mi raji solnca žar, —
 Gosel ne dam krasnih.
 Razsaja krog mene naj divji vihar,
 In stvarstvo končati prěti naj požar;
 Prepevajo božjo mi goslice moč,
 Dajejo pogum mi, srcě da ne poč':
 Gosel le jemati mi nikar,
 Gosel mojih glasnih! —

Življenje.

Popotvanje, bratje,
Je naše življenje,
Mož modrih od nekaj
Je to govorjenje,
Skoz ktere dežele
Pa pot nas peljá,
Naj pšmíca moja
Na znanje vam dá.

Po travnikih prva
Nas pisanih pelje;
Marjetce, zlatice,
V stezice nam stelje;
Otroci brezskrbni
Po travci tekó,
V rumenkaste lasce
Cvetice pletó.

Mladenčev, dèkličev
Je druga dežela,
Razlega se pètje
Veselga kardela;
Si delajo sanje
Od zlatih gradov,
Pa skušnje jim manjka
Modrosti darov.

Po tretji hladno je,
Gre pot čez višave,
Se kri umiri, se
Razjasnijo glave;
Se trudijo z delom
Postavni možje,
Sad truda berejo,
Za prihod skrbe.

Čez gole vrhove
V četrti so pota,
Je mrzlo že srecu,
Ne gréje gorkota;
Pa starčekom kmało
Dežele je kraj: —
Tako je na zemlji
Le kratek naš raj!

Uršič.

Prašanje — odgovor.

Povejte tovarši! kaj mi smo na svèti?
Kaj naši nameni in kaj nam početi?
Prijatli predragi, popotniki smo,
Iz tuje dežele v domačo gremo!

Povejte, kaj, ljubi, je naše življenje,
Zdaj dobro, zdaj slabo in zgol spremenjenje?
Življenje je cèsta, čez plan, čez goré,
Ga naglo zapelje, kdor pota ne ve!

Povéjte, preljubi, kaj čas nam poméni,
 Ki naglo nam teče v hitrosti ognjeni?
 Čas voz je nemirni, neneham' drdrá,
 Se nikdar ustavit', obrnit' ne dá.

Povéjte, kaj strasti, kaj pamet, kaj véra,
 Ki srce posesti nam hoče vsaktera?
 Nadležni vozniki popotnih so tó,
 Pa trdna le véra voznik naš naj bó.

B. Potočnik.

Majci.

Jeli jošte spominješ se,
 Majko moja premila,
 Kako si me Boga molit
 Več za rana učila?
 Kako si mi slabe ruke
 Na glas zvona sklěpala,
 A kakó je mlada duša
 Moja k nebu klicala?

Sad, kad čujem „pozdrav Gospi“
 U tudjini zvonit' gdě,
 Mah sam děte, ruke sklopim,
 Kano onda uza te,
 I opet se čutim, bavim
 U onom věku blaženom,
 Tako nebo od dětinstva
 Nosim svedj u srcu svom.

P. Preradović.

O spremenu leta.

Staro leto je zbežalo
 In soboj je odpeljalo
 Mnogo želj in blagih nad,
 Prinašalo tu je sreče,
 Sčkalo tam rane žgeče;
 Mnogi bil je njega sad.

Kaj prineslo bude leto,
 Novo leto zdaj začeto
 Nam odkrito, znano ni.
 Prehajalo al bo milo,
 Al v bridkosti nas topilo,
 Skrito nam je pred očmi.

Zagotovljen pa resnično
 Sem, da djanje zgolj pravično
 Ohranilo bo nam mir; —
 Rodoljubnost in poštenje,
 Blago čednostno življenje
 Bo odprlo sreče vir.

A. Praprotnik.

Slovenska.

Bože muoj, očče muoj,³
 Ak je ten svet zmotany!
 Co vystojí, čo vystojí
 Ubohy poddany.

Každy ho sužuje,
 Platu nepopravuje,
 Bo sa každý tak nazdává,
 Ze večně panuje.

Jak sedlák tak i pan,
 Každý musí umřiti,
 Každý musí v černej zemi
 Uhníti, uhníti!

Vy pani zemani!
 My jsme vaši poddaní,
 My budeme v černej zemi
 Srovnáni, — srovnáni!

Tožba.

Ne plaši se, če burja hraste víje,
 Po hudi uri lepše solnce sije,
 Zročuj Bogu v nadlogi vselej se,
 Ne plaši se!

Le veseluj! Ki v strahu 'ma viharje,
 Tuđ skrbno tebe, děte svoje var'je;
 V nedolžnosti na světu se raduj,
 Le veseluj!

Le veseluj! če je tuđ volka síla,
 Saj svojim je tuđ roka božja míla,
 Težave svoje le Bogu daruj,
 Le veseluj!

Ne plaši se! če nimaš pomočnika,
 Se ti prijatelj v síli vsak odmika,
 Tožuj Bogu potrebe svoje vse,
 Ne plaši se!

Ne plaši se! le svoj pot možko hođi,
 Če tuđ huđoben svēt krivično sodi;
 Povrni vselej huđo z dobrim le!
 Ne plaši se!

Zvezdam.

Tam na nezmernem nebi
 Se zvezde svetijo,
 In lepe navke tebi
 O človek! pravijo.
 Povzdigni le od zemlje
 K nebesom rad oko;
 Ti svet veselje jemlje,
 Bo tam povrnjeno.

Vi zvezde ljubeznive
 Prijazno svetite,
 In med zelene njive
 Me 'z hiše vabite;
 Oh rad se k vam oziram,
 In hvalim Stvarnika,
 Ki od začetka zmiram
 Prclépo luč vam dá.

Srebrno luč prijazno
 Vam stvarnik je prižgal,
 Po nebu vas je razno
 Ko rože nasějal.
 Vsaki po njenem mēsti
 On pot odkazal je,
 In vse po svoji cēsti
 Se čudno sučete.

Pa tuđ za nas na svōti
 Ostaje prave ni;
 Za věčno le skrbēti
 Zveličar nas uči.
 Oj zvezde brez števila!
 Nad vami je moj dom,
 Ko duša se ločila,
 Nad vas povzdignjen bom.

Zatoraj rad po noči,
 Ker vsaka stvar zaspí,
 Se solnce od nas loči
 Vočerna prísveťli:
 Vas zvezde ogledujem,
 K' ste mi prijatlíce,
 V nebesa rad zdihujem,
 Kjer pravi dom moj je.

Narodna.

Pet čašah.

Tvojih lozah, domovino,
 Tvoji sini piju vino:
 Tvom oltaru krvca naša,
 Tvojoj sreći prva čaša!

Druga čaša, braćo sada
 Našim slavnim mrtvim spada,
 Da oživi duh njihovi
 I u nami se ponovi.

Treća čaša svim živućim,
Koji uvek srcem vrućim
Za dom i za narod rade —
Da drug život Bog im dade!

A četvrta onoj braći,
Kuju vid i razum kraći
Stranputice basat čini,
Da se vrate k domovini.

Petu čašu svaki svomu,
Što na srcu leži komu —
Il je ljuba, il je zlato —
Da mu od Boga bude dato!

P. Preradović.

Zvezde.

Tukej gori se neznani,
Velki sveti sučejo,
Z luėjo solnca so obdani,
Krogle pote tekajo.
Zvözda zvezdi je sosedä,
Njih za nas številä ni,
Ena v drugo svetlo gledä,
Vsaka božjo čast gori.

Svetla cesta je razpeta
Čez neba brezkončni zid,
Tam se vozi čast Očeta
Viža pote zvezdnih rid;
Vse je kroglo, vse se miga,
Vse od ognja sveti se,
Vse oznanja, da velika
Roka svet stvarila je.

U. Jarnik.

Star pëvec ne boj se peti.

Čebelca visoka
Gori v planine
Prilëtna si upaš
Snežne na brine?

Si letala nizko,
Zberala cvëtje,
Nanašala mladim
Čëlo poletje.

Kraljeva te roža
Vab' na pušave,
Te matica pošlje
Na goličave.

Hitiš prot oblakom
Nič ti ne maraš
Tvoj rod je nebeški,
Ti se ne staraš.

Ne boj se mi pesma
Ak si globoko,
Naj bëli se glava,
Stopi visoko.

Anakreon sivček
Na gosli poje,
Vmes lasce rumene
Zapleta svoje.

V. Vodnik.

Na grobih.

Blagor mu, ki se spočije,
V črni prsti v Bogu spil
Lepše solnce njemu sije,
Lepša zarja rumeni.

Tiha zemlja ga ne dramí,
Strasti ne buči vihar;
Bratoljubje vlada v jami,
Greje prah ljubezni žar.

Bridke tuge, bolečine,
Duhomorni trop skrbi,
Žalovanje grenko mine,
Potok solz se posuši.

Ne slepi rumeno zlato,
Cast, ime, naslov in stan;
Smrt pobrati pod lopato,
Kar rodil je beli dan.

Žezla, palice beraške,
Kdo med temi zbiral bo?
Krona, krila siromaške,
Komur mar je tam za to?

Krije vse odeja ena,
Reve in škrlatnike;
Zgrinja travica zelena
Vsi enake prtiče.

Kar je črna zemlja dala,
Vzeme črna zemlja spet;
Duša je iz ječe vstala,
Spela se nad zvezdni svet.

Blagor mu, ki se spočije,
V črni prsti v Bogu spil
Lepše solnce njemu sije,
Lepša zarja rumeni.

Fr. Cegnar.

Oluja (toča).

Oblaci se vijú naokolo,
Kiša pada
Iznad grada
Seva munja, puca grom.

A ja gledam sa prozora
Mutnim okom
Po širokom
Razplakanom svetu tom.

Obuzme me tuga ncka,
Te u svoju
Crnu boju
Zavije mi cio svet.

Čini mi se, ko da nigda
Iza kiše
Neću više
Žarkog sunca oko zret.

Priroda se uvek prima
Našeg srca,
U njem zrača
Jasnost svoju i svoj mrak.

Jasni dani, bez da znamo,
Prodju lako,
Mračni pako
Ostavlja ju uvek znak.

P. Preradović.

Sirota.

Mati ziblje, lépo poje,
Děte milo se smohljá,
Še ne vě za tuge svoje,
Ne za žalosti světá.

Mati vmerje, zlata mama,
Milo joče děklica,
Po širokem světú sama
Se ozira Milica.

Le za mamó srce bije,
Mamó išče le okó,
Mami le ljubezen klije,
Mamó usta kličejo.

Tam na grob ji venec dene
Žlahnih rožic, lep, cvetec,
Z věncem děklica povene,
Nju zdaj nič ne loči věč.

Dr. Razlag.

Hei na grobu matere.

Srota, srota ne zaspim;
Polnoči mi ura bije,
Groza strah me je samije —
K materi na grob bežim.

Na grobéh je tma nocoj,
Zvèzde gost oblak pokriva,
Solz potok oči zaliva:
Grob ošlatam pred seboj.

Mati, mati kje ste vi?
Groba noč vas je požrla,
V zemlje mrzli dom zaprla, —
Vaš otrok na njem medli.

Oh! zastonj je hčerke stok!
Čmu li mutaste mrliče
Zapuščena srota kliče?
Groba ne predefe jok!

Pridi matern duh meglen',
Te objeti se dvigujem,
V črno noč roke stegujem
In objamem križ lesen.

Križ, te kušnem sveti križ!
Znamnje mojga odrešenja,
Znamnje věčnega življenja!
Noč duha mi razjasniš.

Na te, srota, se oprem;
Kažeš z groba na zvezdišče:
Gor naj duh zgubljenih išče!
Se upljivo gor' ozrèm.

Žalovala věč ne bom,
Le skoz tamne groba vrata
Se odpre nam hiša zlata
Věčnega življenja dom.

B. Potočnik.

Pčela.

Zu . . . zu . . . zu . . .
Od cvetka do cvetka,
Mala pčela preleče,
Dok s' nasrce medka.

Zu . . . zu . . . zu . . .
Tad k ulištu radka
Hiti, da ga sahrani
Do nužde i gladka.

Zu . . . zu . . . zu . . .
 Pčela milo zuči,
 Pa i k radu podobnu
 Činom svakog uči.

J. Sundečić.

Moja vožnja.

Pučinom plovim pod stegom svojim,
 U nebo gledam, Boga se bojim;
 Sputnicu zvezdu negubim s oka,
 Koja mi stazu svetlja s visoka;
 Klik mi je celi, bud' da što grozi:
 „Bože pomози! Bože pomози.“

Pučinom plovim pod stegom svojim,
 Po sredi vala, ko labud stojim:
 Cilj mi je sveti, da naprej stupam,
 Da se u znoju krvavu kupam:
 Da pčvam pčsmu mojemu rodu:
 Sve za slobodu! — Sve za slobodu!

J. Sundečić.

Sirota.

Zunaj veter brije,
 Plan in goro krije
 Črna noć.
 Jadno dčte kliče
 Iz grobov mriče
 Na pomoć.

Mati mu umrla,
 Oćo v grob zaprla
 Bčla smrt.
 Samo je ostalo,
 Tužno pribčžalo
 V božji vrt.

„Zlata mama moja,
 Glej, sirota tvoja
 Tu stoji;
 Nima kaj oblčči,
 Nima kam se vleći,
 Glad preti!

Vzemi mene k sebi,
 Dobro je pri tebi,
 Mamica!
 Nimam druge mame,
 Da bi ona na-me
 Gledala.“

Děte se sklonilo,
 Vleglo na gomilo
 K mamici.
 Zarja rumenila,
 Ni ga prebudila
 V postljici.

Fr. Cegnar.

Zvezda.

Tam za goro zvezda sveti,
 Oj kak jasno se blišči!
 Sveti zvezda, daj upreti
 V tebe vsako noč oči.
 Ti spominjaš me tak milo
 Kaj za goro svetlo je,
 Kaj za goro je cvetilo,
 Kaj glasilo milo se.

Děkle, kakšna je danica
 Tak je bil nje dušo žar,
 Ljubeznivosti cvětlica
 Srca kinčala oltar.
 Pěsme kot srebrne strune
 Z njenih prs so zlivale,
 B'le so vse ljubezni pune,
 Vsakega tolažile.

Dav. Trstenjak.

Dve utvi.

Dve utvi ste priletěle
 V jezero pod skalni grad;
 Tam plavate družno po vodi
 Veslate v kristalni hlad.

Jaz gledam skoz okno dve utvi,
 In v meni utriplje srcě,
 Zamišljeno v dneve pretekle
 Na lice usiplje srcě.

F. Levstik.

Na razhodu.

Kje so časi, kje so dnovi,
 Ko smo Slave mi sinovi
 Vedno bili združeni?
 Čas vrtil se v večnem tiru,
 Dan hiti po časnem viru,
 Dan blišči, in dneva — ni! —

Kje domači glasi mili,
 Ki svobodno so glasili
 Se iz srca mladega?
 Ah so pošumeli v gaji
 Na veselem, ljubem kraji
 Doma srčno dragega. —

Oj! kje družbe so vesele,
 Kjer zdravice so se pele,
 Kjer šumelo vince je?
 Ah! so družbe se ločile —
 So zdravice potihnile;
 Časa morje vse požrè. —

To ločitva opominja,
 Ponovi se bolečina,
 V tem solzice nam lijó,
 Pred ko gremo, se objimo,
 Zvesti biti prisežimo
 Slavi, kamor kol' gremò.

Kmal' na mejah bomo stali,
 Bratom dragim zajokali,
 Bratom milega srca;
 Bratjel z Bogom ostanite,
 Nikdar nas ne pozabite —
 Vsi smo doma enega.

Težko je pač ločen biti,
 Dom in drage zapustiti,
 Tega, tega se bojim;
 Ker le z brati v kup živeti,
 Z brati svojimi vkup umrèti
 Vedno, vedno si želim.

Če grobovi se odprejo
 Daleč unkraj nam za mejo,
 K njim prijatli romajte;
 Pojokajte na gomile
 Solze bridke, srènomile
 Na košice bratovske.

Z Bogom, z Bogom si recimo,
 Bratje zadnjič se objimo,
 Dokler čas nam pripusti; —
 Kmalo, kmalo črez doline
 Drage, slavne domovine
 V tuje kraje nas drvi. —

Dr. Tomar.

Slovo od lastovke.

Mrzel veter tebe žene
 Drobná ptičica od nas,
 Ki iz lipice zelene
 Mi si pēla kratek čas.

Vsako jutro ptič'ca moja
 Zgodaj si prepevala,
 Vsako noč je pesem tvoja
 Sladko me zazibala.

Kolkokrat si ti zletela
 V svoje nježno gnjezdice,
 Tolkokrat si mi zapela
 Milo pēsem v srēice.

Zdaj pa iz zvonika line
 Zadnjo pesem žvergoliš,
 Ker čez hribe in doline
 Toplih krajev si želiš.

Zdaj boš zapustila mene,
 Ah, kak srce me boli,
 Mrzel veter tebe žene,
 Pojdi, kam te veseli!

Ah, da ni mi perje dano,
 Rad, o rad bi spremljal te,
 Ali v ledje zakovano
 Moje rēvno srce je.

V. Orožen.

Lahko noč!

Lahko noč!
 Daj nam Bog svojo pomoč!
 Ker smo delo dokončali,
 Da bi tudi sladko spali.
 Vsa vročina je zdaj proč.
 Lahko noč!

Srečen je,
 Kdor dopolni dēla vse.
 Vsaki dan 'ma svoje delo,
 Žalostno pa tud' veselo;
 Kdor dolžnosti vse stori,
 Lahko spi.

Vsaki dan
 Naj bo dobro dokončan!
 Zdaj počivat zdravi gremo;
 Al pa vstanemo ne vemo:
 Smrtna ura, zadnji dan
 Je neznan.

Sprav'mo se,
 Roke si podajmo še!
 Naj sovraštvo naše mine,
 Vsaka jeza 'z srca zgine,
 Prej da solnce zašlo bo
 Za goro.

O Hospod,
 Le ne hodi ti od tod!
 Ker se nam bo vse stemnilo,
 Nam življenje to minilo,
 Jezus ne zapusti nas
 Zadnji čas!

Enkrat pa,
 Ko se nam pot dokonča,
 Bomo zemljo zapustili,
 Se k očetu povrnili,
 Pojdemo vsi trudni spat,
 Zopet vstat.

Lahko noč!
 Tankaj vid'mo se drugoč,
 Kaj bi se več smrti bali,
 Enkrat bomo zopet vstali;
 Zdram'la bo nas božja moč
 Lahko noč!

Svetle so
 Vrata gor' v svetó nebo
 Težke skrbi le-te zemlje
 Srce tje seboj ne jemlje,
 O, kak bode gor' lepó
 Le domó!

Prej in zdaj
 Križev poln je le-ta kraj,
 Hudo z dobrim se vojskuje,
 Zemljo z révo napolnuje;
 Mira najti ni tu nam:
 Mir bo tam!

A. M. Slomšek,

Vlastenská.

Vlasti své buď, Čechu, věrný,
 Je to zákon Boží,
 Vlast Tě kojí, a když skonáš,
 V luno své Tě složí.
 Darma na tom světě šířem
 Hledáš jiné vlasti,
 Zde Ti žítí, zde umřítí
 V rozkoši i strasti.

To ta země, kde tvých otců,
 Tekla krev pramenem,
 To ta země ozdobená
 Mnohým slavným jmenem;
 Zde otcově boje vedli
 Za Tvůj národ drahý,
 Zde Žižka i Prokopově
 Potírali vrahy.

Když od věků pekel temno
 Rozum lidský hnetlo,
 Rozsvítil tu duch slovanský
 Pravdy jasné světlo;
 Čech byl ze všech za osvětu
 Prvním mučedníkem,
 Jiří kral byl národních práv
 Prvním bojovníkem.

Svobodo, zde prapory tvé
 Nejdřív zašuměly,
 Zde v mučení z nás nejlepší
 Za Vlast utrpěli;
 Tolikerym protiventvím
 Hynul syn té země
 Ale ještě nezlomeno
 Stojí naše plémě!

Ločenje.

Če labudi odlete
 Kje v dežele bolj gorke,
 Če od drevja list leti;
 Zime ivje vse mori:
 Vpraša tužno me srcé:
 Al se bomo vidli še?
 Ker ločit', oj ločit' mi rani srcé.

Ko se rožce obletè,
 Slavci žalostno molče;
 Se prijatli ločijo,
 Solzni jemljejo slovo,
 Vpraša tužno me srcé:
 Al se bomo vidli še?
 Ker ločit', oj ločit' mi rani srcé.

Če nam starši odmerjò,
 V črno jamo jih nesò;
 Mir in pokoj Bog jim daj,
 Nam poslednje večni raj.
 Vpraša tužno me srcé:
 Al se bomo vidli še?
 Ker ločit', oj ločit' mi rani srcé.

Srce bridko ne žaluj,
 Grenko žalost premaguj;
 Kar na zemlji le živi,
 Vse le kratek čas trpi.
 Vsak želi in govori,
 Da b' tud tam b'li združeni,
 Ker ločit', tam ločit' b'lo večno gorjé.

Poslovenil A. Leban.

Popotnik.

Popotnik pridem čez goró
 Od doma vzel sem že slovo,
 In kamor se oko ozre
 Povsod se mi nov svet odprè.
 Tud tukaj solnce gre okrog,
 Dolino vidim hrib in log;
 Pa solnce naše bolj blišči,
 In hrib naš, hrib naš lepše zeleni.

Tud tu cvetó cvetličice,
 Po njih šumè čebelice;
 Pa naših rož je lepši cvèt,
 Čebelic naših slajši med.
 Skoz mèsta hodim in vasi,
 Povsod drugač se govori;
 Jaz tujc nikogar ne poznam,
 In sréd ljudi povsod sem sam.

Prijatli se ohjemajo,
 Pojejo, si napivajo;
 Jaz grem po poti tih mem' njih,
 Vse prazno v prsih je mojih.
 Može se in se ženijo,
 Veseli so in ukajo;
 Pa meni raste rožmarin
 V preljubi moji domovin'.

Dežela ljuba, kje ležiš,
 Ki jezik moj mi govoriš?
 Kjer znanci moji še živè,
 Prijatli moji v grobih spè?
 Zdihujem, prašam vedno: kje?
 Prijatli k vam želi srce,
 Peruti imèti si želim,
 Da k vam domu ko ptic zletim.

Opomin k veselju.

Veseli bodimo, bratje, veseli!
 Vetrovom skrbi moreče
 Pustimo, tugo in žalost,
 Pustimo kesanje.

Še sije na nebu luna srebrna,
 Še vrne se vsako léto
 Pomlad, se vrne zelenje
 In cvetje na drévje.

Še cvete, zori se trta po solnčnih
 Goricah, in vino zlato
 Preganja skrb in težave,
 Preganja oblake.

Med travo se bistri potok razliva
 Navdolj po svitlem kremenu,
 V grmiču zraven prepéva
 Na véjci slavec.

Kak lépa je zemlja, kak je neboška!
 Ko vstane iz morja zjutraj
 Spet solnce, rože cvetejo
 Prepévajo ptice.

Na zemlji je raj, na zemlji nebesa
 Kapljajo so vsako zarjo,
 Jehove dih se razliva
 Po brdih po logih.

Priliznjene sapice zibljejo v drévja
 Verhéh se, šumljajo kakor
 Kerubskih citer šeptanje,
 Ko pésem nebeška.

In bratje v pozemskih takih nebesih!
 Ki vrédne so dane biti
 Serafom v dom in svetnikom,
 Ne bomo veseli?

Dokler mi še prsi bodo dihale,
 Oživljala duša truplo,
 Iz žile v žilo kri tekla,
 Se čem veseliti.

Vzamite mube, protne radosti,
 Vetrovi! skrbi moreče
 Vzamite, tugo in žalost,
 Vzamite kesanje!

Fr. Levstik.

Želja Slovenca na tujem.

Kje prijazne ste višave,
 Ki obdajate moj dom?
 Kje cveteče ve planjave,
 Vas še kter'krat videl bom?
 Kje predraga si dolina,
 Kjer preživel sem mladost?
 Kje višina, kje planina,
 Kjer užil sem tolk' radost?

Kje si zlat'ga časa zlati
 Blagi ljubeznivi kraj,
 Kjer so draga moja mati,
 Dragi oče časni raj?
 Žarneje tam solnce sije,
 Vetrič bolj hladan pihljá;
 Bolj zeleno žito klije,
 Bolj prijazno vir šumlja!

Toda gora vid ovira,
 Siva megla vmes stoji;
 Se zastonj oko ozira,
 Videt' dom zastonj želi.
 Zgini megla, gora zbeži,
 Perutnice Bog mi daj;
 Me na tuje več ne veži,
 Da zletim prot' domu zdaj

V. Urbas.

Tolažba.

Za vsako cvetko belo,
Ki zima v okno jo vsadi,
Stotero rožic daje
Spomlad, ko zemlja se zbudi.

In v vsaki uri bridki,
Ki rod človeški stiskajo,
Sledijo kmalo druge,
Ki mir in radost prineso.

Tedaj srce le trpi!
Se kmalo vse pre naredi,
Po kratki tu nevihti
Se ondi vse spet prevedri.

J. P.

Tuga.

Odkar, dušo, ti mi ode
Mome oku iz okruha,
Na srce mi pade tuga,
Kao mraz na jadan cvět.
Moje misli bez slobode
Kano pčele usred zime,
Neče, da se leta prime,
Studen im je čeli svēt.

Neznam nigde mira za se,
Simo tamo hodajući,
Kad sam vani, moram kući,
A iz kuće moram van.
Tako trajem svoje čase;
Vreme kao iz olova,
Pritiskuje prsa ova,
Večnost mi se čini dan.

Niti spavam niti bdijem,
Već onako čudno 'e meni,
Živim samo u spomeni,
Da si živa još mi ti.
Jeste dušo, reči smijem:
Da si život žitja moga,
Da si prva mi do Boga,
Angelj njeg've ljubavi.

P. Preradović.

Danici.

Tebe še gledam,
Ti mi še siješ
Ljubo in milo,
Zgodnja danica!

Kakor sijala
Si mi otroku
V sladkem naročji
Matere mile.

Nepremenjivo
V sreči, nesreči
Ti si mi vedno
Zvesta ostala;

Upe podrte
Z nova budila,
Vsako veselje
Z menoj delila.

Ti me spremljala
Z doma na tuje,
Z doma po svetu
Zgodnja danica!

Vendar še gledaš
Moje domovje,
Majki migljaš še
V srebrne lase.

Preden posiješ
Ljubo in milo
Meni na rako,
Zgodnja danica!

Je li še zdrava,
Srečna, vesela
Ondi za goro,
Ondi za morjem?

Še bi jo enkrat
Videl v obličje,
Kanila z oka
Solza bi gorka. —

Vendar še siješ
Ljubo in milo
Tje na mogilo
Mojga očeta;

Rad bi pokleknil,
Križ bi objel še
Ondi na grobu
Svojga očeta:

Fr. Cegnar

Vinske Mušice.

Ženicam Mušicam
Duh vinski je znan,
Od vode jih bode,
Je močnik neslan.

Dolensko, Gorensko
Le vinček obran'
Že take namake
So tudi v Ljubljani'.

Je mlada, ga rada
Saj merco na dan,
Je stara, ne mara
Se petih ne bran'.

Ga studna odljudna
Si vtoči na stran,
Ni čudne neumne,
Da b' nē bil srkljan.

Popivka ga civka,
Boč slab al' močan;
Pa sveta mu pēta
Pa srēba še kan.

V. Vodnik.

Děvy slovanské.

Děvy ruske, děvy panské,
Kdožby vám nesloužil rád?
Vy Britanky jste slovanské,
Sluha váš se rad chce zvat.
Sotva ohnem zplápoláte,
Již zas nadra kryje led,
Teď jedním nás bodáte,
Teď zas ránu léčí zhled.

Děvy polské, děvy sladké,
Kdožby vás nelíbal rád?
Váš mrav nežný, řeči hladké
Nám i náš ošlechti pád.
Jste vy sestry se lesknoucí
Lehkorouché Francie,
Děvy vabné, jež květoucí
Pěstí jen Arabie!

Děvy srbské, děvy zpěvné,
Kdož u vás by nedlel rád?
Vaše krásy polozjevne
Jen milenci možno znát.
Vy slovanské jste Italky:
Kdož tě kráse odolá?
A však láska jen Vestalky
V nadráčích vašich plápolá.

Děvy naše, děvy české,
Kdožby vám se nevzdal rád?
Vy jste obrazy nebeské,
Vám choi srdce, duši dát!
Vy jste děv slovanských ruže,
Jež rozvíjí záhy máj:
Kdo ty písně popsat může,
Jež slychává český háj?

Vy nemáte v světě rovných,
Vtělení jste andělé;
Líbeznosti nevýslovných
Češka cestou nastele.
Ať je dcera, ať je máti,
Ať je sestra, choť milá:
Všude divčí šlechtu znáti,
Vždy je Češka spanilá!

Chmelensky.

Brodar.

Oj talasi mili, ajte,
Čamac dalje moj tĕrajte,
A ti vihru doč nemoj!
Put je danas dalek moj;
Oj, oj, oj!
Put je danas dalek moj!

Svedjer s mirnom mora svesti
Brodar u svoj čamac sĕsti —
I tad vesel pĕva oj!
Velik ti si, Bože moj!
Oj, oj, oj!
Velik ti si, Bože moj!

Morske pute svedj miluje,
 Srčcu traži — Boga štuje,
 Smélo s morem vodi boj,
 I dom verno ljubi svoj,
 Oj, oj, oj!
 I dom verno ljubi svoj.

Kod kuće su sestre, braća —
 K svojim rad se brodar vraća,
 Žena s čedom više oj;
 Gde si družu — čačko moj?
 Oj, oj, oj!
 Gde si družu — čačko moj?

Oj talasi mili, ajte,
 Čamac dalje moj terajte,
 A ti more mirno stoj,
 Dok se u dom vratim svoj,
 Oj, oj, oj!
 Dok se u dom vratim svoj!

J. Trnski.

Spomin otročjih let.

Kje našel vas bom léta blage,
 Ko sem v naročji mame drage
 Okušal slastno sad ljubezni
 Ter kljuboval nesreči jezni?

Težave bile so mi tuje,
 Neznane rane, žalost, nuje
 V življenje stopal sem veselo,
 Vsaj še srcu ni nič želelo.

Ker zdaj so se zbudile želje,
 Ki srcu vzele so veselje;
 Ozrem se rad na léta mile,
 Ter pojem: „da bi se vrnilo.“

Gr. Krek.

Bleško jezero.

Otok bleški,
 Kinč nebeški
 Krajske zemlje ti!
 Venc iz raja
 Te obdaja,
 Vse se veseli.

Vali igrajo
 Ribce imajo
 Dobrovoljni ples,
 Ladja giblje
 Se in ziblje
 Nas k Kraljic' nebes.

Z vrhnje sróde
 Skale blóde
 Stari-Grad je rob;
 Čez od Grada
 Mutast strada
 Strmi Babji zob.

Kdor si tukaj,
 Le zaukaj
 Tu brez vse skrbi!
 Krajna mati
 V svojem zlati
 Draga naj živi!

K. Huber.

Tujki.

Prosim te, tujka ljubezniva,
 V me ne vpiraj tamnih oči,
 Da se ljubezen nepremagljiva
 V mojem srcu ne obudi.

V njem že nosim ljubezen véрно,
 Spremlja me zmiraj in povsod;
 Davno v udanostjo neizmerno
 Ljubim naš slovenski rod.

Lépa tujka, kako boš delila
 Ti udanost véрно z menoj,
 Reci, kako boš ti ljubila
 Narod moj neizmerno z menoj.

S. Jenko.

Pomladni sprehod.

Za menoj ostani, o mésto!
 Z veselo te dušo pustini;
 Čez travnik, čez polje in cesto,
 Od griča do griča bitim.

Sijati pomlad je začela,
 Gorkoti umiče se mraz,
 Vsa zemlja je zopet vesela,
 Vesel je človeški obraz.

Studeneč in rōka se taja,
 Vsa rast iz zemljice hiti,
 In tukaj in tam se sprehaja
 Družina veselih ljudi.

V naj krasneji dobi nam leta,
 Naj človek bo star ali mlad,
 Veselja up naj več obeta,
 Obeta še mnogi nam sad.

O kar je življenja po sveti,
 In kar je na zemlji stvari,
 Ko pomlad začenja cveteti,
 Vse giblje in se veseli.

Tud meni srce se dviguje,
 Skrbi pa umičejo se;
 Iz misli se misel mi snuje,
 Iz radosti radost cvete!

Veselje mi daja peruti,
 Ko ptiču, ki ječe je prost,
 Zemlje skoraj noga ne čuti,
 Navdaja me up in mladost.

Fr. Levstik.

Na jezeru.

Po jezeru
 Bliz Triglava
 Čolnič plava
 Semtertje,
 V čolnu glasno
 Se prepèva
 Da odmeva
 Od gore.

Mile ptice
 Po dolinah
 In planinah
 Se bude;
 Ker so čule
 Pesem mojo,
 Vsaka svojo
 Žvergole.

Ribam srca
 Vsem igrajo,
 Da skakljajo
 Nad vodó,
 Še valovi
 Šepetajo
 In šumljajo
 Med sabó.

Tukaj Slava
 Vence vije;
 Srce bije
 Nam gorkó!
 Čujte gore
 In brěгови,
 Da sinovi
 Slave smo!

M. Vilhar.

Slovan jsem a Šablenka.

Slovan jsem a Slovan budu,
Černé čížmi nosit budu;
Černé čížmi a čížmára,
Ostruhenky od kovára.

Šablenka brušena,
To je moja žena,
Ona mě vyseká,
Až bude potřeba.

Šablenka brušena
Na obě dvě strany,
Ona mě vyseká
Z Uher do Moravy.

Neumrem na sláme,
Umreme na poli,
A keď s konja spadnem,
Šablenka zadzvoni.

Ptičici.

Blago tebi ptičice,
Ah ptičice mala!
I u gori zelenoj,
I kraj marskog žala!

Kak u duši osětiš,
Pěvaš pěsmu tako;
Kako t' grlo podnosi
Lzvijaš je 'nako. —

Ah ptičice zavídim,
Zavídim ti vesma,
Što je tako slobodna
Mila tvoja pėsma;

Jer se moja slěditi
Čestoputa mora,
Baš na ustnam, — kada joj
Neugadja hora.

J. Sundečić.

Lahko noć!

Sunce zajde, mrak protože
Po obzoru svoju moć;
Sanak spušta svoje mreže
I sve hvata; — lahko noć!

Opet jedan danak prodje,
Kao što će i svi proć,
Dozvati ga nitko ovdje
Već nemože; — lahko noć!

Dan za danom tako gine,
Motajuć nam život proć,
I posljednji dok nemine,
I smrt reče: lahko noć!

P. Preradović.

Moja ladja.

Plovi, plovi moja ladjo
 U koj godjer kraj;
 Ja ti cilja još nenadjó,
 Sama cilj si daj!

Kad te 'e amo već zanesla
 Tvoje sudbe moó,
 Razpni jadra, pruži vesla,
 Plovi dan in noó!

Uzdaj se u vetra volju
 I valovah beg,
 U budućnost gledaj bolju,
 K nebu digni steg.

P. Preradović.

Ribar.

Ribice lude
 Hodite amo,
 Ribice kuda
 Bežite tamo?
 Meka je sladka,
 Udica tanka,
 A živét krasno
 Na zemlji vanka,
 Ribicam ovdje
 Ljuska se snima,
 Bojnog oklepa
 Netreba njima;
 Jer svatko živi
 Š njimi u miru,
 Bogci i bogati
 Stol im prostiru.

Svatko im gleda
 Pribavit slasti,
 Mesto u vodi
 Plove u masti.
 Ribice lude
 Kušajte samo
 Kako je ovdje
 Bolje neg tamo —
 Kušajte jednoč,
 Tako mi sreće
 Znam da nijedna
 Vratit se neće.

P. Preradović.

Noč na Blejskem jezeru.

Žarki solnčni so vgasnili
 Po robéh Triglava že
 Tičev kori potihnil, —
 Mrak pokriva vse gore.

Jezero stoji pokojno,
 Tiha noč razširja se,
 Zvezdnih lučic svit nebrojno
 Doli v ogledalo zrè.

In čolniček po vodici
 V gladkem teku priveslá,
 Lèpo kakor v srebrnici
 Z neba žarki se igra.

Bratje zvesti, srčnomili
 So v čolniciu združeni,
 So od šuma se ločili,
 Da bi prosto pèvali.

Pèsmi sladke, srčno vnete
 V tibo noč odměvajo,
 Srca v prsih vsèm pregrète
 V zvezdni plan se širijo. —

Čolnicè mirno dalje plava
 Čez globine jezera,
 Od mogočnega Triglava
 Krèpka sapa mu pihlá.

Duh slovenski srca viža
 In edini tako naj
 Slave čolnič, da se bliža
 Srečno čez globine v kraj!

And. Praprotnik.

Zdravljica.

Prijatli, obrodile
 So trte vince nam sladkó,
 Ki nam oživlja žile,
 Srcé razjasni in okó
 Ki vtopi
 Vse skrbi
 V potrtih prsih up budi.
 Komu naj prej veselo
 Zdravljico bratje! čmo zapèt?
 Bog našo nam dèželo
 Bog živi ves slovenski svèt!
 Brate vse,
 Kar nas je
 Sinov sloveče matere.

V sovražnike z oblakov
 Rodu naj naš'ga tresi grom !
 Prost ko je bil očakov
 Naprej naj bo Slovincov dom,
 Naj zdrobē
 Njih roke
 Si sponē, ki jih še težē.

Bog živi vas Slovenke
 Prelēpe žlahtne rožice !
 Ni take je mladenke
 Ko naše je krvi dēkle,
 Naj sinov
 Zarod nov

Iz vas bo strah sovražnikov.

Mladenčič zdaj se pije
 Zdravljica vaša, vi naš up,
 Ljubezni domačije
 Noben naj vam ne vsmrti strup,
 Ker zdaj vas
 Kakor nas
 Jo srčno branit kliče čas.

Dr. Prešeren.

Grabljice.

Zima in pomlad počivale ste,
 Grabljice moje, od zdaj pa več ne !
 Kosa že poje, hajd, hajd na goró,
 Hajd na zeleno goró.

Dēčko pred menoj z veselo rokó,
 Brusi in šviga strupeno kosó,
 Travica pada in pada pred njim,
 Jaz pa raztēpam za njim !

Rožice blēde krog mene leže,
 Več jim ne bije nedolžno srce ;
 Moje pa bije in bilo še bó,
 Jemljem od rožic slovó !

Solnce pripeka v zagrabek hitim,
 Mešam, obračam, se jako drvim;
 Preden ko lunica sije nad nam',
 Peljem na sěni se dam!

Urno in čisto pograbite ve
 Grabljice moje, travice lepě,
 Kadar dograbimo mrvo nocoj,
 Pojte počivat z menoj.

M. Vilhar.

Podskalská.

Ti jonáci z Podskali
 Jaky je to statny rod,
 Český a zachovaly,
 Bez cizoty a bez mód:
 Ať to jak chce v Čechách chodi,
 Podskalák
 Vlasti své se neodrodi
 Nikterak.

Jako stará Vltava
 Nezměnila posud běh,
 Podskalák vždy zůstává
 Starý, vlasti věrný Čech:
 Jak se proti bouři brání
 Vyšehrad,
 Podskalák národnost chrání
 Dosavad.

Český jazyk, český zpěv
 Nikdo nám nenahradi,
 Pro ně statek, pro ně krev
 Každý mile nasadí:
 Co nám slavní zachovali
 Otcové,
 Hodno, aby zastávali
 Synové.

Dokud máme silnou pěst
 Nedejme si pouta klást,
 Branjme svého rodu cest
 Nezrazujme českou vlast:
 Pakliže se kdo z nás bratří
 Odrodí,
 Toho hoďme jak se patří,
 Do vody!

P.

Ipava.

Ipavska dolina,
 Lěpota světa,
 Nam grozdja in vina
 Presladkega dā.
 Pod trto počiva
 Se hladno ljubo;
 Veselje se vživa,
 In věnča glavo.

Ipavska planjava
 Je krasna zares!
 In řeka Ipava
 Je radost očes!
 Spod skale pridere,
 Skoz mlake šumi,
 Cvetice opere
 In trte hladí!

Slovenske Ipavci
 Prepěvajo tlā,
 Veselo ko slavci
 Goreěga srcā!
 Čez vrhe planine
 Njih grozdje nesó,
 Zastran domovine
 Zneso se krěpkó.

Naj laška ravnina
 Še bolj se blišči
 Pa lěpša dolina
 Se tale mi zdí!
 Tedaj naj Ipava
 Na věko živi,
 Ker prva in prava
 Slovenska je hěi.

M. Vilhar.

Bohinska.

Cudapolna krajnska zemlja
 Daleč tebi para ni,
 Imenitna sestra Švajca,
 Vše od tebe govori!
 'Maš planine
 In doline
 Da okó mi ostrmí.

Mi Bohinci v srědi raja,
 Radost sladko vživamo;
 Hladna sapica izhaja
 Tu Savico pojemo.
 Rožce krasne,
 Zvězde jasne,
 Mične tukaj vidimo.

Po jezeru rib'ce igrajo,
 Gladko plava ladjica;
 Ptice spévajo po gaji
 Žlahtna raste travica
 In Bohinka,
 Ljuba Minka
 Je naj zaljša dčklica.

Triglav naš je kralj planine,
 Premogočni star očak;
 On navduši naše sine,
 Nepremagani mejak.
 Kraj gorenski,
 Kraj bohinski
 Bodeš mi spomin sladák.

J. Fleišman.

Pozdrav.

Pozdravim te gorenska stran,
 In tebe, Bled, široko znan!
 Sněžnikov sivih množica,
 Prisrčno bod' pozdravljena!

Pozdravljen bodi gospodar —
 Triglav kipeči, močni var!
 Planine rožno včncane —
 Bodite mi pozdravljene!

Otoka mila cerkvica,
 Nebes kraljica in gospá,
 Ljubeznipolna, vsmiljena,
 Ponižno bod' pozdravljena!

In že enkrat gorenska stran,
 In ti, o Bled, široko znan!
 Sněžnikov sivih množica,
 Prisrčno bod' pozdravljena!

A. Praprotnik

Gorenke.

Če gori pogledam
 Na strme gore,
 Se sladko zasméja
 Mi tužno srce;
 Gorenke priljube
 Triglava sestře
 Poštene Kranjice
 Postave lépe.

Cvetlice planinske
 Prežlahtno diše,
 Dčkleta gorenske
 Pa daleč slové —
 Iz ust jim premilo
 Se pšsem glasi,
 Ko slavčeka petje
 Ki ljubeo zgubi!

Rudeče jim lice,
 In modro okó;
 Univa Savica
 Z lahko rokó
 Sape jim zdrave
 Bistrijo glavé
 Jezera Mati
 Pa varje srcé.

J. Fleišman.

Peričnik.

Tam za Triglavom visokim,
 Ki gleda, kod Sava se zviija;
 Iz srēde zale
 Strme skale
 Ven kipi,
 Jo čez skališe
 Mrzlo piše
 Veličanski Peričnik.

Tamkej med hribi v samoti
 Nam Krajne imenitnost skazuje,
 Krog sebe moče
 Lesketeče
 Kapljice;
 Jo hitro dere,
 Sebe pere
 Veličastni Peričnik!

Teb' veličastni Peričnik!
 Naj vedno se slava prepēva,
 Ki sama pena
 Gor se spenja,
 K' dol' zletiš;
 Častiš s šumenjem
 In gromenjem
 Božjo vsegamogočnost.

J. Valjavec.

Na goro.

Na goro, na goro,
 Na strme vrhe
 Me kliče, me miče,
 Me vabi srcē!
 Na gori cvētica
 Naj zalše cvētó!
 In ptice preljube
 Naj slajše pojo!

Nad menoj na gōri
 Je svobodni dom,
 Iskal ga in našel
 Bliz neba le bom!
 Na gori pod menoj
 Oblaki visē,
 Nad menoj višave
 Bliščijo vedrē.

Na svobodni gōri
 Ni zemskih nadlog,
 Nad menoj, pod menoj,
 Krog mene je Bog!
 Tedaj le na gōro,
 Na strme vrhe
 Me kliče, me miče
 Me vabi srcē.

M. Vilhar.

Slava vinu.

Ko što iskra prahu
Sve razvija sile:
I vince junaku
Sve potresa žile;

Ugrije mu krvcu,
Razžari mu grudi;
Te k srčanu delu
Silnoga pobudi.

S tog je Marko 'nako
Nemilice pio,
Da b' nakičen vina
Rolji junak bio. —

Slava vinu daklen
Porad moći take!
Sokolilo uvěk
Naše nam junake!

J. Sundečić.

Ach ne-ní.

Ach ne-ní tu, ne-ní,
Co by mne těšilo,
Ach ne-ní tu, ne-ní,
Co mne těší!
Co mne těšivalo,
Vodou uplynulo.

Jaké je orání
Bez pluhu, bez koní.
Jaké je orání
Bez koleček?
Takové orání,
Jako milování,
Jako milování,
Bez hubiček!

Pořád mně dávají,
Co se mně nelíbí;
Pořád mně dávají,
Co já nechci:
Dávají mně vdovce,
Ten má jen půl srdce;
Půl ho dal nebožce,
Půl by dal mně. —

Planinar.

Visoko vrh planin stojim,
 V veselji rajskem tu živim;
 Tam dol' ljudje prebivajo,
 Veselje redko uživajo.
 Prid' vrh planin,
 Nižave sin.

Men' prvo solnce zablišči,
 Ko zajde, meni še svetlí;
 Mrakovi dol' stanujejo
 In srca omrzujejo.
 Prid' vrh planin,
 Nižave sin.

Men' bistre sape zrak vedre,
 Mi jasnijo glavo srcé;
 Tam dol' megle se vlačijo,
 Duha moré in tlačijo.
 Prid' vrh planin,
 Nižave sin.

Je poln čvrstih cvétic moj stan,
 Stojé viharju, zimi v bran;
 Tam dol' mehkužne hirajo,
 Se razcvetó, že vmirajo.
 Prid' vrh planin,
 Nižave sin.

Studenci bistri mi teko,
 Poje mi čredo in travo;
 Tam dol' se reke zbirajo,
 Jezove, brég podirajo.
 Prid' vrh planin,
 Nižave sin.

Po jasnem meni solnce gré,
 Al' zvezde migajo svetle;
 Tam doli strele švigajo,
 Med gromom hiše vžigajo.
 Prid' vrh planin,
 Nižave sin.

B. Potočnik.

Lovska.

Pustimo zidovje,
 Hajd! bratje na lov
 Skoz gozde, lésovje,
 Skalovje in rov.

Katerega mika,
 Le brž na nogé,
 Nasujmo smodnika
 Dovolj si v rogé.

Po čutarah pjače,
 Po torbah jedi,
 Kaj hléba al krače
 Kar lakot podi.

Pa puške na rame
 In hanžar na stran,
 Naj ure že rane
 Se pride na stan.

Svoboda je naša
 Do naših ograj,
 Zavrela bo kaša
 Če zine kdo kaj.

Prem dan se zaznava
 Zatrobi že rog,
 Da stresa dobrava
 Se daleč okrog.

Čez hribe, doline
Krdelo vihrá,
Obišče planine
Visokih gora.

Kar z goše zelene
Srnjak prileti
Otét si življenje,
Ker smrt mu prěti.

Al risanca počí,
Mu pride do dlak,
In kviško poskočí,
Pa zvrne se znak.

Po daljni pečini
Razlega se strěl,
Ki plašni zverini
Življenje je vzél.

Krdelo veselo
Prihrope z dolín,
Tje, kjer je grmělo
Kjer dviga se dim.

Ko vidi beguna,
Ni konca zdravíc,
Od šuma in hruma
Ne sliši se klic.

Vse hurra! upije,
Ker z njimi drví,
Klobuke prizdigje
In strělca slavi.

Loviti, drviti
Je nam čezi vse,
Divjino strěliti
Nam lajša srcé.

Saj srčnosti sine
Poznajo povsod,
K' Diane boginje
Obhajamo god.

Zdaj pa se spočimo,
Končali smo lov, —
Kosilo zavžimo
Bog daj blagoslov!

V. Kurnik.

Kmet.

Ko pomlad se bliža,
Svoj vrtec gradim,
In orjem in sėjem
In trte sadim.

Po létu koševam
Planine, doli,
In srpe bruševam,
Ko žito zori.

V jeseni gozdarim,
Otavo kosim,
Pšenico omlatim,
Pa grozdje mestim.

Po zimi počivam —
Kmet truden je vsak —
Orodje popravljam
In puham tobak.

Ves teden se trudim,
Si žudim roke,
V nedeljo hladim si
Glavico, srcé.

Če nimam le prevcč
Na rami nadlog,
Vrtim se in vriskam,
Če ravno sem vbog.

Ak peče srce me,
Pa vendar molčim,
Ker vem, da sem rojen,
Da naj več trpim.

Če kdo zaničava
Težavni moj stan,
Taj nima al srca,
Al nima možgan.

M. Vilhar.

Dobrovoljni kosci.

Že drobne ptičice pojô,
Zapojmo tudi mi;
Bogu naj čast in hvala bo,
Kateri nas živi.
Moj Miha ti zaspani ptič!
Ne slišiš nič? clo nič?
Fantiči vstanimo, tri slišal sem bit',
Vodirje nalijmo, in pojd'mo kosit'.

Poglej naš sosed že kosi,
Prav jasno nebo je;
Zaspanci, da vas sram kar ni;
Le brž vzdignite se.
Moj Jurka, oj ti veli ptič,
Ne poješ danes nič?
Le koso zdaj v roke in hitro za njoj!
Ledine so široke; bo likof nocoj?

Matevž naj gorši kosec je,
Res para njemu ni;
Glej, kak jo premiljonsko žge:
Čuj koso kak žviži!
On děla kakor turški meč,
Le smuk! jo maha preč.
Pa Boga zahvali za tolko moči;
Glej vsi smo se gnali, al' predi si ti.

Nekteri ima dost moči,
Pa ostrit' prav ne zna;
Kosišča prav naravnal ni,
Za to mu malo zda.

Tomaž pobrusi le kosó
 Da prav zapěla bo.
 Po tem jo spet rěži prav gladko naprej,
 Junaku se košnja ustavljat' ne smě.

Krtin in kamnja ogni se,
 Da kose ne skrháš.
 Prav hladna rosa danes je:
 Jelj Grega, moj pajdaš?
 Tam gospodarja zdaj poglej;
 Le brž naprej, naprej!
 Rad jesti in piti obilo nam da,
 Saj smo pokosili skor vsaki za dva.

„Fantiči! danes pridni ste,
 Ne bil bi ne věrjeli!
 Iz čutare napijte se,
 Da vsaki bo zapěl.
 Ti Blaže dobro grlo 'maš,
 Zasukati jo znaš.“
 Pač z grlom premorem dekličev devet;
 Pa skrhano koso poostril bom spet.

Pomahali zdaj travo smo,
 Pred solncem kose skrij,
 Da jih oškodvalo ne bo;
 Z vodirjev vodo zlij.
 Noj, Grega, kar ne bodi tak,
 Ne bodi meglenjak!
 Ostrila poberi in pridi pod hrast;
 Veselo zaukaj všem koscom na čast.

Juhel Juhe! skončali smo,
 Dobili vina pit';
 Potica se prilegla bo,
 Jo čemo zdaj drobit'.
 Glej mati nam za likof da
 Plečeta dva, glej dva!
 Njej zdravje napijmo: Bog živi nas vse,
 Ki daje nam roso in lépo vremè.

Mladenči ne pozab'ite vi,
 Da nosi smrt kosó,
 Pokosili smo rože mi,
 Smrt nas kosila bó.
 Le glejmo, da nas ne vlovi
 Brez božje milosti,
 Tak shranil po smrti, kot žlahtno senó,
 Bo Oče nebeški nas v sveto nebó.

Jož. Lipold.

Mlatic.

Urno čépec iz pod rok,
 Pikapoka, pikapok!
 Bratje naša doba je,
 Hajd za rano na noge,
 Urno čépec iz pod rok,
 Pikapoka, pikapok.

Urno i. t. d.
 Vdarimo na polni snop!
 Zlato zrnje skakaj v strop.
 Urno i. t. d.

Urno i. t. d.
 Snope koj obrnimo,
 Krépkó jih namlatimo!
 Urno i. t. d.

Urno i. t. d.
 Škopo strani, slamo v kraj!
 Zlato zrnje na vršaj!
 Urno i. t. d.

Urno i. t. d.
 Zadnič žito zvečajmo
 Vina semkaj, žejni smo!
 Urno čépec iz pod rok,
 Pikapoka, pikapok.

M. Vilhar.

Orač.

Pomlad potrka
 Hajd na noge,
 Nam bo ogréla
 Možko srce!
 Plug iz pod stréhe
 Brano na dan!
 Jarne na vole,
 Kdor ni zaspan!

Zemlja se tala,
 Svet Valentin
 Vabi na délo,
 Dela sem sin!
 Zjutraj naprežem
 Plug svoj držim,
 V desno in lévo
 Brazde drobim!

Žito posejem
 Tukaj in tam;
 Marno povlečem,
 Potlej pa dam'!
 Sprežem voliče
 S plugom pa v kraj!
 Jesen klicala
 Bo ga nazaj!

M. Vilhar.

Kosec.

Železa, dve osli
 In čutarico
 In koso na ramo,
 Pa hajd na goró!
 Zelena senožet
 In trave lěpé,
 Me vabijo k sebi
 Na hladne vrhé!

Pred solncem že sklepljem,
 Nabrusim kosó,
 Po travi jo sučem
 Z veselo rokó!
 Za menojo raztepa
 Pošteno dékle,
 Obrača in grabi
 Travice lěpe!

Nad nama razgrinja
 Se jasno nebó,
 Pa moje nebesa
 So njeno okó!
 Voziček nalagam,
 Naprezam in grem,
 Zapejem, zavriskam,
 Bogu hvalo vem.

M. Vilhar

Plévia.

Me smo déklice vesele,
Kakor bela rosa mlade,
In prepévamo kaj rade,
Kadar žito pléjemo.

Urno, urno sestre drage
Ves plével iz plodne njive!
In sadike vse škodljive
Urno naj populimo.

Krog in krog pojó škrlice,
Proti solnčeku letijo,
In molitvice puhtijo
Gor za njimi do nebá!

Urno, urno sestre drage!
Njivo moramo dopléti!
In po tem pa pĕsem pĕti
Večnemu na večno čast.

M. Vilhar.

Ženjica.

Pšenica je zrĕla,
Ko čisto zlató,
Bom srpek uzela
Z veselo rokó!
Na blaženo polje
Pred dnevom hitim,
In dobre sem volje
Pĕvaje trpim!

Moj srpek prav poje
In reže ko strup,
Pa pĕsmice moje
Navdaja mi up,
Pred srpom podira
Se klasje ljubó,
Zastonj se upira
In maja z glavó!

Moj dragi pa snopje
Za menoj vozla
Ga vozi v poslopje
In spravlja z voza.
Sem pridna ženjica,
Za klasje skrbim;
Na tleh je pšenica
Očeta častim!

M. Vilhar.

Perice.

Mati zakličé pridne déklice:
Hitro vstanite! prat se mudi.
Srajce, rokavce, rute in peče,
Prte poberte, prat se mudi.

Žehto končale, lug ste izprale,
 Le na perišče nesite prat!
 Ptičke vesele vam bojo pèle,
 Ribice hočjo vas pozdravljat.

Pridne perilje, da b' se učile
 Tudi oprati svoje srce,
 Grenke solzice vaše dušice
 Bojo omile, očedile.

Dobro ožmíte ino splaknite,
 Vmazano p'stiti, b'lo bi grdó;
 Solnce sušilo nam bo perilo
 Bèlo ko snèg se bliščalo bó.

Prav spokoriti, dobro omíti
 Grešniki mormo svoje srcé;
 Milost bo sjala, srce nam vžgala,
 Da bo v ljubezni svetilo se.

Solzice.

Tebe kličejo solzice,
 Ki pred menoj zdaj bežiš,
 Oblédvati moje lice
 Brez usmiljenja pustiš.
 Si nad srcem se motila,
 Vedno vnetim le za te,
 Ko ga, draga, si zvolila,
 Ni zvestobe bolj čistè.

Naj ti mir cvètè na svètu,
 Z mojega srca beži,
 Lipico pozabi v cvètu,
 Kjer mi tvoj spomin živi.
 Se ti odpirajo sladkosti,
 Dragi venčiki pletó,
 Lahko ranjeno bridkosti
 Moje srce pilo bo.

Bi le mogel pozabiti
 Tvoj ljubezni poln obraz!
 Te li moram zapustiti,
 Pomnil te bom vsaki čas!
 Žalost mi srce zaliva,
 Le po tebi hrepenim,
 Dokler grob me ne pokriva,
 Ljubi mir zastonj želim.

Věnac ljubezni.

I.

Zemlja se zagrne v tmine,
 Glava težka mi zaspi;
 Duh čez hribe in doline
 Na perutah k teb' hiti.

Teb' v naročje glavo trudno
 Denem, gledam ti v obraz,
 Ti pa smejaš se priljudno
 Ko si se nekdanji čas.

Mi kušuješ mlado lice,
 K srcu nosiš mi rokó,
 Brišeš radostne solzice,
 Ki po licu mi teko.

II.

V ljubem si ostala kraji,
 Jaz pa šel sem daleč preč,
 Morebiti sreča naji
 Tu ne združi nikdar več.

Ves čas, ko si mi odvzeta,
 Štejem ure, štejem dni,
 Z ur so meseci, z dni so leta,
 Měscov, let pa konca ni.

Pomlad se na zemljo vrne,
 Petje slavcov se zbudi,
 V cvetje zemlja se zagrne,
 Za me pa pomladi ni.

III.

Čas vrti se neprestano,
 Celi rane in deli,
 Meni pa nekdanjo rano
 Vsak dan zopet obudi.

V teku, ki tekó ga leta,
 Draga, ti postala boš
 Modra žena iz dekleta;
 Jaz iz fanta moder mož.

Srce mirno bo postalo,
 Zginol čas bo sladkih sanj,
 Drugega ne bo ostalo,
 Ko solzê v spominu nanj.

IV.

Moja pšsem bo nosila
 Tvojo hvalo križem svēt,
 Z ust mladenčev se glasila
 Bo še v času poznih lét.

Íz solzá, ki so vesele
 Mi rosile moj obraz,
 Rože bodo razcvetele,
 Ko spet pride cvětja čas.

Iz solzá, ki so otožne
 Zalivale mi okó,
 Vijolice pa pobožne
 Pomlad obrodila bó.

S. Jenko.

Samo.

Kje nek zemlja grobe krije,
 Kjer junaci domačije
 Mirno smrtno spanje spě?
 Al nihče za njě ne vě?

Rad nad tvojo, hrabri Samo,
 Bi pokleknol črno jamo,
 Kušnol rušnjo, ki pod njo
 Hrabro ti leži těló!

I kleče tik tvoje rake
 Sebi moč ljubezni take,
 Kakoršno si ti gojil,
 V srce bi le-to le vlil.

V pěsmih glas bi svoj povzdignol,
 Z njim Slovence bi navdihnol;
 Tvojo vrednost rod spoznal,
 Tebe vreden bi postal. —

S. Jenko.

Vysoka hora.

Horo, horo, vysoká jsi!
 Má panenka vzdálená jsi,
 Vzdálená jsi za horama,
 Vadne láska mezi náma.

Vadne, vadne, az uvadne!
 Není v světě pro mne žádné,
 Není žádné potěšení,
 Pro mne více k nalezení. —

Sila spominja.

Drug ti je v skrbno nastavljene mreže
 Nestanovitno zasačil srce;
 Vendar na mene še nekaj te veže,
 Kaj da je, komaj med nama se ve.

Marsikdaj se govorica ti zmeša,
 Ko me zagledaš med drugmi ljudmi,
 Marsikdaj tvoje oko me pogrěša,
 Iščeš okoli me s plašnim' očmi.

Večkrat ko vtrudena praznega hrupa,
 V misli zamaknjena sama sediš,
 V sili v spomin se ti pevec brez upa,
 Stari čas skoro nazaj si želiš.

Marsikdaj ko ti tvoj ljubi zapoje,
 Sreče v ljubezni se baha vesel,
 V srcu te zbadajo pësmice moje,
 Ki jih od njene nesreče sem pël.

Sama sodila si prej me nemilo,
 Sama me zmiraj še sodiš ostró;
 Pravijo vendar, da slabo plačilo,
 Kdor me pri tebi zatoži, dobó.

Trdna med nama vzdiguje se stena
 Z brezna globoc'ga do strmih nebes;
 Vendar ne vdrža želj skrivnih plamena,
 Da bi ne mogel on švignoti čez.

Ne pozabiti jih so te prosili
 Drugi, ne moje prevzetno srce;
 V mislih ti niso al' mene posili
 Pomnila boš ti do zadnjega dne.

Dr. Prešeren.

Borba.

Kud ste svibnja mog časovi kratki?
 Nade sancí zlatni dan i noć?
 Kan pod lěto ode slavulj sladki,
 Vidio sam vas hitrom jagmom proč. —

Smrki sunce! danah mi nerodi!
 Dosta dugo čekô sam zahman:
 Čas mladosti tonu, kô tone u vodi
 Zlatan prstan . . . proso je moj dan.

Tražih sladki mir u prašnih knjigah
 Kan u ružah pčela traži međ;
 Plaća praha, plaća gorkih brigah
 Sad je meni uspoměne jed.

Iz srca mi nauk sanke dere,
 Mladih mojih danah sladki dar:
 Razbjenog se hvatam čuna vere
 Ko razbjenih dasakah mornar.

Nu čas beži ko noćca ozori;
 Razbjen čun mi izbaci talas . . .
 Gdě ste sancí? gdě li zlatni dvori?
 Gdě ti zvězdo, što sjala on čas.

Stanko Vraz.

Sanja.

Pri zeleni mizi
 Moški ino ženske,
 Družina gospode
 Bila je slovenske.

Z družinjo možakov
 Gospodične zale
 V našem so jeziku
 Gladko vse kramljale.

Ves zavzet sem gledal,
 Čudu sem se čudil,
 Da iz sanj goljufnih
 Kviško sem se zbudil.

S. Jenko.

Srca sile.

Kadar gledam v nebo jasno,
 Kadar gledam v tibi, mirni ščip,
 Mi veselja bije glasno
 Srce, kaže mi oko nje kip!
 Ko vidim tako zvezde mrgolėti,
 Mi srce mora pesmico zapėti.

Kadar pride zora zlata,
 Kadar solnčni žark mi priblišči,
 Se zelena vzdiga trata,
 Ptica melodije mi glasi;
 Today v natoro krasno le hiteti
 Me sili in pesmico zapeti.

Tam ko vidim cvetke mile,
 Ko natore vidim zelenjad,
 Kamor srca so me sile
 Gnale, si želim le zmir ostat',
 In slušat ptice sladko žvrgolėti,
 Pa tudi z njimi pesmice si pėti.

Janko Vijanski.

Bčelar.

Bučelice rojite,
 Iz ula izletite!
 Po pisani livadi;
 Razpnite perotnice,
 Preljube sirotice!

Skopneli so sněgovi,
 Potihnoli vetrovi,
 Že rožice cvetijo
 In kronice dišijo;
 Bučelice rojite,
 Na pašo izletite!

Po nebu solnce plava,
 Vesela je narava;
 Metulj po polji lėta
 Od cvėta pa do cvėta;
 Bučelice rojite
 Na cvėtje poletite.

Le pojdite po polji
 Po cveticah okolji,
 Medu mi naberite,
 Na dom ga nanosite,
 Da bote svoje cele
 Za zimo preskrbele.

Naložite nožice
 Za božične potice,
 Napolnovajte stene
 Za svečnike crkvene;
 Bučelice rojite,
 Iz ula izletite!

Lepa Anka.

Ala je lepa naša Anka!
 Da p' je istina? dal je san?
 Tresu se bor i jela tanka,
 Navidjajuč joj struk tanan.
 U jugu sladki sbor slavuljah
 Šuti nje čujuč sladji glas;
 Nad njome trepti roj metuljah
 Mnijuč da j' cvetak nje obraz.
 U vrtlju s dive krasne ruže,
 Gledeč taj licah, ustah raj;
 Hitri ju hladci grleč kruže,
 Da ju odvedu u svoj gaj.
 Niz stenu pljuska, u dol skače
 Brže i brže vodopad,
 Gdē igrajuč se, prst namače;
 Da ga poljubi, nosi hlad.
 Tako sve čezne, da ju prati
 I grli ljubeč njezin sled;
 Samo ja moram ovdē stati,
 Gdē me začara nje pogled.

Stanko Vraz.

Moj vrtec.

O ljubi vrtec, vrtec moj!
 Veselje imam vse s tobaj;
 Razgrinjaš mi cvetice mile,
 Ki dušo bodo mi vodrile.

Cvetlice mile so same,
 Ki v srce moje govore;
 Iz njih besēda sladka veje,
 Ki dušo celo mi pregreje.

Človeška govorica ni,
 Iz rožic ki nam govori;
 Nebeški glas iz njih se čuje,
 Ki čudno giblje, navdihuje.

Zatoraj ljubi vrtec moj!
 Veselje imam vse a tobój;
 Razgrinjaj mi cvetlice mile,
 Ki dušo bodo mi vedrile!

A. Praprotnik.

Na vrtu.

Po vrtu sem hodil,
 Cvetlice sem bral,
 Otrokom naj lepše
 Za vënce dajal.

In vënce splétali
 So mične, lépe,
 In zraven ustíli
 Besede sladké.

O mila nedolžnost!
 Kak sladko živiš!
 Pri rožcakh minuljivih
 Se tak veselíš!

Nedolžne ročice
 In čisto srce,
 Te rožce so tiste,
 Ki tebe zlaté.

Oj zmiraj tak sladko
 Tvoj cvét, da bi klil!
 Med rožce naj raje
 Bi v vënce ga vil!

A. Praprotnik.

Mati.

Déte révno, déte malo,
 Kdaj nek bodeš poplačalo
 Vse skrbi, kih tvoja mati
 Za-te móglá je prestati?

Sem pod srcem te nosila,
 Z lastnim mlékom te dojila,
 Noč in dan za te skrbéla,
 Noč in dan za te živéla.

Postljo kolkokrat prestlala,
 Zibelj tvojo sem zibala,
 Ti zapéla pésem sladko,
 Da zaspalo si čez kratko.

Čez te potlej se nagnila,
 Srčno k Bogu sem molila:
 „Oče hudega ga brani,
 Meni, sebi ga ohrani.“

Déte malo in ubožno,
 Bodi pridno in pobožno:
 S tem skrbi mi boš plačalo,
 Déte révno, déte malo!

S. Jenko.

Planinarica.

Rožic ne bom trgala,
Da bi vence spletala;
Mirno, svobodno, ljubó
Po planinah naj cvetó.

Ako bi jo trgala,
Rožica bi vmirala,
Glavico obēsila,
Solnca ne bi včakala.

Tudi jaz sem rožica,
V božji vrtec vsájena,
Skrivam se zdaj tu zdaj tam,
Trgati se pa ne dam.

Rožic ne bom trgala,
Srca so nedolžnega;
Naj z menoj še vživajo,
Mir, ljubezen, svobodo!

M. Vilhar.

Jadransko morje.

Buči, morje adrijansko!
Bilo nekđaj si slovansko,
Ko po tebi hrastov brod
Vozil je slovanski rod.

Ko ob tebi mesta bele
Naših dēdov so cvētele,
Ko so jadra njih ime,
So nosile njih vojske.

Tiho morje! kam si djalo,
Al brodove pokopalo,
Si jih zbiló ob peči,
Da jih vidēti več ni?

Morje ni jih pokopalo,
Ob peči jih ni razdjalo;
Da jih vidēti ni več,
Tega kriv je tuji meč.

S. Jenko.

Moja gomila.

Ko zaspal bom v smrti,
Ne kopljite jame,
Kjer vrste se križi;
Tam ni mesta za me.

Na visoki Tatri
Jamo mi skopljite,
Tri drēvesa svete
Na-njo zasadite.

Tam moj duh bo gledal
Na vse štiri strani,
Dokler svētla zora
Dneva ne oznani.

S. Jenko.

Pesem starega Krajnca.

Kaj doživel sem na svēti?
 Bog se usmil', kaj se godil!
 Vsak nerodno če živetl
 In pregrehe kraja ni.

Če zmešnjavo oblek pogledam,
 Skoraj Krajncov ne poznam;
 Vsi podobni so sosedam,
 Bit' Slovenci jih je sram.

Pri tih spakih je vganjvati:
 Biba leze, biba ni —
 So Slovenci imen'vati,
 Če polž kozel je z rogmi.

Vsak oškomban po soldaško,
 Zajc mu striže pod brado,
 Hlače nosi po francozko,
 Nemeč, Lah je za pestjo.

Zdajne kmetiške dekleta
 Kakor žlahtne so gospe,
 Vsaka 'z škatljice uzeta
 V zlatu, svili: to se ve.

Oblačila vse imajo
 Iz angleškega blagá,
 Vsēm domačim slovo dajo,
 Kar je tujga, to veljá.

Barke nam blago nesejo,
 Vino, žganje ljubi vsak,
 Že kofé beračl p'jejo,
 Kmal bi vrglo to me znakl

Vsak čez hude čase toži,
 Da nikjer ni dnarja vzet;
 Pa si slep sam težo množi,
 Potlej z lahko če živet.

Kar srce je zlezlo v hlače,
 U opasico pa vrat,
 Glava biti če drugače,
 Jela torej se mēšat.

Mladi star'ga več ne sluša,
 Stari mlad'ga še spoštuj!
 Moj Bog, kaj še človek skuša,
 Svēt pa je če dalje huj.

„Stara šema tiho hodi,
 Drži jezik za zobmi,
 Al pa te jemal bo zlodi“
 Tak mladina govori.

Ni ga več moža besēde,
 Ko bi z lučjo ga iskal,
 Namēst mož so brze zmede,
 Noč'jo vedēt' kar je prav.

Dēlavci le na goljfijo
 Dēlajo in na okó,
 Kupci imajo odrtijo
 Za tovaršico zvesto.

Kdor gospodski dim če bití
 Začne vōro zaničvat';
 Da ga svēt začne hvaliti,
 Trapa věčnega imenvat'.

Ženske naše več ne znajo
 Tihe sramožljive bit',
 Vse z jezikom obravnajo,
 Zlodja znajo ž njim krotit'.

Se po dviških šapljih praša,
 Proč so prešli že povsod;
 Čganost se za mizo znaša,
 Dvištvo šlo za duri v kot.

Silno silno vera peša,
 U pregréhlih vse tîci,
 Čudno se nam štrenja mësä,
 Voz nam le pod pot leti.

S šibo lakote, bolezni
 In z vojsko je Bog svaril;
 Nas oteti večnem brezdni —
 Pa se je zastonj jezil.

O ko b' rajnci oživeli,
 Vidli, kaj je zdaj na svet',
 Za glavó bi se prijeli,
 Naglo si želeli vmrét'.

Če tako še dalje pojde,
 Sam ne vem, kaj bo 'z tegä,
 Pa saj bo brez moje škode
 Kmalò pojdem iz svëta.

Narodna

Ruža.

„Vidio sam ruže cvetak mlad
 U krasnom njegvom blésku;
 Sjaše kó zora, rano kad
 Iznese luč nebesku . . .“
 Kaži mi,
 Krasna dévo!
 Kaži mi:
 Hočeš li igrat? . . .

„Digne se šapat, hvale šum,
 Svako ju dvorit prosi;
 Jer svako srdce, svak ju um
 Nad ruže sve uznosi . . .“
 Kaži mi,
 Krasno srdce!
 Kaži mi:
 Hočeš li igrat? . . .

„Dojde i junak pesnik k njoj,
 Uzhićen roneó pšme:
 Divna je ruža i nje goj,
 Al se je taknut nesmé . . .“
 Ah slasti,
 Krasna dušo!
 Ah slasti
 Igrajué s tobom!

Stanko Vraz.

Pomlad.

Pomlad mila
 Odklenila
 Svoj veseli nam je raj;
 Cvětje klije,
 Radost sijé,
 Zeleni že vrt in gaj.

Zdaj le hiti
 Vénce viti
 O mladina! zdaj je čas!
 Dan zbežuje,
 Cvět vsahuje,
 Kmalo mine rožni kras.

Zraven tudi
 Ne zamudi
 Poiskati dušni sad!
 Pomlad ide
 Zopet pride
 Čas mladosti le enkrat.

A. Fraprotnik.

Dobro jutro.

Lahno gine
 Groza tmine,
 Petelina glas
 Drami tiho vas.
 Dobro jutro!

Mrak se vrne
 V jame črne,
 Tamne zemlje dnó.
 Zvezde gasnejo.
 Dobro jutro!

Skozi vrata
 Neba zlata
 Zora priblišči,
 Nebes rudeči.
 Dobro jutro!

Svet se maja,
 Ino vstaja;
 Ptíči zapojó,
 Duri se odpro,
 Dobro jutro!

V bliska slavi
Zdaj pozdravi
Plan, goro in zrak,
Solнца béli trak.
Dobro jutro!

Vname dělo
Se veselo
Neštěvilnih rok,
Vrt miglja in log;
Dobro jutro!

Solnce hoče
Biti vroče
Odneha hlad;
Toraj zadnjikrat:
Dobro jutro!

Podgoraki.

Studenček.

Studenček pod skalo
Samotno kipi,
Vodico prezalo
Pred seboj vali.
U senco se skrije,
Ko solnce gorkó
Po logu zasije
Nad bistro vodó.

Zdaj mrzla vodica
Po senci šumi,
Iz ktere se ptica
Napiti želi.
Bliz tebe stojijo
Vijolce lepe,
Prežlahtno cvetijo,
Prijazno diše.

Pri tebi počijem,
Se dobro hladim; —
Se vode napijem,
Ter žejo vgasim.
Studenček pod skalo
Samotno kipi;
Vodico prav zalo
Pred seboj vali.

Obalo.

Petelinček.

Petelinček se j' oženil,
Pri lépi béli pišici.
Muha je bla družica,
Komar pa starašina.

Komar je z muho plesal
Da se je medvėd trėsál.
Muha se je spodteknila,
Piskre vse preobernila.

Komar je segel po poleno,
Pa vdaril muho čez koleno.

Pošljimo ji po padarja,
Po tega ljub'ga dragarja.

Preden padar priteče
Pa muhi kri odteče.

Narodna.

Šent-Urbanova.

Preljubi sveti Urban,
Ti dober naš mejaš,
V goricah ti stanuješ,
In žlahtno grozdje 'maš;
Le zori ga — in medi ga
(Boš dal nam dober mošt.)

Iz gorce v gorco gleda,
Al Urban zeleni;
Veseli mejašu kaže,
Kdar zelen plašč dobi.
Povabi ga, da b' v hramek šla,
(In pila vsak en glaž.)

Veselo te na hribcu
Vsak kmetič počasti;
Okol' podole tvoje
Rad brajdo naredi.
Le varji nam — oskrbi nam
(Gorice žlahtna sad.)

Po svetemu Mihelu
Trgatev dobra je,
O svetemu Martinu
Pa vince krsti se;
Le pijmo ga, hval'no Boga,
(K' nam dobro vince dá.)

Vsak priden kmetič skrbno
Vinograd okopà,
In k svetemu Urbanu
Se v gorco rad poda;
Pogledat gre, kak kaže se,
(Al čepek še drži?)

Na zdravje vseh Slovencev
Naših prijatelov,
Posebno pa Dolencov
Urbana sosedov:
Nalijmo mi, popijmo vsi
(Slovence Bog živi!)

Narodna.

Občutki.

Ko zagledam jasne vas gore
Z večnim sněgom hēlodēte,
Iz srca vzdigujejo želje
Se popred nerazodēte,
Čudno v meni gane se srce,
Kaj godi se mu, samó ne vō.

Ko zagledam lépo zelenjad,
 Kjer studenc se bister vije,
 In pihljaje tiholjubni hlad
 Med cvetlice dívne dije,
 Čudno v meni gane se srce
 Kaj godi se mu, samo ne vé.

Ko zagledam polno zvezd nebo,
 Milo-sjajno bélo luno,
 Skozi gajev slišim v noč temno
 Biti miloglasno struno.
 Čudno v meni gane se srce
 Kaj godi se mu, samo ne vé.

Ko zagledam žarovnet obraz
 Čiste ljubljene dévice,
 Kteri vije žlahtnogladi las
 Se čez bélo, zorno lice,
 Čudno v meni gane se srce,
 Kaj godi se mu, samo ne vé.

Ko zagledam polno radosti
 Drago svojo domačijo,
 Ko se struna srčna oglasi
 Pěsmi mile se zbudijo,
 Čudno v meni gane se srce,
 Kaj godi se mu, samo ne vé.

Kaj, prijatli, je le vendar to
 Čudno srca hrepenenje?
 Čujte, čujte, to srca blago
 Je nebeško poželjenje.
 Kadar v meni gane se srce,
 Njega v njem občutki se budé.

Novoletnica.

Vsak kaj drugega si vošči
 Vsak kaj drugega želi:
 Taj na suhem in na morji
 Sreče najti hrepeni.

Toraj vatrèci je težavno,
 Vsém vošilo prav ne bó,
 Temu čast le, čast dopada,
 Drug le pazi na mošnjo. —

Tu bi dobro bilo solnce,
 Tam bolj dež prilega se;
 Pač je križev polna zemlja
 Kdo sošteti more vse?

Vse to dobro poravnati
 More milost le z nebes,
 Le od zgoraj se razširja
 Blagostanje čez in čez.

Toraj mir in zadovoljnost
 Naj nebesa nam rosé,
 Da zacelijo se hude
 Rane, ki nas še skelé.

Zjutraj.

Solnce čez hribček gre
 Luna pa za goré,
 Zvezdice presvitlé
 Se potopé.
 Solnce čez hribček gre;
 Rožice se budé
 V' rosi pa njih glavé
 Krasne blišče!

Solnce čez hribček gre,
 Ptičice žvrgolé,
 Žarkov se veselé,
 K nebu leté!
 Solnce čez hribček gre,
 Pěsmi v nebo doné,
 Rajati tudi smé
 Moje srcé.

M. Vilhar.

Pod prozorom.

Moja pèsma krotko moli
 Kroz tu tihu noć:
 Dodji s běla grada doli,
 Dodji, dušo, dodji!
 Šuštec tresu grane bori
 U mēsečini:
 Nek te, dušo, strah nemori;
 Neprijatelj spi.

Čuj slavića u dubravit
 Vapi njegov pēv:
 „Utěši ga, što ga stravi
 Najkrasnija dēv'!“
 On razumi srdca jade,
 Milih udes hud;
 On razblažit pēsmom znade
 Svaku nježnu grud.

Ded' i tebe da razblaži!
 Sidji k men' u gaj!
 Ah smiluj se i pokaži
 Pěvcu put u raj!
 Ah put u raj!

Stanko Vraz.

Đelapust.

Prijazno zvonjenje
 V dolino doni,
 Nam praznik znanuje
 Veseloglasi!
 In đelo težavno
 Končali smo že
 Dovoljno, veselo
 Nam bije sree.

Hvaležni zapojmo
 Zdaj slavo Bogu,
 In pojd'mo veselo
 Počivat domu!
 Gospodovi praznik
 Približal se je,
 On duši veselje
 In moč nam daje.

O kako zahaja
 Nam solnce lěpó,
 Ozira se milo
 In jemlje slovó!
 Oj solnce prijazno
 Vabiti nas će,
 Na praznik veseli,
 Da ž njim bi šli tje.

Tam vedno obhaja
 Se praznik vesel,
 Nikoli ne mine,
 Ga Bog je začel!
 Ko enkrat se stekel
 Življenja bo čas,
 Bo đelapust večni
 Tud prišel za nas.

A. Praprotnik.

Moje jutro.

Vse že rože ljubo cvetu
 U prijaznem cvétnem letu;
 Rosna vsa je trava,
 Al' má ljuba spava.

Ali roža ni rumena
 Ino kita ni zelena
 Ni vabilna trava,
 Dokler ljuba spava.

Solnce zlato toplo sije
 Popke mlade s cvétjem vije,
 Ali cvétja slava
 Moja ljuba spava.

Kadar ona mila vstane,
 Takrat moja zora svane,
 V slasti srce plava,
 Ljuba već ne spava.

Ljudevit Vukotinović.

Zvečer.

Solnce je že utonilo,
 Žarki vzeli so slovó,
 Mrak in megla pogrnila
 Sta dolino in goró.
 Tihe so premile ptice,
 Skrile so se v perjiče;
 Tam vise do zlate zore,
 Zibljejo jih vejice.

Rosa pada na ravnine,
 Krčijo se rožice,
 Zavijajo se v peresa,
 Da ne zmrzne srčice.
 Měsec bléde žarke sije
 Za oblake plavajoč, —
 Drage sestre, sladke sanje,
 Spite mirno — lahko noč.

M. Vilhar.

Udaljenoj.

Mlada krasna domorodko,
 Světlo-kosa, bělo-ruka!
 Znaš li vreme, kad ma desna
 Vila ti se oko struka?

Od sto svěćah sja dvorana,
 Od sto zvezdah — krasnih očiu';
 A ja htio bi sad, da mogu,
 Taj noćni dan sasrt noćju.

U kolo se momčad hvata,
 Al nij meni do zabave,
 Več ja žudim, kó što lani,
 Igrat s kosom tvoje glave.

Žudim čarom od celovah
 Usta moja k njoj prilěpit,
 Gledajuć ti rajske oči
 Za ostali svět oslěpit.

Ali z Bogom, što si prošó,
 Čase kano strělja s luka!
 S Bogom i ti, domorodko,
 Světlokosa, běloruka!

Stanko Vraz.

Večerna.

Solnce se je skrilo,
 Zvon je že odpel;
 Delo se storilo,
 Dan je slovo vzel.
 Začne se drugoč
 Za počiti noč,
 Nam za mlado jutro
 Dati novo moč.

Pod perutmi božjim'
 Lahko sladko spim,
 K Jezusu izdihnem
 Ko se prebudim;
 Božji angeli
 Bojo varvali
 Njega, ki se z Bogom
 Vleže in zaspi.

Zvezde lesketajo,
 Nebo se svetli,
 Nam na znanje dajo,
 Da tam noči ni.
 Solnce je Bog sam
 Svojim ljubejam!
 Večna luč jim sveti
 Kjer je večni dan!

Srečen, kdor nedolžno
 Ino prav živi,
 Srečen, kdor pobožno
 Sklene svoje dni,
 Srečna družina
 Tamkaj čaka ga;
 Ž njo na večne čase
 Gledal bo Boga.

Kolko revnih, vboгих
 V noči zdaj trpi,
 V sili in nadlogah
 Spanja si želi.
 Nočem pozabit
 Lepo zahvalit
 Večnega, ki meni
 Daja si počit.

Oče tebi hvala
 Za dobrote vse;
 Ki mi jih darvala
 Tvoja roka je.
 Ljubi angelj moj
 Varuj me nocoj!
 In prihodnjo jutro
 Bodi Bog z menoj!

Sprehod.

In srce, ti se ne zbudiš,
 In jezik vedno le molčiš?
 Zdaj klije tebi dvojni cvet:
 Spomladni čas, čas mladih let.

Poglej obrni se okrog,
 Zelena gora živ je log,
 Povsodi pomladanski cvet
 Vesvoljni v svate vabi svet!

Podaj prijatel mi roko,
 Pod milo ideva nebó,
 Kjer njiva zopet zeleni,
 Nad njo škrjanec žvrgoli.

Al spet si tukaj znanec moj?
 Le dvigni se na glas zapoj;
 Naj petja glas veselja klic
 Oznanja nam prihod cvétlic!

S. Jenko.

Zvezdica.

Mrak tihotni vas že krije,
 Sladki mir na zemljo lije
 Mili žar večernice.
 Ptica v logu mirno spava
 Le oblakov čreda plava
 Pod obnehjem semtertje.

V majhni izbi děte bolno
 Blédih líčic tuge polno
 Spi na revni postljíci.
 Zraven čuje mati bléda
 In zvézdica svetla gleda
 V izbo tihe žalosti.

Zdaj zarudi děte v lica
 Vtrne svétla zvézdica
 In zleti pred oknice;
 Čuj glasove sladkomične,
 Od zvézdice žarnolične
 Govor tí zasliši se.

„Sladki sinek, děte bolno,
 Vbogo děte, tuge polno,
 Čuješ li, poznaš moj glas?
 Gledaj, jaz tvoj oče mili,
 Prišel v zvézdosvételém krili
 Sem na zemljo k tebi v vas.“

„Pojdi z menoj, sinek blagi,
 V moji domovini dragi
 Ni bolezní, ni solzá;
 Tamkej zdravje véčno klije,
 Žar veselja vedno sije,
 Družba angeljčkov igra.“

„Pojdi z menoj sinek mili,
 Angeljčki ti bodo vili
 Svetlozlate venčike;
 Bele trgal boš cvetlice,
 Božal svetle boš zvezdice
 Kakor krotke ovčice.“

„Pojdi z menoj v stanje krasno,
 Kjer nebo je vedno jasno,
 Kjer je mili oče tvoj!
 Čuj, kak pesmice donijo,
 Angeljci nasprot hitijo,
 Pojdi, pojdi sinek moj!“

In glej! brepeneč ročice
 Děček dvigne, žarno lice
 V sladkem sméhu oblědi;
 Milo mamico pogleda —
 Vgasne zvezda svetlobleda,
 Vbogo dete v smrt zaspi.

Jeriša.

Slanca.

Je pa davi slanica padla
 Na zelene travnike,
 Je vso travco pomorila
 In vse žlahtne rožice.

Meni pa nič ni za rožce,
 Ako slanica jih vzemě;
 Meni je za děčlo mojo,
 Ki pustiti hoče me.

Ravno srědi mojga srca
 Edna rožica cvěti,
 Če ne boš ji prilijala,
 Se gotovo posuši.

Kaj ji bodem prilijala?
 Nínam vinca al' vodé,
 Jaz pa bodem le prilila
 Svetle svoje solzice.

Narodna.

Uzrok.

Pitaš me : šta uzroči,
 Kada nas svet razstavi,
 Zašto nam suzne oči ?
 Zašto nas tuga travi ?

Kada nad reke, gore
 Odnese sudba drago,
 Duša u te prostore
 Svoje ide tražit blago.

Tako bez duše tuži
 Srce nam danke, leta —
 Kano metulj na ruži,
 Na kojih nejma cveta.

Tuži i u sve veke
 Tužeci neprestaje,
 Dokle nad gore, reke
 Nestigne u svoje raje.

Stanko Vraz.

O polnoči.

O polnoči moj duh bedi
 Vzdiguje se v nebesa
 Kjer lučnate telesa
 Vrtijo se skoz veke že;
 O polnoči moj duh bedi.

O polnoči moj duh bedi
 Za domovino milo
 In nje krvavo silo
 Žaluje ter toguje se,
 O polnoči moj duh bedi.

O polnoči moj duh bedi
 In Boga moli milo,
 Da njo bi božje krilo
 Obsenčalo, obvarvalo
 O polnoči moj duh bedi.

Dav. Trstenjak.

Slava mladosti.

Oj mladosti, oj dragosti !
 Dobo snage, dobo zdravlja,
 Dobo burne odvažnosti
 I na zemlji rajskog slavlja !
 Silo divna u naravi !
 Tebe moja pesma slavi.

Ti si lepo vito drvce,
 Što put neba pružaš grane,
 Zdrava soka — čiste krvce
 A žestine razigrane,
 Pomamna si i vilovna
 U pomami napredovna.

Stas ti vitak, lišce krasno,
 Noga brza, neumorna,
 Oko bistro, grlo jasno,
 A ruka ti ratoborna.
 Dalje vidiš, bolje čuješ,
 Rasteš, bujiš, obiluješ.

Tebi zora lepše rudi,
 Tebi sunce lepše sine,
 Većma nadme miris grudi,
 Tebi vreme brže mine;
 Krasna jutra i uranci,
 Divne noći, srećni danci.

Ti uz srдца glas prianjaš,
 Tebi guče to golublje,
 Ti najsladje sanke sanjaš,
 Ti uzdišeš ponajdublje.
 Na oblacih gradiš dvore,
 Gde anđeli s tobom sbore.

Tebi samoj sav svēt tepa
 I naděva uz tepanje
 Imena ti sladka, lěpa:
 Ti si svētu milovanje,
 Dika, duša i srdašce,
 Zora, zlato i sunašce.

Ti si stidna i srameća,
 Veselit se ti umiješ,
 Najsladja je tvoja sreća,
 U sav grohot ti se smiješ,
 Za brigu te briga nije,
 Po srđcu ti jed nerije.

U noge se ti uzdaješ,
 U kolo se hvataš složno,
 Igre svake igrat haješ
 Razdraženo, razpoložno.
 Za igranja brza, hitra,
 Veselo se srđce titra.

A ljubeći ljubiš pravo,
 Ljubiš vĕrno, postojano.
 Ti se jedna nadaš zdravo
 I izgledaš pouzdano.
 Źelje tvoje, Źelje vruće
 Gramženje su i čeznuć.

Ti se dižeš hametice,
 Da prkosiš kletoj zlobi.
 Kad tuguješ nedužnice,
 Kamen tvrdi zaplako bi.
 U tvom li se raju smrće,
 Suze roniš ponajgrće.

U kog da se svēt uzdaje,
 Kada mu je do poleta?
 Na mladjiĳeh svēt ostaje,
 Mlada lĕta — nada svĕta.
 Mladost svako snosi breme,
 Mladost svagda slavno pleme.

Oj mladosti zelen bore,
 Zeleniš se svega vĕka,
 A tvoje su kitne gore,
 Dol, livada, bistra rĕka;
 Tvoji sladki ti domĕnci,
 Tvoje pĕsme, tvoji vĕnci.

A kad mineš, dobo krasna,
 Spominjanje najsladje si,
 Razdragaš nas kadšto za sna,
 Još nas Źacnu tvoji bĕsi,
 I projuri po kostina'
 Čudna tvoja munjevina.

Blago našoj omladini,
 Ako shvaća, što nam vredi.
 Blago miloj otačbini,
 Kad joj mladež sreći gledi,
 Kad mladuje i đevuje,
 I mladujuć napreduje.

Ivan Truski.

A Z B U K A

crkveno- gradjan- sko-		latinska	crkveno- gradjan- sko-		latinska
cirilska			cirilska		
А	а	a	У	у	u
Б	б	b	Ф	ф	f, ph
В	в	v	Х	х	h
Г	г	g	Ω	ó	ó
Д	д	d	И	и	šć
Е	е	e	Ц	ц	c
Ж	ж	ž	Ч	ч	ć
З	з	z	Ш	ш	š
И	и	i	Ъ	ъ	—
І	і, ѿ	i, j	Ы	ы	y
Ѓ	ђ	dj,	Ь	ь	ě
К	к	k	Ъ	ъ	ju
Л	л	l	Ю	ю	e, ja
М	м	m	Ѧ	Ѧ	je
Н	н	n	Ѣ	Ѣ	a
О	о	o	Ѧ	Ѧ	je
П	п	p	Ѧ	Ѧ	ja
Р	р	r	Ѧ	Ѧ	th
С	с	s	Ѧ	Ѧ	y
Т	т	t	Ѧ	Ѧ	

ЦАРСКА (ПУЧКА) ПЪСМА.

Боже живи, чувай, Боже,

Цара нашегъ и нашъ домъ!

Силанъ вѣромъ да насъ може

Мудромъ владать десницомъ!

Штитимо Му царство давно

Одъ навале свачіе:

Съ хабсбургскомъ е кућомъ славно

Кобъ споена Аустріе.

Свѣстно, вѣрно и поштено

Правду, дужность бранимо,

А кадъ трѣба, тадъ храбрено

На оруже скочимо!

Знаюћъ како слава стара

Войску кити ловоромъ, ---

Благо, животъ, све за Цара,

Све за Цара и за домъ!

Што грађанинъ съ мукомъ стече,

Тому войшикъ буди штитъ;

Уме ише некъ претече

Умъ нашъ духомъ поноситъ!

Срећа, слава некъ извиру
 Свудъ по земляхъ нашѣв':
 Сунце боже некъ у миру
 Ся врхъ срећне Аустриѣ!

Силе наше некъ се сложе:
 Свемогућанъ ерѣ в складъ;
 И найтежи ласно може
 Надвладатъ се слогомъ радъ.
 Къ одной сврси погодљиви
 Сви настоймо братски ить;
 Царь да живи, домъ да живи:
 Аустрија ће вѣчна бытъ!

Узъ нашега влада цара
 Крвлю, срцемъ родица,
 Вѣковитогъ пуна чара
 Мила наша Царица.
 Сваку срећу, сваку славу
 Излій, Боже, Ти падъ Ньомъ:
 Франъ - Јосипа, Елисаву,
 Васъ хабсбурски живи домъ!

СУДБИНА СРБСКОГЪ РОДА.

Ахъ судбино србскогъ рода, Докле ћешъ насъ гонити, И докле ћешъ Србство тужно, Све к' пропасти водити?	Мало а' ти в судбо клета На Косову несрећа? Мало а' ти в четирь вѣка, Што немасмо пролѣћа?
---	---

Мало а' ти в, што вамъ узе, Изъ срѣдъ славе Душана? Мало а' су ти наше сузе, И освѣте душмана?	Зарь те нѣе наситила Звека тежкихъ ланаца? Зарь ти нѣе доста была Бѣда вашихъ отаца!
---	---

Зарь юшь ниси ублажена
О судбино немпа?
Зарь башъ идешъ да изтрѣбишь
И послѣднѣгъ Србина?

С Р Б И Н У .

Већъ се србска застава Вне свуда јавно, И србска се браћа сва Студа боре славно; Граншчара мишица И храбрихъ шайкаша, И божія десница Брани права наша.	Србъ се бѣе и крв' лѣе, За свою слободу; Србъ се бѣе да добѣе Свогга войводу. Ура, сво плода, Дошо намъ в войвода! Ура србскогъ рода, Живъ намъ бѣо войвода!
--	---

Црна гора, Србія,
 Гди већ Србинъ влада,
 Посестрижа Банія,
 Войводина млада,
 Душанъ царства унуку
 То су четиръ стуба,
 Кадъ затруби на югу
 Душанова труба.
 Србъ се бие и т. д.

Мѣсто славнихъ Неманя
 И цара Душана,
 Богъ намъ засадъ покланя
 Войводу Стефана,
 Да се подъ пилмъ рукую
 Банатъ, Сремъ и Бачка,
 Да войводство осную
 Браћа намъ юначка.
 Србъ се бие и т. д.
 Св. Милешићъ.

СЛОГА.

Докъ в чиста любов слога,
 И надежда текъ на Бога
 Подизала мачъ на врага,
 Крѣпила се наша снага,
 Изкопасмо врагу гробъ,
 Србинъ преста бити робъ.

Завади насъ пуста злоба
 у најгоре за насъ доба,
 А врази се свдинише,
 Те намъ крвцу до садъ више;
 Залудъ светий плака гробъ,
 Србинъ оста сужни робъ!

Сила врага садъ Србљу
 Прѣти спалат' домовину,
 Име, взыкъ порушити,
 До скота га понизити
 И прелити туђ у родъ,
 То е расире наше плодъ!

О Србина кто ће спасти
 Зияюћихъ одъ пропасти?
 Вѣре нема у туђина,
 Свой ће спасти текъ Србина!
 Силавъ Србъ в са Србомъ,
 Као неба страшни громъ.

Сложико се браћо мила!
 У слогн в наша сила,
 Любовъ рода некъ насъ снажи,
 Име, вѣра, взыкъ дражи,
 Ил' побѣдит' врага ми,
 На' у бою остат' сви;

Нашто животъ безъ слободе?
 Падай — падай за ню роде!
 Та вдародъ умире се! [тресе!
 Чуй — врагъ робства ланце
 Айдмо браћо, съ намъ ће Богъ
 Сломит' врага крвавогъ.

За користъ се врази боре,
 Ми за вѣру, име, дворе;
 Твердиње су њини друзи,
 Домовино наше лузи.

Богъ насъ неће оставит',
 Враге њево ми побит'.

Завистъ, злоба, насмници,
 То су врага савезници;
 Наши: правда, частъ и слава
 Отгачаства љубавъ права.

Ајдмо, браћо, нема стра
 Наша бит'ће побѣда!

Ђ. Малешкић.

СРБСКА ДѢКЛИЦА.

Ј самъ млада Српкиња,
 Милкомъ ме зову;
 Имамъ другу Српкињу
 Аику кумову;
 Имамъ драгогъ Војина
 Србекогъ сына Србина,
 Љпогъ дичногъ Србина,
 Правогъ Србина.

Мати ми в Српкиња
 Србекогъ отца њни;
 Отца си ми дојила
 Србска майко ты!
 Србъ Србина родити,
 Србска мати дојити
 Мора новогъ Србина,
 Правогъ Србина.

Ј ћу младамъ Српкињу
 Србче родити,
 Србскињъ ћу га, Србина
 Млѣкомъ дојити,
 Нека и онъ Србству да
 Опетъ новогъ Србина,
 Љпогъ дичногъ Србина,
 Правогъ Србина.

Волимъ едногъ Србина,
 Негъ туђъ цео свѣтъ,
 Макаръ да га одѣва
 Свида и скерлетъ!
 И кадъ будешъ уирѣти
 Къеръ ћу мою заклети,
 Нека љуби Србина,
 Правогъ Србина.

І. Суботићъ.

СРБСКИ ЈУНАКЪ.

Я самъ Србинъ србски сынъ,
Име м' Радивой;
Ирви ми в заветъ мой:
С' Србствоиъ падай, стой!
И тогъ љу се држати,
Дошъ годъ будемъ дисати!
Веди србскогъ отца сынъ,
Прави србски сынъ.

Одъ отца ми остала
Лѣпа дара три:
Име Срба, мачъ и крвѣ,
Што м' у срцу ври;
Одъ патере свети даръ:
Србски езикъ и олтаръ
Има сваки србски сынъ
Прави србски сынъ.

Турчинъ има Цариградъ,
Французъ Паризъ свой;
Мени све в Србину
Име, езикъ мой!
Зато сваки цика мре,
Ко ми име, езикъ тре,
Веди сваки србски сынъ,
Прави србски сынъ.

На частъ Нѣмцу Нѣмица
И нѣнъ плави власъ,
А Енглезу Британка
И нѣнъ горди стасъ;
Мени дайте Србкнню,
За ню сѣмъ, жиѣмъ за ню,
Веди сваки србски сынъ,
Прави србски сынъ.

У. Суботинъ.

ДАВОРИА.

Теѣ ље вода, кудъ в текла,
Я самъ Србинъ од порекла,
И ко Србинъ радо мрѣљу,
Своѣ недамъ, туѣ нељу;
Што в мое, то ватрено бранимъ,
Ко светиню и аманетъ хранимъ,
Отацъ ми в такавъ био,
Одъ вѣга самъ наслѣдио.

Мила моя домовина,
Славна србска войводица,
Србски езикъ, србско име,
Я самъ едно дичанъ с' ѣнике.
То немогу лако прегорѣти,
На туѣ се нељу приволѣти,
И тогъ љу се држатъ тврдо,
Да га бранимъ свагда люто.

Страшна бура данѣсь прѣти,
 Сви при чистой да смо свѣсти!
 На оарезу валя быти,
 Нетреба се ничегъ крѣти.
 Кадъ помислимъ, да самъ Ср-
 бнятъ прави,
 Све по менн чисто миле мрави.
 Та бранићу Србство први
 До послѣднѣе кавље крви!

Непуштаймо войводину,
 Нашу милу домовину,
 За кою смо крвцу лили,
 Да се други по нѣой шири!
 Ёдно влакно ако изгубимо,
 Грѣхота е више да живимо,
 На сабљя е добивена,
 Србскожъ крви заливена!

М. Орешковићъ.

Дѣвойци.

Ой дѣвойко душо,
 Злаћена ябуко,
 Ти нелюби мене,
 Нитя губи себе,
 Србо самъ я юнакъ
 Изъ далске земље,
 Пакъ ћу я отићи,
 А ти ћешъ остати;
 Я ћу боловати,
 А ти већешъ знати;
 Я ћу и умрѣти,
 А ти већешъ чути;
 А кадъ будешъ чула,
 Да самъ погинуо,

Непожали труда
 До могъ гроба доћи,
 Цѣломъ свѣту яви:
 Овдѣ лежи драги,
 Кога самъ любила,
 Рукама грдила,
 А сада га тужна
 Црна земля любви,
 Црна земля любви
 А травица грли
 Ой ти црна земльо,
 Небуд' драгожъ тежка,
 И зелена траво,
 Небуди му горка!

Народна.

ДОМОВИНА.

Кто нелюби домовине,
Миле драге очетвине,
Крвца топла му неврїѳъ;
Кто ю люби звѣсто, стално,
Некъ му в живльєньє кално,
На зємљи осамльєвь нїв.

Кто нелюби дѣве благае,
Незна, што су душе драге,
Незна, што в божа сяда;
Медна уста кто цѣлива,
Райска му се сласть разлива,
Да бы само вѣчна была!

Умъ и сердце твоє буди,
Наши жульи, наши труди,
Домовино ма милена!
Ты ся дѣва племенита,
Всудъ по зємльскї честита!
Моя ружица свилена!

Дрѣ. Разлагъ.

ЛЮБАВЪ ДОМОВИНЕ.

Земля намъ в плодовиѳъ,
Ту в доста добре вина,
Доста смока, воѳа, жита,
Доста людїй доброчина
Ой любимъ ю у истину
Драгу нашу домовинау!

Ту ме роди мила майка,
Сунце сину младу вѣку,
Туда нада моїй шайка
Низъ судбинє тясну рѣку.
Ой любимъ ю у истину
Драгу нашу домовинау!

Младостъ гдѣ ми, старостъ ту ми,
Ту одъ драге стекохъ рода,
Побратихъ се и покумихъ,
Дворъ се свиче и слобода!
Ой любимъ ю у истину
Драгу нашу домовину!

Челадъ пѣва тудъ весела,
 Свога чуєнъ сласт езика,
 Ту намъ гѣпа наша села,
 Гробље драгій покойника!
 Ой любимъ ю у истину
 Драгу нашу домовину!

Како вебя любіо ю?
 А погибель кадъ іой прѣти,
 Зан' задажемъ главу свою,
 Зан' ћу живѣт и умрѣти
 Ой любимъ ю у истину
 Драгу нашу домовину!

Изъ „Пророка“ 1863.

ХУДА ОСОДА.

Билка къ билки се вагнує,
 Зъ вѣо се сплѣта, зъ вѣо двигує;

Птица съ птицо жвргодѣва,
 Ии любезєнъ разодѣва;

Валъ се зъ валомъ скупай стѣка,
 Въ море найде зъ рѣко рѣка;

Звѣзда зъ звѣздо вкупъ дескеће,
 Ена въ друго жарке мече;

Инь облакъ облакъ кушує,
 Въ нѣга тече зъ нпмъ звезує;

Все се дружи, все се пири,
 Каръ в въ створа цѣлемъ шири:

Мене до осода жене
 Прочъ одъ любице чещене.

Дрѣ. Томаиъ.

Мой родъ.

Бура хули, млие ужась сѣва,
 Ноѣ в темна, нема звѣзде днева,
 Нема дуе бѣлог' сребра очи,
 Да се сложе однородне моѣи

Всака шути стварца плаха, нѣла,
 Дѣте къ майци хити, ю объема;
 Складно все немиле се раздробн,
 Нема трага старой, среѣной доби.

Ненадано сване намъ даница,
 Это зоре, это сличног' лица!
 Родъ се собира въ шако небровне,
 Да му слава никадъ не повене.

Дръ. Разлагъ.

Прошня.

Ахъ ни, ахъ ни споминчицъ веѣъ
 Ииъ рада трга люб'ца вихъ;
 Предраге цвѣтке все со пречъ
 Изъ тратъ дѣпо разцвѣтенихъ.

Ахъ кай си боле тргала,
 Ко бодева лочила се,
 Сай дѣплихъ рожицъ земляца
 Ииъ поженлившихъ всма ше.

О Боже мой — мудро небо
 Незмѣрно спеня се окрогъ,
 Дай спусти косчокъ га само
 Въ споминичице саме въ нашъ логъ;

Да бодє люб'ца тргала
 Си драге цвѣтко вѣкомаѣ,
 Да бо въ „спомину“ духала
 Любезни вѣчно сладки рай.

Дръ. Тованъ.

У т у њ н н и.

Срдце мое тужно тужи
 У самоти жадостной,
 Како лепаръ вехлой ружи
 У ливади студеной;
 Захванъ разпростирамъ руке,
 Расту, расту тежке муке.
 Славуљ пѣва пѣсне красне,
 Мое пѣсне тугую,
 Ноѣци сяю звѣзде ясне,
 Мойи пути темни су;
 Слзе око горке рони,
 Ёрѣ ми гласъ твой не зазвони.

Руйна кадъ се зора збули,
 Згине сладки санекъ мой,
 Срдца мога млини труди
 Съ умомъ бию врући бой;
 Ахъ одъ майке в судбина
 Раздружила младогъ сина!

Всаки потокъ ромонеѣи,
 Младе луно блѣди жаръ,
 Всаки пупольецъ цвѣтеѣи
 Явля домовине чаръ;
 Нема пира, нема среће,
 Докъ се къ теби сышъ не крече.

О туђино ты немила!
 Твоє груди су намъ гробъ —
 Срећа буде опетъ клила,
 Славякъ ако нѣ робъ;
 Духъ божацкы на висини
 Некъ одмогне домовини!

Дрѣ. Раздагъ.

О СЛОВЕСУ (НА РАЗСТАНКУ).

- А Драга моя! здрава боди,
 Тъекай потъ другамъ не води,
 Ити морамъ въ дальни край.
 Морамъ тебе запусити,
 Морамъ любя се дочити,
 Ваби частъ другодъ мѣ здай
- Б. Ахъ предраги ахъ не ходи,
 Ту остани, звѣсть ми боди,
 Страшна смртъ ти тамъ грози;
 Пуст' иймъ войске, пуст' иймъ бое,
 У нарочин любе свое
 Лѣше солаце ти свѣти

- А. На бойище за очетвино
 За правично домовино,
 Ми должности гласъ вели;
 О не юкай, о не брани,
 Медъ орожемъ тежки рани
 Здраве само се доби.
- Б. Какъ пріязне со дозине
 Мирнотихе домовине,
 Какъ весело все живи.
 Сви соколъ надъ вишаве
 Стере крила ти руаве,
 Повсодаъ радость се роди.
- А. Нападавна домовине —
 Предъ орожя остъ най мине —
 Въ бой ме жене срца страсть;
 Медъ орожя грома стрѣде,
 Храбрихъ чете тье веселе
 Ваби ме юнашка частъ.
- Б. Драги пуст' кржаве нуе,
 Сай ше Богъ на неб' краюе,
 Мащевавецъ кривихъ ранъ;
 Пустя, пусти шумъ орожя,
 Бо правци рока божа
 Въ кривдахъ скални шѣитъ и брауъ.
- А. За правидо Богъ ме ваби,
 Вароват' ю не позаби,
 Вечни законъ говори;

Логъ домаћи хрибъ и трате
Запустити свог брата,
Любе все, должностъ вели.

Б. Кдо бо твою любо стражилъ,
Любе твоє солзе тажилъ,
Ко те гроба ночь пожре?
Остъ жєлїза впокоїла
Ране боде, умирила
Упа крива слїлице.

А. О не плакай, драга мила!
Киял' се прнемъ, пословила
О не тежи ми викарть;
Просто въ горахъ срна скаче,
Просте трате со домаће —
Здрава боди, Богъ те обвар'!

Юсипъ Радовієвићъ.

Моя любовъ.

Гди си, моя мила младость,
Гди л' живота сладка радость,
Кудъ си тако одлетила,
Тако нагдо прєстїла!

Кодике су дуге ноћи,
Неспяваю мов очи,
Проводећи любовавъ мою,
Да пауунимъ желю твою.

А што си се удадыла,
Ти одъ мене, кажи, мила?
Зарь ти писамъ вбранъ біо,
Желю твою изунио?

Ево стазе, сво пути,
По коймъ самъ доста пути,
Рад' любави душо твоє
Изгубіо здрављє свог.

Пре ќе Дунавъ горе поѝи,
 Него љубавъ моя проѝи,
 Пре ќе сѝаи мѝсець стати,
 Негъ љубити я престати.

Ч Е З Н У Њ Е .

Немамъ мира ни покоя,
 Нит' у срцу радостъ коя,
 Све за тобомъ тугуюѝи,
 Даню, ноѝю уздишуѝи,
 Еръ безъ тебе я немогу
 Живѝт', вѝруй вишнѝмъ Богу.

Кудгодъ ходимъ, Бога молимъ,
 Да се с' тобомъ разговоримъ,
 Кадъ се с' тобомъ разговоримъ,
 Весео самъ, кудгодъ ходимъ;
 Еръ безъ тебе и т. д.

Мое здравѝе и веселье,
 Све за тобомъ естъ мишленье;
 Ту несуди ни дѝпота,
 Веѝе наричѝе и доброта;
 Еръ безъ тебе и т. д.

У што самъ се залюбио
 И кою самъ намислио,
 Любиѝу в башъ до смрти,
 Нека завистъ како прѝти;
 Еръ безъ тебе и т. д.

Сада, драга, ти разсуди,
 Увѣрена навѣкъ буди,
 Тебе любимъ, тебе гримъ,
 Тебе люблеиъ себе губимъ;
 Ёрь безъ тебе и т. д.

Моя зора.

Сладка туго срца мога
 И преспина любви!
 Спѣши, сиѣши милой моіой,
 Могъ существа богини!

При развитку руйне зоре,
 Кадъ ко анѣль почина,
 Престави іой лице мое
 Обаянѣмъ иѣжногъ сна.

Престави, ахъ, милой моіой,
 Како за нѣомъ тугуемъ,
 Како л' тужанъ за нѣомъ едномъ
 Даню ноѣу уздишемъ

И учини, да се на ме
 У сну мило сажали, [ствомъ
 Да ме с' топлимъ любве чув-
 У мечтаю загри;

А кадъ красне очи нѣне
 Руйна зора отвори,
 Ти учини, да се санакъ
 У истину претвори.

Сложно.

Айде сложно да піемо,
 Да се скупа веселимо,
 Слогу трѣба да држимо,
 Ако пити мы желимо.

Кто се мисли држатъ воде,
 Тай нетрѣба нама овде,
 Нека нѣе кући снават',
 Кадъ се с' нама немож' слагатъ,

Богъ е газди дао вина,
А онъ нама дав свима,
Зашто дакле неби пили
И весели съ газдомъ были?

Домаћине, само вуци,
Ма у одной за садъ руци,
Ако намъ се неуздрѣма,
Ты ћешъ вући обадвѣма.

Домаћино, мы желимо,
До уютру да сѣдимо
Само добро ты насъ служи,
Да се никто непотужи

Кадъ устанешъ одъ астага,
Онда ћу ти рећи: хвала,
И кадъ пити неузмаримъ,
Онда да ти благодаримъ.

Орешковић.

МАЈОЛКА.

Мајолка бод' поздрављена,
Керъ зъ винцомъ си приправљена,
Мајолка, мајолка,
Мајол — мајол — чица — чица,
Мајолка, Мајолка,
Мајол — мајол — чица.

Од зувай лѣпо писана,
Одъ энотрай зъ винцомъ злимана,
Мајолка и т. д.

Керъ винце ради 'мамо,
Мајолчицо штиiamo,
Мајолка и т. д.

Тудъ сосѣдъ най е піе,
Да жлахтно винце вживе,
Мајолка и т. д.

Ле прими јо за роче,
Най тече, доклеръ хоче,
Мајолка и т. д.

Мајолка, кай си стриля,
Да си насъ напоила?
Мајолка и т. д.

Здай се ти пословино,
Да памѣт' не згубино,
Мајодка и т. д.

Че Богъ да, опетъ весели
Ше вечкратъ божо пѣли:
Мајодка и т. д.

Народна.

НАПИТНИЦЕ.

К.

Весел'но се, браћо мила,
Кадъ намъ газда дав вина,
Богъ му дао овогъ свѣта,
Да поживи многа лѣта.

Башъ е, браћо, божа вола,
Да неможе бити боля,
Оста чисто празво стакло
А вино се пей измакло.

Што одъ Бога онъ желю,
Богъ му све то подѣлю,
Напредакъ му свагда влад'о,
Мы желимо врло радо.

Заръ е затимъ штогодъ стало.
Што и' предъ нама вина мало?
Садъ ќе газда текъ довети,
То већ мучи по панети.

Ал' е густо ово винце,
Ознои ми мое лице,
Неузкрати намъ га, Боже,
Некъ се дуго пити може!

Да видите, каквогъ има
У подруму газда вина,
Што га човѣкъ већма пиє,
Све то већма главу гриє.

Петрѣбамо завидити,
Како кои уме пити,
Како знаде, нека збори,
И што хоће, некъ говори.

Домаћине, само жури,
И чашице те нацури
Изъ онога у буцаку,
Што плесниво лежи у ираку.

Орешковићъ.

II.

Дай да піємо, да се веселимо
 Кодъ нашего добра домаћина,
 Кои нама дае добра вина пити,
 Добра вина пити и весело быти.
 Домаћине донесдеръ нашъ вина,
 Ако хоћешъ, да т' в кућа мирца!
 Нису ови твоїи гости дошли,
 Да поседе и у тебе гледе,
 Већъ су ови твоїи гости дошли,
 Да они пію и да ногомъ бію.

III.

Добры домаћине
 И сви гости с' њиме!
 Хвала драгомъ Богу,
 Кадъ вамъ даваеь могу
 Пѣвати!

Наши стари кажу,
 Коїи рѣдко лажу,
 Гди се вде, піе,
 Да ту лѣпо піе
 Ћутаги.

А чаша нашъ вели,
 Одъ свегъ срца жели,
 Да в послушамо,
 Пакъ да цѣну знамо
 Њезину.

Премного годѣна
 Я самъ была свима
 И дрвена дѣна,
 Брѣ су была слѣпа
 Времена.

Цару и простаку
 На травномъ астаку
 Я самъ увѣкъ была
 Служкница премпла
 То паѣтимъ.

Ал' новіе врѣме
 Презрѣло в мене,
 За ублажит' тугу,
 Обукла самъ другу
 Кошулю.

Стаклепа и зягпа
 Постада самъ знатпа,
 Кадгодъ ми рамена
 Цвѣе и пшена
 Украсе.

Садъ ме опегъ любе
 Господа и слуго
 А незнаду, да самъ
 Я она, коя самъ
 И одпре.

Скупе л' се гди старци,
 Да с' были юнаци
 Безъ мене незнаду,
 Зато мене даду
 Дозвати.

Я свѣдочпѣ таки,
 Ко в быо какви,
 Стане л' овихъ вика,
 То в моя дика
 Миритя.

Гдѣ се блага ѣуди
 Скупе млади люди,
 Са мною пѣсме пов
 Забраве свое
 Неполье.

Овдѣ многа дѣва
 На ме окоу сѣва,
 Юшъ гдѣкоя дама
 Постада би сама
 Чашицомъ.

Гдѣкоя невѣста
 Мени веда мѣста,
 Ловчиѣ у пеѣи крѣе,
 Изъ нѣг' вино пѣе
 Потайно.

Ал' на частъ юй ловаць!
 То нѣ мой конаць,
 Да у пеѣи стрешпѣ,
 Веѣ меѣ' дружтвомъ гѣпѣмъ
 Да живпѣмъ.

IV.

Домаѣне драги,
 Гостолюбѣ благи,
 Дай ми чашу малу,
 Ако ѣешъ да пѣзу
 Проводпѣ.

Царъ вамъ Давидъ вели,
 Да вино весели
 Срце человекѣа
 Од Ноева вѣка
 До данѣсь.

Я му држимъ вѣру,
 Азъ зашт' нѣ мѣру
 Оставіо свѣту,
 Да бы лакше мету
 Достиг'о.

Многа е предсказао,
 Азъ то нѣ знао,
 Да времена наша
 Онъ приличнихъ чаша
 Имати.

Ерѣ оваку вѣдну
 Јошъ да опремихъ едну,
 С њомъ бы цару свети:
 С' Богомъ о памети,
 Викао.

Онъ е мор'о знати,
 Да не насъ сазвати
 Добри газда данасъ
 И справити за насъ
 Ову частъ.

Пакъ некъ цѣ, вели,
 Кодикъ кой жели,
 Некъ чашице броїи,
 За се мѣру кроїи
 По вољи.

Знао, ил' незнао,
 Ти си насъ сазвао,
 Достоянъ си хвале,
 Ан' и нису нама
 Чашице.

Живъ нашъ дакле біо,
 Рујно вино піо,
 Гости дочекиво,
 С' њимъ вессо біо
 За луго!

V.

Држете чаше сви у рѣци,
 А ти газда вино вуци,
 Части госте, докъ не сване,

Докъ ти буре не усане,
 Онда, газда, дахку ноћъ,
 Богъ ти біо на помоћъ!

Дедеръ газда, госте служи,
 Да те кои не наружи,
 И напуни чашу свима,
 Де піємо здравцу вина:
 Здравъ нахъ, газда, ти буди,
 Ад насъ опет понуди;

За велику славу нашу
 Садъ у руке сваки чашу,
 Зашто да се мы печемо,
 И у новац све течемо,
 Хитро, сложно піймо садъ,
 Кои нма винце радъ!

Башъ в, браћо, божа воли,
 Да неможе быти боля,
 Оста чисто празно стакло,
 И вино се већ измакло,
 Сладко смо га попили
 И у грло салили.

Сада опетъ некъ се точи,
 И то газди башъ на очи.
 Ма се зато окъ лютіо,
 И себика нашкодіо —
 Мы ћемо се веселити
 Јошъ ко томе ест' и пити!

Мы смо, браћо, краткогъ вѣка,
 Јошъ да нѣ овогъ дѣка,
 Богъ и душа сви бы люди
 Съ многе бриге были луди;
 Дедеръ да се куцнемо,
 И да винце гуцнемо!

Свудъ в добро, новца гди в,
 Понайболѣе гди се піе,
 Нису добра сва у раю,
 Ёръ нахъ тано пит' ведаю —
 На лебу в славни рай,
 А на земљи винцерай!

Давасъ есмо, сутра висмо,
 До године, Богъ зна, гди смо,
 Богъ ће питатъ, гди смо были,
 А висмо се ни напили —
 Ліймо дакле у грло,
 Докъ се нѣ умрло!

Тако, мила браћо, валя,
 То в нашегъ газде воля,
 Сваки нека добро музе —
 Утари ми, брацо, сузе,
 Да піємо, докъ има,
 Некъ се никто неотима!

Орешковићъ.

Дойчинъ Петаръ.

Видно пів Дойчинъ Петаръ,
 Варадинскы банъ,
 Попію є сто дуката
 Све за еданъ данъ,
 Юшъ ко томе врана коня,
 Златанъ буздованъ.
 Карао га краљ Матія,
 Земље господаръ;
 Богъ т' убіо Дойчинъ Петаръ,
 Варадинскы банъ;
 Буд' ти попи сто дуката
 Све за еданъ данъ,

Зашто попи врана коня,
 Златанъ буздованъ?
 Ал' бесѣди Дойчинъ Петаръ,
 Варадинскы банъ:
 Не карай ме краљ Матія,
 Земље господаръ!
 Да ты піешъ руйно вино,
 Што но піешъ я,
 Да ты любишъ дѣвойчце,
 К'о што любишъ я,
 Попію би равну Цешгу
 Шола Будима.

Народна

С В Е М И Н Е.

Колико в одъ зоре
 До црнога мрака,
 Толико и до гроба
 Одъ првога зрака.

Докъ се човѣкъ обазре,
 И сунце већъ сѣло,
 Већъ в вѣрме вѣчнога
 Спаваня присѣло.

Ланасъ с' дѣте играло
 По пролѣтньемъ цвѣћу,
 Сутра видишъ горећу
 Самртну му свѣћу!

Рано вѣнаць дѣвойка
 Любезнику віс,
 При вечерной роси в
 Црна земля крив.

Шалимо се, весел'мо
 С' око чаше вина —
 Животъ овай нетрае
 Хляду година!

Играйте се, млађани,
 Докъ васъ младосиѣ служи,
 Дъвойчиду любите,
 Чямъ вамъ образъ пружи.

Бриге, браћо, бацимо,
 Жалости се манимо,
 Омркнумо с' свиркама,
 Осванимо с' пѣсмама.

Китите се радости,
 Докъ вамъ пѣтѣ ружи,
 Докъ се съ вама мудрица
 И веселье дружи.

Ерѣ у гробу леденомъ
 Неирише руже,
 Сбитъ радости бездушне
 Ведре прси служе.

ЮГОСЛАВЯНСКЫ ГУСЛАРЪ.

Овдѣ, овдѣ у забити
 Волимъ данко проводити
 Съ гусломъ своимъ милномъ,
 Него духомъ у оковихъ
 Шетати се по градовихъ
 Башъ съ одѣномъ свисномъ.

Ал' што си ни ты уукла,
 Как' да ти в струна пукла
 Гусло моя жалостна?
 Свећеръ си ми вѣрна была,
 Свећеръ бы ме утѣшила
 Чаромъ гласа радостна!

Па и варавъ, лдни мене!
 Гле! и наравъ, рек' бы, вене
 И у сузавъ огрезну;
 Кан' да аукъ Югъ-Славянства
 Изъ долине одъ сужанства
 За срце ю загризну.

Дедерь, дедерь струне мое,
 Тежке яде браће свое
 Не тапиво за Бога!
 Небы л' дедекъ равьеника
 Небы л' вапай оковника
 Едною допро до Бога!

Каж'те Богу, каж'те свѣту,
 Што за слободъ, вѣру свету
 Трпи ря кукава.
 Каж'те, съ наше какъ неслоге
 Гошъ подваша равне млоге
 Одъ туђинца лукава.

Па, некъ туђинъ, душманъ стари,
 За нашъ лукъ и венари,
 Праведавъ ће маритъ Богъ!
 Што в њему Краљевићахъ,
 Карађорђахъ, Ђлачићахъ
 Послатъ на спасъ лука свогъ?

Съ плоднихъ брда, съ вршнихъ гора
 Съ хладнихъ вода, съ синя мора,
 Чутв ће насъ Славия братъ;

Ко прамъ вѣтру сламка лака
Тадъ ће изчезнутъ мржия свака,
Сваки раздоръ и инатъ.

Тадъ ће Србинъ пламенити
Са Словеномъ с' загрлити
А съ Хрватомъ Бугаринъ;
Одъ истока до запада
Тадъ сва она сила пада;
Што ће тадъ намъ душманниъ?

Дедеръ дакле струне мое
Тежке яде браће свое
Не тайнио за Бога!
Небы д' делекъ раньеника
Небы д' валай оковника
Едномъ добро до Бога! ..

Ей олуіо! ей громови!
Што с' орите у часъ ови,
Подайте ми вашу моћ:
Да ми гусла већма ечи,
Да силниѣхъ ниѣмъ рѣчи,
Да крозъ срца могу проћ ..

Язъ обиѣте силомъ истомъ
Югославскы народъ листомъ;
Надмите му крѣпку грудъ;
Мушю дайте м' у зьеницу
А трѣскове у десницу:
Да га с' бойи свакъ и свудъ;

Да га нитко већ не гњечи,
 Да му нитко путъ не прѣчи
 До жуђенихъ висина;
 Да у колу од народа
 И окъ изгледъ сјањъ пода
 Рѣдкихъ своихъ врлина!

— Б. —

МАРЪ И БОРЪ.

Правице народа намъ шћитъ ннъ варъ,
 Правице народа намъ скрбъ ннъ маръ,
 Правице народа всѣхъ срещъ изворъ,
 Правице народа нашъ свети боръ

Че се споштуе наша света стваръ,
 За миръ ннъ справъ съ туйци намъ е маръ,
 Че стави па наспротъ се њихъ упоръ,
 Най внаме се за домъ юнашки боръ.

Зато присеже всякъ, алъ младъ алъ старъ,
 Да му за сrechо рода змиръ е маръ,
 Зато си воли родолюбовъ зборъ,
 За мѣсто гесло свое: маръ и боръ!

Дрѣ. Томаиъ.

ТРОЯ ДОБА.

Была прошлостъ, златна прошлостъ была,
 Кадъ нашъ народъ моханъ, великъ біо;
 Кадъ си дичне довор-вѣнце біо,
 И слободно своя стеро крила.

Садъ му тужно ядикуе вила:
 Кругъ га удесъ у сужанство збіо;
 Спава Марко вѣговъ юнакъ міо;
 Свудъ га ячегъ пригушуе сила.

У будућностъ текъ съ упаньемъ гледа;
 Слика себи обећани житакъ,
 Па се трза, и бори, и неда. —

Што е было? што ли е?... то знамо;...
 Што ће бити?... завѣнъ е свитакъ...
 Биће добро: мичимо се само! —

І. Сундочићъ.

МАЙКА ЦРНОГОРКА.

(г. 1862.)

Као гамадъ, гамадъ люта,
 Турадїа кивна грио,
 Да распуди, да прогута,
 Сокодове Горе Црне.

Соколови, складна браћа,
 Одбіаю силне чете:
 Еданъ по три врага мете;
 Еданъ по три у гробъ спраћа.

Крсташъ - барякъ Милаяъ
носи,

Први яде, ко лавъ коси
Око себе злobie тмуше,
Што домъ хоће да му сруше.
Ал' на вѣпочъ сину, пуче,
Убойта пушка бойна,
Па юнаку зрио стуче
Посрѣд-срѣде прса гойна.
Съ крви нѣму душа бѣжи;
Оставя га мужка снага:
Онъ издише и веѣъ тежи
У покоя вѣдра блага, . . .
Братъ му Криле тадъ при-
скочи,

Полюби га међу очи;
Ал' непроли надъ нѣмъ сузе,
Негъ и' пзъ руку барякъ узе;
А Милана мртва спусти,
На зелену траву долъ;
„Умро за домъ!“ — текъ
наусти —

Па полети брже болье
Тамъ предъ войску, гдѣно ячи
Ужасъ лютог' боя влада;
Гдѣ се крше ножи, мачи;
Гдѣно доста свакихъ яда:
Ту што срета, све обара,
Боде, колѣ, сѣче, пара;
Безъ одмора, безъ престанка,
Све одъ ютра до по данка.

Но часъ суѣсѣъ и вѣтъ
рупи:

Заурня се Зебекъ груби,
Па га пожемъ тежко лупи,
И на истомъ вѣсту уби —
Ко посѣчен храсть у гори,
На земљицу юнакъ пзде;
Нити екну, нит' прозбора,
Негъ душицу Богу ладе.

Крвникъ скочи, барякъ
лати,

Да с' Омеру съ даромъ врие;
Али он' часъ грдно плати
Дрзовитостъ душе прве.
Нѣховъ треѣи братацъ Иво,
Момче младо али живо,
У томъ трену башъ допаде
Да освети братске яде.
Отиште се за крвникомъ,
Ко разяренъ рисъ са крикомъ:
„Стани звѣру! . . . Стани
скоте! . . .“

Састяже га,
Престриже га,
И крсташъ му барякъ оте. —
Па предъ свое брже ступи,
Гдѣно врѣло зриѣе крупн;
Гдѣ навжешѣи и найачи
Ужасъ лютог' боя влада;
Гдѣ се крше ножи, мачи;

Гдѣно доста свакихъ яда:
 Ту што сретя, све обара,
 Боде, коле, сѣчо, пара,
 Безъ одмора, безъ престапка,
 До предъ сами измакъ данка.

Али и онъ — ахъ не-
 воље! —
 Небяше срѣће болье,
 Него ли му брата оба,
 Што сиђоше већь до гроба.
 Съ турскогъ шавца топъ за-
 грми,

Картачъ посу понут града;
 Зрио Иви чело сэрви,
 Те на землю мртав пада.
 Тко заставу садъ да по-
 ся? ...

Тко да више Турадъ ко-
 си? ...

Стара Сока, дивна мати,
 Овихъ тріюхъ храбрихъ чеда,
 Дошла у стаякъ, да ихъ гледа;
 Да ихъ оштриякъ окоиъ
 прати:
 Предъ злотворомъ да јой
 небы
 Окаляя образъ себи.
 Чимъ и Иву виђе насти:

„Хвала Богу! — кличе са-
 мо —

Накъ потрча брже тамо,
 Пригушуюћь силне страсти,
 Задолостьства, туге, яра,
 И майчина пустог' жара.
 Ояча јой животъ слаби,
 Кретащъ-барякъ брзо зграби;
 Иву любви ал' неплаче,
 Негъ у дружтву зборитъ за-
 че:

„Три имадохъ; сва тройца
 За домъ су ми данасъ паца:
 Я неквасимъ сузамъ лица,
 Ёрь су умрѣтъ храбро знала,
 Просто њима, просто буди
 Мое млѣко! прости трудя! ...
 А барякъ љу сама носитъ;
 Њямъ дома два унука:
 Докъ подрасту, я љу коситъ,
 По прилици горскогъ вука,
 Душманиша, кой нашъ гњести
 Слободицу и крестъ свети —
 Ово рекавъ напрѣдъ ступи,
 Гдѣно врело зриѣ крупн;
 Гдѣ најжешћи и најячи
 Ужасъ лютог' боя влада;
 Гдѣ се крше ножи, мачи;
 Гдѣно доста свакихъ яда ...
 Ту предъ войскомъ све до
 ноћи

Свой одржа сѣгъ убави,
 Докъ у тривуть яче ноѣи
 Свог' злотвора, горски лави
 Невогнаше — разбудише,
 Ко страшиве мале мише. —

Онаѣ народъ, кой има
 Майка 'вакихъ, 'вакихъ чеда;
 Заръ бы меѣу народима
 У найстражниѣ него сѣда:

Да му мила зора сване?...
 Ёдавъ, великъ да поставе?...

Црногорко юнакиньо,
 Слава, слава, слава теби!...
 А ты враже нашег' рода,
 Дрѣни, бой се, презай, зе-
 би!...

И вашъ ускрсь мора стиѣи
 Те изъ гроба васъ подиѣи —

I. Судечаѣ.

Д Е Л Е Н И Е.

(Бжлгарска.)

„Сонце, миле сонце, синокъ заранъ зайде,
 Синокъ заранъ зайде, сега си сѣ забай!-
 Девойко, девойко, сумъ сѣ забавило,
 Чудо сумъ гледало: Богданъ сѣ делеше
 Отъ татка, отъ майка, отъ девст-те брава,
 И отъ осумъ сестри, и отъ седумъ снахи.
 Татко му делеше сжжен и полъ кия,
 Майка му делеше едевъ кравай восокъ,
 Брава му деле'а деветъ руди овни,
 Сестри му деле'а пребъло то руво,
 Снахи му деле'а шарени чораби

Цирилица одъ Дра. Лъудевита Гая у Загребу.

Jeka od Balkana.

Svemu svētu svitje zora,
 Kod Balkana nema dana!
 Usred gorkeš suzah mora
 Gori, gori ljuta rana,
 Koju robstvo zadade.

Robstvo hudo, robstvo kletu,
 Kad će tebi svrha biti?
 Kad će sunce blago i sveto
 Od slobode se roditi,
 Da prosvětli mrku noć?

U naj daljnjoj sveta strani
 Već istine i slobode
 Dan dopre i veće brani
 Od Crnacah divlje rode
 Svete pravde zlatni štit.

Samo gore od Balkana
 Od vapajah tuge ječe,
 Gdè slobodi nema stana,
 A verige robstva zveče,
 Koje vežu kristjana.

U zabitne sveta strane
 Slovo već se širi vere,
 Da spasenja sunce grane
 Svemu svētu, — da nevěre
 Konac jednom nastane.

Nu vremena gdè u davna
 Spasovo se slovo čuše,
 Gdè davnosti dela slavna
 Ugled jesu kröpke duše:
 Tu se ruši věre stan!

Čuj me dakle otče hlagi,
 U kog' krilu svi su svēti,
 Kteri vid mi dade dragi,
 Da istinu moguću zreći, —
 Tvoga stvora sliši plač.

Na kamenoj evo stēni
 Bugareći Bugar sedi,
 U zdvojenja strašnoj tmīni
 Ufajuci k tebi gledī:
 Gospodine smiluj se!

Srodne puke daj prosvēti,
 Težku beđu da poznadu
 Svoje braće, — te ih seti,
 Da izpunc našu nadu,
 Da nam dadu slobodu.

Čujte puci, Slave sini!
 Ke junačka majka rodi;
 Nij' vam srdce nalik stini
 Od kamena, da vam godi
 Braće vaše nevolja.

Spomenite svojih dēda
 Slavna dela! . . . da ljubite —
 Vēćni Bog vam zapovēda —
 Svoju braću. Izpuniti
 Puci — božju zapovēd!

Stare moći dajte! od sna
 Probudite . . . evo slave,
 Neuvehla, blagonosna
 Za viteške rēšit glave, —
 Dosti evo lovoral

Ustanite puci od sna!
Poslušajte, kako cvile
Sitna dčtca, (nije basna!)
Kako turske divje sile
Kčercu majci otimlju.

Od Mostara tužne glase
Poslušajte. . . U sred zime
Sedi starci kako kvase
Gore krvju; kako ime
Zahman sinka nariču.

Ime sinka, koi blēdi
U tamnici il' u grobu.
Majku čujte, ka pram sedi
Trgajući divjem robu
Kletvu neba dozivlje.

Mlado čedo, glej! zavito
U povojih ledna snega
Pokraj majke tu pokrito;
Smrt uljulja nju i njega
U kolčvci od leda!

Boso, gladno i bez ruha
Tu u majke plače jedne
Njih petero . . „Daj nam kruha!“
Sirotice viču bēdne,
„Tri smo danka bez kruha!“

„Oj dčtčice danas samo
Počekajte, dok se domu
Povratimo . . . Skoro tamo
Kraj će biti veku ovomu
Od nevoljne žalosti!“

Tako nadom majka pita
Gladnu dčtca. — Sinak mali
Ponajljudji nju zapita:
„Turčin kuću nam upali,
Gdē je sad naš, majko dom?“

Bēdnoj majci tad niz lice
Gorkēh suzah potok teče;
Gledeć tamo, gdē zvezdice
Noćju sjaju, tužna reče:
„Tamo . . dčtco . . naš je . . dom.“

Svemu svetu svitje zora,
Kod Balkana nema dana,
Usred gorkēh suzah mora
Gori, gori ljuta rana,
Kuju robstvo zadade!

Aleksandro! dobitniče
Od Perzije . . Kastriotiču!
Kog junačtvo i Turci diče . . .
O vitežki Kraljeviću!
Od Prizrena sunašce!

Sjajne zvezde bolje dobel
Vlast nad kojim nema tmina,
Otvorite vaše grobel . . .
Gle! . . . to vam je domovina!
U verigah tužni rob!

Aleksandro, čordu hvati!
Kastriotič! Kraljeviću!
Vito kopje i mač lati,
Te pokušaj svaki sriču
Po nēkdašnjoj navadi!

Putnik.

Bože mili, kud sam zašo?
 Noć me stigla u tudjini,
 Neznam puta, neznam staze,
 Svuda goli kamen gaze
 Trudne noge po pustini!

Još konaka nisam našo!
 Sever brije z snježnog' brda
 A tudjincu siromaku
 Još je veći mrak u mraku,
 Još je tvrdja zemlja tvrda.

Na okolo magla pada,
 Zastrta je mesečina,
 Nevidi se zvježdah traga:
 Majko mila, majko draga,
 Da ti vidiš svoga sina!

Da ti vidiš njega sada
 Okružena od zla svega,
 Ti bi gorko zaplakala,
 Ruka bi ti zadrhtala
 U žalosti grleć njega!

Zašto tebe nisam slušo,
 Kad si meni govorila:
 „Nejdi sinko od matere,
 Koja mekan krevet stere
 Tebi usred svoga krila!“

„Nejdi sinko, draga dušo,
 Nejd' od krova otčinskoga,
 Tudja zemlja ima svoje,
 Nepoznaje jade tvoje,
 Tudja ljubav ljubi svoga!“

Govoreć u sebi tako
 K jednoj kolibici klima,
 Koju spazi iznenada
 Umoreni putnik sada
 I zakuca na vratima.

Otvorajuć sve polako
 Zamišljena: kto će biti?
 Glavu pruži jedna stara, —
 „Daj u ime božjeg' dara
 Bako meni prenoćiti!“

„Primila bi tebe rada,
 Ali vidiš da spavaju
 Ovdě sinci tri i keerce,
 Koje celo majke srce
 I svu kuću izpunjaju.“

„Nij' daleko već od dana,
 Već pozdravlja pjevac Vile,
 Dok sagrije danak boži,
 Malo vatre bar naloži,
 Da otopim smrle žile!“

„Vatra mi je zapretana,
 Drva nemam skoro ništa,
 Ovo malo, što unutra
 Treba mojoj djetci sutra,
 Kad se skupe kod ognjišta.“

„Za tudjinca ništa nemaš,
 Tudja majko, kad te moli!
 Tudje djeće tvoje nije.“
 S tim mu grozne suze dvije
 Niza lice kapnu doli.

Gde su ruke tvoje majke
 Sad, da skupe suze sina?
 Gde koleno, da počine,
 Da si teško breme skine? —
 Gde je tvoja domovina?!

Ko da su mu zmije ljute
 Ovim rečmi srce stisle,
 Ukočeni putnik stoji,
 Leden znoj mu čelo znoji
 I otimlje mozgu misle.

Ali oči uzdignute
 K strani gleda — ah onamo,
 Gde od drage domovine
 Svako jutro sunce sine,
 Tam ga želja nosi — tamo.

Tebi opet duša diše,
 Tebi srce opet bije,
 Domovino, majko sreće!
 K tebi opet sin se kreće
 Od radosti suze lije:

„Primi opet svoje dete,
 Primi, vek će tvoje biti,
 Ljubit' tebe svako doba,
 U svom polju daj mu groba,
 Svojim cvetjem grob mu kiti!“

Preradović.

Oda Bog.

(Iz ruskega od Državina.)

O ti prostranstva neizmeren,
 V osnovi bitja sam čutljiv,
 Vremen tečenja neprezeren,
 Brez lica v treh osobah živ;
 Edin in vedno duh povsoten,
 Nikolj začet, nikjer stanoten,
 Nikomur ved izkaz, izlog;
 Ki vse so soboj napolnuje,
 Objemlje, stvari, ohranjuje,
 Imenovan ki nam je — Bog!

Premiril ocean globoki,
 Soštel bi pšak in zvezd oči
 Modrosti bistre um visoki,
 Le tebi mere, čisla ni!
 Celu duhovom posvećenim,

Iz bleska tvojega rojenim,
 Ni moč prebrati tvojih knjig,
 Če v tebe misli drzno vprejo,
 O veličanstvu tvojem mrejo,
 Ko v večnosti preminjen mig.

Meteža hitnost pretečeno
 Iz brezdna večnosti pozval,
 In večnost, od nekdanj rojeno,
 Si v sebi samem osnoval.
 Po sebi sebe sostavljuje,
 Iz sebe lastnih sil sijaje,
 Si svit, ki svetu je iztek;
 Storivši vse z besedo jedno,
 Se prostiraje v djanju vedno,
 Si bil, in si, in boš na vek.

Verigo bitij v sebi snuješ,
 Jedinši v sebi vse živiš,
 Začetek s koncom ti sklěpuješ,
 Življenje, smrt dēlē, noviš.
 Kot iskre vdirajo, pospē se,
 Iz tebe solnca tak rode se;
 Kot zimske mrazne ure v zrak
 Drobtince ivja blesketajo,
 Se zibljejo, vrte, sijajo
 Pod toboj v brezdnih zvezde tak.

Svetil gorečih milioni
 V nezmernosti širin teko,
 Namena tvojega zakoni
 Življenjedarno luč lijó.
 Pa te ognjene vse lampade,
 Kristalov žarnih te gromade,
 Valov kipečih zlat obroč,
 Bleskeči jasni ti zrakovi,
 Sviteči skupno vsi svētovi,
 O tebi so — o dnevu noč.

Kot kapljica spuščena v morje
 Je pred toboj obok nebes,
 Kaj z menoj vred očitno stvorje,
 In kaj o tebi, kaj sem jez?
 V nadzračnem oceanu zdatno
 Če množim svēte vse stokratno
 Z milionmi drugih — in če to
 S toboj primērim, drzen zdēnja,
 Je komaj male pikce tēnja!
 In jaz o tebi — nič celó.

O'lo nič t — Pa v meni ti bleskuješ,
 In z veličanstvom svih dobrot
 Ti sebe v meni obrazuješ,
 Kot solnce v mali kaplji vod.
 Nič! — Pa življenje v meni snuje,

Na kviško vedno me dviguje
 Nesitih želj nekak občut;
 On biti mora, duša pravi,
 Pevdarja, misli, sklěpe stavi:
 Jaz sem — tedaj in on je tud.

Ti sil — priroda oznanuje,
 Pričuje to mi srca krič,
 Razum me tega uveruje,
 Ti si! — tedaj jaz nisem nič!
 Vesoljnosti kolence mično.
 Postavljeno v sredino dično
 Verige krasne člen sem tvoj:
 Kjer jenjal si stvari telesne,
 Kjer duhe si začel nebesne,
 Si konce zvezal ti z menoj.

Vezilo svētov tak lētečih,
 Mejnik telesostvarjenja,
 Sredinopičje vseh živečih,
 Začetna črta božestva,
 S telesom prašno prenehaje,
 Gromovju z umom ukazaje,
 Sem car, in rob, in črv in bog;
 Pa tako čudovitno bitje
 Od kod je prišlo? Jasen svit je,
 Da ni storitba lastnih rok.

Iztok življenja! blag daritelj!
 Ti duše moje duh in car!
 Izdihljey tvoj sem, o živitelj!
 Modrosti tvoje slavna stvar.
 Pravici tvoji voljno bilo,
 Da smrtno brezdno prehodilo
 Nesmrtno bitje moje bi;
 Da v smrtnost je moj duh ovil se,
 In skozi smrt bi povratil se
 V nesmrtnje tvoje večnosti.

Razmotrenju da duše moje,
 O večni Bog nerazumljiv !
 Mogoče ni clo sence tvoje
 Načrtati, moj čut je živ !
 In ker dolžnost je slavodatka,
 Vmerjočim pa krepost le kratka,
 Drugač ne morem te častit',
 Ko srce vzdigati do tebe,
 Pozabiti v strmenju sebe,
 In blagodarne solze lit'.

Poslovenil Koseski.

Pušku na klin.

I.

Pušku na klin, mač u tok,
 Sad je bračo drugi skok :
 Ostro pero bistar um
 Neka nov nam tare drum.
 Na oprezu dosta bjasmo,
 Baruta se nakusasmó ;
 Al nam oprez barut oči
 Otudjiše svijetloči ;
 Pušku na klin i. t. d.

II.

Pušku na klin, mač u tok,
 Sad je bračo drugi skok :
 Ostro pero bistar um
 Nek svetloče tare drum.
 Oružnica puna dike
 I stégovah lovorike ;
 Njiva znanja pusta, pusta,
 Svagde magla gusta, gusta ;
 Pušku na klin i. t. d.

III.

Pušku na klin, mač u tok,
 Sad je bračo drugi skok :
 Ostro pero bistar um
 Neka znanju tare drum.
 Šakom do sad borismo se,
 Duhom od sad digajmo se ;
 Šakom da smo štit krščanstvu,
 Duhom pružimo stup slavjanstvu.
 Pušku na klin i. t. d.

Slovensko děklé.

Věňček na glavi se
Bliska ti 'z kitice
Rožic zelenih,
Slovensko děklé!

Lilija, vrtnica,
Mila ti šmarnica
Ličice krasi, —
Slovensko děklé!

Svitla ko svit neba
Plamena vtrinjata
V tvojih očeh se, —
Slovensko děklé!

Zalo ko rožica
Srca pobožnega
Bistre glavé je
Slovensko děklé!

Kakor vijol'ce cvět,
Razveseluje svět
Modro, ponižno
Slovensko děklé

Lěpo ko angelji
V cvětji nedolžnosti
Sladko prepěva
Slovensko děklé!

Žlahtno ko trtica,
Milo ko lunica,
Solnce děklet je
Slovensko děklé!

Dokler člověški rod
Ima po zemlji hod
Bode slovělo
Slovensko děklé!

Koseski.

Některé srbské in české besědy.

- Amanet sr. — avetinja.
 Bacim sr. — vržem.
 Balkan, visoka gora na bolgarskem in srbskem.
 Barjak sr. — zastava, bandera.
 Běda sr. — nevolja.
 Boja sr. — barva.
 Briga sr. — skrb.
 Bus sr. — grm.
 Buzdovan sr. — pernatı kij.
 Celov — poljub.
 Cizi ě. — tudji sr. — tuji, ptuji.
 Cnost ě. — krepost.
 Ćamac sr. — ěoln.
 Ćaša sr. — kupica.
 Ćedo sr. — děte.
 Ćestoput sr. — dostikrat.
 Ćeznutje sr. — hrepenenje.
 Ćorda sr. — sablja, meĉ.
 Ćuvati sr. — varovati.
 Ćarmo ě. — badava sr. — zastonj.
 Ćbati ě. — marati.
 Ćostanem ě. — dobim.
 Ćravi ě. — dereĉ.
 Ćušmanin sr. — sovražnik.
 Ćvo sr. — glej.
 Ćamad sr. — drhal.
 Ćazda sr. — hišni gospodar.
 Ćrana sr. — věja.
 Ćrudi sr. — prsi.
 Ćhajiti ě. — braniti.
 Ćejno ě. — krdelo.
 Ćezky ě. — lep.
 Ćiljada sr. — tisuč.
 Ćhoditi ě. — baciti sr. — vreĉi.
 Ćhubiĉka — celov — poljubec.
 ĆHubivy ě. — pokvareni.
 ĆHvatati sr. — loviti.
 ĆChasa ě. — mladež.
 ĆChuza ě. — potovanje.
 ĆIli sr. — aneb ě. — ali.
 ĆIiri — Jugoslovani.
 ĆJad sr. — nevolja.
 ĆJeka sr. — odmev.
 ĆJen ě. — samo.
 ĆKaždy ě. — vsaki.
 ĆKiša sr. — dež.
 ĆKlam ě. — prekapa, laž.
 ĆKlesnouti ě. — pogreznoti se.
 ĆKlisura sr. — peĉina.
 ĆKob sr. — osoda.
 ĆKojiti ě. — dojeti.
 ĆKolěvka sr. — zibika.
 ĆKomad sr. — kos.
 ĆKosovo polje, bojišće med Srbi in Turki na dan sv. Vida (15. rožnika) leta 1389.
 ĆKošulja — robaĉa, srajca.
 ĆKrevet sr. — postelja.
 ĆKrkavec ě. — krokar, vran.
 ĆKvět ě. — cvět.
 ĆKynem ě. — gibljem.
 ĆLaska ě. — ljubav sr. — ljubez.
 ĆLepir, leptir sr. — metulj.
 ĆLnouti ě. — prilepiti.
 ĆLoza sr. — trta.
 ĆLuĉina ě. — travnik.
 ĆLudi sr. — neumni.
 ĆLuna ě. — val.
 ĆLv ě. — lav sr. — lev.

- Marny** č. — prazni.
Mejdan sr. — dvoboj.
Meka — vabilo.
Meta sr. — konec, cilj.
Mezi č. — medju sr. — med.
Miris sr. — blagi vzduh.
Mluviti č. — govoriti.
Mrav č. — нрав, navada.
Munja sr. — blisk.
Mutno sr. — kalno.
Nadežda — naděja — nada —
 upanje.
Nabuditi sr. — naškoditi.
Nebožka č. — pokojna, rajnka.
Nemeškati č. — ne odlagati.
Nevin — nedolžen.
Niče sr. — klije.
Nužda sr. — sila, potřeba.
Obarati sr. — podirati.
Obodriti se sr. — ohrabriti se.
Okruten sr. — ljut.
Olovo sr. — svinec.
Omraza sr. — sovražtvo.
Oprostiti se sr. — slovo vzeti.
Oriti se sr. — razlegati se.
Orodj č. — prosí.
Osveta sr. — maščevanje.
Osyka č. — trepetlika.
Ošemetny č. — zvit, zvijačen.
Otvoriti sr. — odpréti.
Pan č. — gospod.
Paže č. — naročje.
Pekny č. — lěp.
Perivoj, bašča sr. — vrt, ograd.
Perun, bog groma pri paganskih
 Slavjanih.
Pestra č. — pisana.
Pevny č. — čvrsti.
- Plačem** — jokam.
Plapolati č. — plameneti.
Poběda sr. — znaga.
Poběditi sr. — premagati.
Podrum sr. — klet.
Pochaziti č. — pohoditi, izvi-
 rati.
Poreklo sr. — narečje.
Pram sr. — vlas, las.
Prama sr. — proti.
Pramen č. — žar.
Pratim sr. — spremim.
Pritvornost sr. — himbenost.
Prkositi sr. — vkljubovati.
Pro č. — za.
Proč č. — zakaj.
Projuriti sr. — prešiniti.
Prouditi č. — naganjati.
Prozor sr. — okno.
Puk sr. — ljudstvo.
Raditi sr. — dělati.
Raja sr. — kristjani na Tur-
 skem.
Rat sr. — boj, vojska.
Resiti sr. — kinčati.
Rozen č. — rodjen sr. — rojen.
Rozkoš č. — radost.
Rychle č. — hitro.
Sarafan, ruska deviška haljina.
Sat sr. — ura.
Sboriti sr. — govoriti.
Sčěati se sr. — spominjati se.
Sedlak č. — kmet.
Sitan sr. — droben.
Skot sr. — živina.
Skveti č. — lesketati.
Slib č. — obljuba, obećanje.
Sloup č. — mreža.

Slovan, Slavjan, splošnoime
vseh Slovenov, namreč: Slo-
vencov, Hrvatov, Srbov in Bul-
garov na jugu, potem Čehov
in Slovakov, Poljcov in Rusov
na severu, vseh skupej 84 mi-
lijonov duš.

Smélo sr. — pogumno.
Sotva č. — jedva sr. — komaj.
Spana č. — giba.
Spasiti sr. — rešiti.
Společni č. — družtveni.
Stejný č. — jednak.
Stiditi se sr. — sramovati se.
Stignuti sr. — doseči.
Stinĵ, stěnj sr. — duša v sveči.
Stol č. in sr. — miza.
Stoprv sr. — še le.
Stožer sr. — steber.
Stribro č. — srebro.
Strogo sr. — ostro.
Stuđeni sr. — mrzli.
Svibanĵ sr. — veliki travenj, maj.
Svornost č. — složnost, sloga,
edinost.
Šablenka č. — sabljica.
Štěst č. — sreča.
Šutiti sr. — molčati.
Tajni sr. — skriven.
Talas sr. — val.
Trag sr. — sléd.
Tražim sr. — iščem.
Tvař č. — podoba.
Uprimen č. — iskren.
Uzkrš sr. — vuzem, velika noč.
Ušlechtilý č. — blagi.

Utlěti č. — vgasnoti.
Uz, uza sr. — zraven, poleg.
Užas sr. — strahota.
Vadne č. — pomankljiv.
Vahavy č. — zamuden.
Vapiti sr. — upiti, glasno kli-
cati.
Vatra sr. — ogenj.
Vděky č. — mil.
Velebný č. — veličanski.
Venovati č. — posvetiti.
Veno č. — dota.
Vice č. — više sr. — več.
Vlast č. — domovina.
Voče sr. — sadje.
Volati č. — klicati.
Vznik č. — izvor.
Vždycky č. — vsegdar.
Vy č. — iz.
Vysloviti č. — izgovoriti.
Zabava sr. — veselica.
Zahman, zalud sr. — zastonj.
Zanecham č. — ostavim sr. —
zapustim.
Zdar č. — teknoti.
Zdor č. — vkljub.
Zmar č. — pogin.
Zmija sr. — kača.
Znoj sr. — pot (od vročine).
Zoufaly č. — zdvojen.
Zvyk č. — navada, нрав.
Žadny č. — nobeden.
Žadostiv č. — poželjiv.
Žiznivy č. — žeden, poželjiv.
Žuditi sr., žadati č. — želěti.
Žurno sr. — brzo.

Kazalo.

	stran		stran
Molitev	4	Moji sabljici. Oj ostra moja sabljica	19
Predgovor	5	Davoria. Rad našinci idu	20
Cesarska pësem	7	Popotnica srbska. Rado ide Srbin	"
Slovenija careviću Ru- dolfu	9	Davoria. Bujanj zove	21
Kdo je mar	10	Napred. Hajda braço	"
Naprej zastava slave	11	Pësma junačka. Hajd u bitvu	22
Vojaška. Kaj bliska se	"	O bitvi. Bili nam junaci	"
Vojaška. Oj tovarši	13	Slovenski duh. Hej Slo- venci	"
Vojaška. Pet črevljev mo- rim	14	Slavska reč. Brod nek čuti udarca	23
Budnica. Bratje, kliče do- movina	15	Slavjani. Tko je rođen Slavjan	25
Laydon pri Bëlemgra- du	"	Hej Slovanel	"
Pësem brambovska	"	Kje dom je moj?	26
Prisega. Pred Bogom smo	16	Moj stanak. Gdë stanak moj?	"
Brambovska dobra vo- lja	"	Kde domov muj?	27
Vojakom za slovo	17	Podëbradská. Moravo i Moravo	"
Molitva graničara	18	Rojakom. Hej rojaki	28
Ljubav junaka prama svojoj majci	"	Hajdmo! hajdmo braço	"
Oproštaj vojnika s lju- bovcem	19		

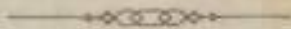
	stran		stran
Složno, složno bračo mila	29	Lízinka — ach, to je	
Slogi. Čista dévo . . .	"	dévčel	45
Slava Slovincem . . .	30	Zadovoljni Kranjec.	
Za Hrvate naše brate	"	Od straže hrvaške . . .	"
Rěč domorodca . . .	31	Oda vinski trti . . .	46
Ne udajmo sel . . .	"	Vinski hram. Sozidal sem	
Nebojmo se bračo mila .	31	si	47
Slavjanom. Bratje to mi	"	Veseli hribček. En hrib-	
Grobničko polje. Prosto		ček bom kupil	48
zrakom	"	Kimovec. Trtica mila . . .	"
Vsakemu svojej Prosto		Ženuška. Má tys láska . .	49
rěže	33	Naj bolje vince . . .	"
Slovenska domovina . .	"	Kolednica	50
Domovini. Bodi zdrava .	34	Moj spominek. Kdo ro-	
Domovina. Ptica goru .	35	jen	"
Najmilija mi pėsma . .	"	Domovini. V domači po-	
Společni. Sedněme si .	36	krajni	51
Domovina. Besěda sladka	"	Milotinke I, II, III . . .	52, 53
Rodu na poštenje. Svim,		Naša zgodovina. Bridka	
koji se	"	žalost	"
Napitnica. Dajmo žalosti	37	Na vlast. O vlasti ma . .	"
Zdravica. Puna srca . .	"	V spomin Valentina	
Zdravica. Kozarce v roke	38	Vodnika	54
Zdravica za Slovence	"	Himnus na Vodnika . . .	55
Napitnica. Il' ovako . .	39	Vodniku. Pěsmice tvoje . .	"
Dolenska. Pridi Gorenc .	"	Vodniku. Pred tisoč spo-	
Pisen Čecha. Kde muj je		mladmi	"
kraj	40	Triglav. V gorensko ozi-	
Dolenska zdravica.		ram se	56
Prijatli obrodile . . .	41	Savica. Noč na nebu . . .	57
Gorenska zdravica.		Slovo Žolcpaškim pla-	
Bratci veseli vsi . . .	"	ninam	58
Napitnica. Pimo ga, pimo	42	Husitska. Těšme se slad-	
časo moja, časo moja! .	"	kou naději	59
Zdravica. Hočeš zapěti .	43	Ljubezen domovine . . .	61
Napitnica. Nikaj na svētu	"	Prolětje domorodno . . .	"
Zdravica domorodna .	44	Pod lipo	62

	stran		stran
Prostost. O veselem jutru zoru	62	K slovesu. Kaj od mene preč	84
Slovenska dežela	63	Mornar. Nezvěsta bodi zdrava	" "
Večerni obrazi I, II, III	64	Kam? Ko brez miru okrog Nezvěsta. Ljubca moja	85
Na vlast. Vlast, jake to	65	Nezvěsta. Ti si djala	86
Na Dr. Prešernovem grobu	" "	Žalost. Ko ptičica sem	" "
V spomin Prešernu	66	Zagorska. Bom šel na planine	87
Bože, Bože	" "	Spomen. Sěčas li se onog sata	" "
Strunam. Strune milo se glasite	67	Slovo Milice	88
Hrvatska domovina	68	Slovo. Draga Minka	" "
Slovenka. Kaj maram	" "	Vse mine. Kje so moje rožice	" "
Nitra. Nitra milá	69	Svarjenje. Stoji, stoji tam lipica	89
Pobratimija. Naj čuje	" "	Svornost v narodu	90
Slovenskim děklctom	70	Sarafan. Stara mama	91
Uspomena na Vraza, Blažeka i Nemčiča	72	Hajd na gore	" "
Slovenkam. Děvo mila	" "	Žalosten glas zvonov	92
Vltava. Vltavo, Vltavo	73	Večernica. Glejte že soln- ce zahaja	" "
Slovenska děklica	" "	Zvonikarjeva	93
Kranjski fantje	74	Veselja dom	" "
Kud? Kud trtamo bračo	" "	Novo leto	94
Pođ oknom. Luna sije	75	Pojmo radi	95
Lahko noč	76	Vesela šola	" "
Pri luni. Mila, mila lu- nica	" "	Učitelj	96
Kovářská. Není muže	77	Slovo učencov	" "
Kovaška. Ni moža ga	78	Nedolžnost	97
Milica. Tak je sladka	79	Sladko umřiti	98
Naj lepši. Lepše rožice rodila	80	Goslim. Gosel vsaj jemati	" "
Mojemu narodu	" "	Življenjc. Popotvanje, bratje je naše	99
Ukazi. Da ne smem	81	Prašanje — odgovor	" "
Sila spominja	" "		
Zgubljena věra	82		
Vojenská. Vzhuru bratři	83		

	stran		stran
Majci. Jeli jošte . . .	100	Spomin otročjih lét . . .	118
O spremenu léta . . .	"	Bleško jezero. Otok ble-	
Slovenská. Bože muoj . . .	101	ški kinč nebeški . . .	"
Tolažba. Ne plaši se . . .	"	Tujki. Prosim te . . .	119
Zvezdam. Tam na nezmer-		Pomladni sprehod . . .	"
nem	102	Na jezeru	120
Pet čašah	"	Slovan jsem a Šablen-	
Zvezde. Tukaj gori se ne-		ka	121
znani	103	Ptičici. Blago tebi . . .	"
Star pēvec ne boj se		Lahko noč	"
pēti	"	Moja ladja. Plovi, plovi	122
Na grobih. Blagor mu . . .	104	Ribar. Ribice lude . . .	"
Oluja. Oblaci se viju . . .	"	Noč na Blejskem je-	
Sirota. Mati ziblje . . .	105	zeru	123
Hči na grobu matere . . .	"	Zdravljica. Prijatli, ob-	
Pčela. Zu . . . zu . . . zu . . .	"	rodile	"
Moja vožnja	106	Grabljice	124
Sirota. Zunaj vēter brije	"	Podskalska	125
Zvezda. Tam za goro . . .	107	Ipava	126
Dvē utvi	"	Bohinska. Čudopolna . . .	"
Na razhodu. Kje so časi	"	Pozdrav. Pozdravim te . . .	127
Slovo od lastovke . . .	109	Gorenke. Če gori pogle-	
Lahko noč	"	dam	"
Vlastenska	110	Peričnik	128
Ločenje. Če labudi od-		Na goro, na goro . . .	"
lete	111	Slava vinu	129
Popotnik pridem črez		Ach ne-ni	"
goro	112	Planinar. Visoko vrh pla-	
Opomin k veselju . . .	113	nin stojim	130
Želja Slovenca na tu-		Lovska. Pustimo zidovje	"
jem	114	Kmet. Ko pomlad se bliža	131
Tolažba. Za vsako cvētko	115	Dobrovoljni kosci . . .	132
Tuga. Odkar dušo . . .	"	Mlatič. Ūrno čēpec . . .	133
Danici. Tebe še gledam . . .	"	Orač. Pomlad potrka . . .	134
Vinske Mušice	116	Kosec. Želēza, dvē osli . . .	135
Děvy slovanske	117	Plōvica. Me smo dēkllice	136
Brodar. Oj talasi mili . . .	"	Ženjica. Pšenica je zrēla	"

	stran		stran
Perice. Mati zakliče . . .	136	Sprehod. In srce, ti se . . .	"
Solzice. Tebe kličejo . . .	137	Zvezdica. Mrak tihotni . . .	157
Venec ljubezni I, II,		Slanca. Je pa davi . . .	158
III, IV	138	Uzrok. Pitaš me	159
Samo. Kje nek zemlja . . .	139	O polnoči moj duh bedi . . .	"
Vysoka hora	"	Slava mladosti	"
Sila spominja	140	Cirilska azbuka	161
Borba. Kud ste svibnjamog	141	Carska (pučka) pesma . . .	162
Sanja. Pri zeleni mizi . . .	"	Sudbina srbskog roda . . .	164
Srca sile. Kada gledam . . .	142	Srbinu. Več se srbska za-	
Bčelar. Bučelice rojite . . .	"	stava	"
Lépa Anka	143	Sloga. Dok je čista ljubav	165
Moj vrtec	"	Srbska děklīca	166
Na vrtu. Povrtu sem hodil	144	Srbski junak	167
Mati. Deterěvno, dēte malo	"	Davoria. Teč' ée voda . . .	"
Planinarica	145	Děvojci. Oj děvojko dušo	168
Jadransko morje	"	Domovina. Kto ne ljubi	169
Moja gomila	"	Ljubav domovine	"
Pesem starega Kranjca	146	Huda osoda	170
Ruže. Vidio sam ruže . . .	148	Moj rod. Bura huli	171
Pomlad. Pomlad mila . . .	149	Prošnja. Ah ni, ah ni . . .	"
Dobro jutro. Lahno gine	"	U tudjini	172
Studenček	150	O slovesu	173
Petelinček	"	Moja ljubav	175
Šent-Urbanova	151	Čeznutje. Nemam mira . . .	176
Oběutki. Ko zagledam . . .	"	Moja zora. Sladka tugo . . .	177
Novolětnica	153	Složno. Ajde složno da pi-	
Zjutraj. Solnce čez hrib-		jemo	
ček gre	"	Majolka	178
Pod prozorom	"	Napitnica I. II. III. IV.	
Dělapust. Prijazno zvo-		V.	179
nenje	154	Dojčein Petar	184
Moje jutro. Vse že rože	"	Sve mine	"
Zvečer. Solnce je že uto-		Jugoslavjanski guslar	185
nilo	155	Mar i bor	188
Udaljenoj	156	Troja doba	189
Večerna. Solncese jeskrilo	156	Majka Crnogorka	"

	stran		stran
Delenije (bolgarska) . . .	192	Slovensko dekle. Ven-	
Jeka od Balkana . . .	193	ček na glavi se . . .	199
Putnik	195	Nektere arbske in če-	
Oda Bog	196	ske besede	200
Pušku na klin	198	Kazalo	203

Tiskarne pomote:

Stran	18.	v	8.	vrsti	čitaj:	bojištu.
"	32.	"	5.	"	od	spodej: gore.
"	55.	"	4.	"	na	desno: Ga.
"	72.	"	5.	"	na	sredi: gorka.
"	92.	"	4.	"	Ki	zarja ga zlati.
"	121.	"	4.	"	na	sredi: morskog.
"	173.	"	5.	"	mir.	